

ek; Jan B. Joseph

J. Wlčkowského

aneb

Slib wéwody.

Tragedie w pateru děgstwj.

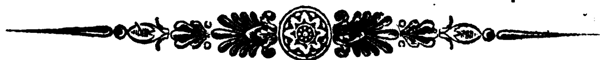
Wie in der Natur der Blitz als Lichtblick des Einzelnen tödtet, so wußte die alte Welt, daß der unvermittelte Anblick Gottes das Leben hinnehme.

Gügler heil. Kunst. S. 308.

Welchen diese Offenbarung in ihrer ganzen Fülle und Gewalt geschehen, die sterben, als ob sie das Angesicht Gottes gesehen hätten.

Schubert Ahnungen e. a. G. d. m. L. 1. Th. S. 81.

30 kr

W Praze, 1840.

Tiskem Jana Spurného.

Osoby:

Jefta.
Jonadab, schowanec geho.
Betulia, Jeftowa dcera.
Mirjam, Sebah, Jesse a giné družice gegj.
Marta, mátě gegj.
Odollam, sauwogen Jefty.
Melcha z města Rámot.
Jawan, bratr Jeftůw.
Aman Efratejský.
Joziáš ze Siloah.
Chuza-Salmon.
Hermon.
Bogownjci Jeftowy a Efrateištj.
Posel zwěstownjk.

Děgstwj prwnj.

„Pusť mne, nebť giž zaswjtáwá.“
„„Nepustjm tě, leč mi požehnáš.““
I. M. 32. 26.

(*Stan ge w Suchot městě zajordánskem, kdež Jefta táborem ležj.*)

Wýgew prwnj.

Jonadab a *Jawan*.

Jonadab. Toť mi diwno, Jawane! předivno.
Prawjš, swatau zemi že gsi zchodil,
Hlawy lidu božjho gsi gednal,
Gmenem Jefty, gegžto Bůh nám dal za
Wéwodu?

Jawan. Nu gmenem Galadského.

Jonadab. A předc pomoci wšudy odepřjno?

Jawan. Za Jordánem wšudy. Na mau hlawu!
Na giného čjkolíwěk slowo
Wjc wogenných přjdruhů bych zjskal.

Jonadab. Zžel se toho nebi, zžel se zemi
Kmenowče! že tak tebe odbyto
Zprázdna ode bratřj nebratrských!

Jawan. Podruhé si nepřepjney kuši
Náděge, a střela-li se zwrhne,
Neranj tě luk tak bolestně.

Jonadab. Kdožby nenadál se, že wše kmeny,
Jež Bůh geden oltářem a trůnem
Umluwau a wládau gednotj,
Na prwnj hned wstanau zawolánj
Ku hlučno - weřegné hotowosti,
Wraha pospolného k honěnj.
Nás-li Ğileadských žel gim nenj,
Aspoň sebe litowať by měli;
An giž Jordán přeskakugj wrazi
Do dědictwj Júdowa harcugjc.
Před krwj-li swau, Manasse, Ğáda,
Rúbena swé utroby zawjragj,
Co před cizoložnaty —

Jawan. Ba práwě,
Tu gsem slyšeť musil útržku.

Jonadab. Takliž oslepli giž oči gich,
Až ani pamatnjk Gelilotský
Newidj, genž přes řeku tam wolá:
Pomni Júdo, pomni Efraime,
Že i zajordánský Ğilead,
Ač geg od tebe woda, hora hradj,
Twá gest krew, twůg čelnj w bogi druh,
Prwnj dobyw ti zem sljbenau.
O by nynj druhý Fineas
Powstal, sám by na protěgšjm břehu
Wětšj pomnjk wystawěl, a krwj
Tisjců swých zrádných spolukmenných
Do křemene taž slowa by wepsal,
Až by zrůžil tok se Jordánský.

Jawan. Rozuměgž pak! Ne tak od pokrewných
Swých se trhagj, by láli wšem
Zajordánským nám co odrodilcům;
Než tu winu ztěžugj, že mnozj
Z nás se z Chanaanskými přátelj.

Pro manželstwj prý, naprzněná,
Kletba božj že na nás doléhá;
Aniž tedy čáky gest, by spása
Wzešla Izraéli z Ğilead,
Leč se opět oswětjme, nešwar
Ze prostředku swého wywrhauc.

Jonadab. A, řcj, medle, kdož tak nás urauhá?

Jawan. Júda låge tak i Efraim.

Jonadab. Ty též, rodem s námi nestýčněgšj,
Efraime, bratře drzopyšný!

Jawan. Weč pauštjte, prý, se horálowé
Puhlj Ğileadštj, genž Manasštj
Negsté ani z kmene Efraim
Než wywrhlé, obognácké štyry.

Jonadab. Efraime! Ať se tobě krew,
Gjžto sám se cizjš, nepřewrhne
W cizinskau! Ať Ğilead twau krew
Gednau nepige, co wodu Jordánskau!
Jawane! což ohlásil gsi staršjm
Efrateiským, že gich přjbuzný
Jefta slawný ze kmene Manasse
W čele lidu Hospodinowa?

Jawan. Žeby slawný byl on Tobjanjn,
Znáti nechtj; leč ta owšem powěsť
Wšudy kroky mého wyslanstwj
Předeběhla, že teď *lotrů* wůdce,
Weda *Achany* swým pod praporcem
Swata lidu wéwodau má býti.

Jonadab. Byliť někdy, kterým wéwodil,
Ne sic Achanowé swatokrádnj,
Žiwjcj se plenem násilnickým,
Byli drábi, byli třeba lotři;
A wšak, co ge k sobě Jefta shlaučil,
Žiwau z nich pomeznj ostražnau

Hradbu země zdělal na horách.
Kdož se koli přikázal mu, žádný
Meče netasj leč w bogi slušném.
Tak gest Jefta z této končiny
Nedobytnau wlasti obranau.
Každý cestuge teď Izraelčan
Přebezpečně w Gilead; tam každý
Stáda swá gist pase, třjbj směle
Na humnách swé zwůry autěžek.
O by ode čtyr stran Kanaanských
Taký lotrů wůdce harcowal,
Gak on w sewera! Seděl by každý
W pokogi pode swým kmenem winným!
Wděčně to poznáwá Gad i Ruben,
Gakau gim byl Jefta záštitau;
Protož slušně za knjže gest zwolen.

Jawan. Slušně? Nýbrž odrhá to každý,
Že on, chudý Tobjanjn se wtjrá
We knjžetstwj nad lidem, gemužto
Sám gediný panuge Hospodin.
Chceli lidu k wyswobozenj
Gen poslaužiť, ať prokáže wůbec
Důwod swého s nebes poslánj,
Ať se w Siloah lid božj segde,
Losugje, kdo wéwodit mu má.

Jonadab. O newěrnj Boha pokaušegjcj,
Kdož tak koli smjte prawiti!
Dá-liž gasněgšjho Bůh panownjk
Znamenj nám, koho na swém mjstě
Za střednjka a wůdce postawil?
Když se před tjm weškeren lid sebral
W Siloah před archau na swé winy
Taužje a wyznáwagjc, že slušně
Za mnohé nás modlosložby kárá

Metlau Ammonitskau Hospodin,
Když lid oswětil se, modly zkrušit
Slibuge, ozwal nám se slitownjk:
Kdo by proti Ammonowi prwnj
Walčiť gal se, njm že nám konečně
Swětlo wzegde a blaho wjtězstwj.
Myslil bys, že wšecky hlawy lidu
Ctižádostj hned se rozžehřj.
Rok giž minul, a hle wšickni trnau
Otrapem co božským zkljčeni,
Swého národu běd nešetřjce,
Wrahům, plénjcjm wše dědiny
Nelitostiwo se djwagj.
Až teď wšecka obec zajordánská
Gednohlasně zwolala: Kdo gest ten
Prwnj wálečnjk i poslednj,
Kdo nám cestu klestj, kdo docjlj
Swobody? Tu wšecko zkřiklo: Jefta. —
Nikdy netřel on se k wéwodstwj.
Myslj welkau zapomena křiwdy
K pomoci těm přispět uklonil se,
Kdož ho z domu otcowa wyhnali.

Jawan. Nebylož-li giných w lidu knjžat
Rodem šlechetněgšjch k obránj?
Nebyl hlas to božj, co geg zwolil.
Ba smjm řjci: Záwratu duch pogal
Wšecky nás w tu chwjli nezdobnau,
Když gsme Boha se nedoradiwše
Proň do Galaad Mizpa poslali.

Jonadab. Jawane, i ty? Pro dobrý Bůh!
Cactěgšjho nemohli gsme poslať
Na pobory wogska za Jordán!

Jawan. Gdiž gonáčku sám, a dey si tlauci
Škaredau tu o uši auhonu,

Že gsme w čelo postawili sobě
Pobudu, genž newj odkud rodem!

Jonadab. Gak? ty bratře Jeftůw! tak smjš hyzdiť
Paměť otce swého pod zemj!
Křiwdu teprw zhogenau nedáwno
Přenezbednau gitřiť swéwolj!

Jawan. Práwo božj nad otce gde wůli.
Když o náwrat Jefty rokowáno,
Nebyloť *mé* zdánj, by byl wrácen
W podjl otcowského dědictwj.
Starosty to potom zodpowězte,
Kdy giž neposwěcený ten wůdce
Bez swěti kwět půl třetjho kmene
Utratj, že bezděk wetřeli nám
Cizina hladného do otčizny,
Lotra taulawého do wlasti!

Jonadab. Ba když swjtězj, přewrhlj bratři!
Wizte, gak se z křiwdy wyměřjte,
Že gste někdy wystrčili bratra
S matkau na paušť z domu otcowa,
Ani tolik obžiwy nedawše,
Čjm-by za den žiwot uchowal.

Jawan. Dobře tak se stalo! Byl-liž ginák
Odbyt geho praděd Izmael?
Geho rowněž přinesl si na swět
Kletbu Jefta, by byl lowec diwý.

Jonadab. Chraň se, Jawane i s bratry swými,
Ať ten Izmael, gsa mjsto kletby
Požehnán, wás wšecky nezlowj!

Jawan. Čacký knjže wáš, genž Sichemskému
Abimelechu nic neoddá!
W očjch mých on *trn* ge, *osten* w bedrách!

Jonadab. Ať ten mrzutý trn nezbodá wás
Slušněgi a sprawedliwěgi

Než on Abimelech, genž postjnal
Tolik bratřj na kameni gednom !

Jawan. Zapáljm gá dřjw to hložj z pauště !
Tobě mládče radjm, nezaučastňug,
Newtjrey se w čeleď Jeftowu.
Utrpjš sic ! Gdi raděg a lotrug
W Ğilead. Ty zápal mého hněwu,
Ty mé pomsty rozžar nezhasjš ;
Ale zplaneš w tomtéž pýru spjš,
Zawěge tě wjtr gako plewu.

Jonadab. O zlopowěstnjče zapřisáhlý
Pána mého Jefty na zkázu !
Záwistj's patrně zgizwený,
Že se berly nedostalo tobě.

Jawan. Prawdu djš. I berlu mi uchwátil,
I dědictwj zaužil. Než ty robě !
Wyřiď pánu swému, že se wrátil
Jawan giž ; wšak mjsto pomocnjků
Že mu zgednal walně odpornjků.

(Slyšet rohy.)

Bohdegž, co gá, sgednal poboru!

Jonadab (žena se po něm). Zrádce stůg!

Jawan (utihna). Za Jabokem ti stanu !

Wýgew druhý.

Jonadab. Betulia.

Betulia. Jonadabe! Cos tak rozhorlen ?
Celý's oduřawělý!

Jonadab. Nebylby
Diw, bych zbubřel na smrt od mršného
Wýdchu, gimž mne zrádně sočiwý
Geštěr obdul. O můg ochranný
Angeli! pogd blјž, ať okřegi

Wůkresu twé newiny a přjzně.
O Betulie! Tobě přjzniwé nebe
Zdařuge twé pěkné aukony!
Ty swé družky powyšuges zdárně
K gasným oborům swé šlechety.
Wás plet spanilá, dal dobrý Bůh
Na swět k zdrženj té swaté wjry,
Že ne wšecken lidský rod w zlém ležj,
Že w těljch žigj též angelé!
O hleď, po gak plzké cestě kráčj
Ginoch, lidstwa geště neznalý.
Srdce swé k celému swětu wraucj
Otwjrá každému, wine k sobě
Milostěmi, kdo se nahodj.
Běda! přiwinul-li neyprw hada.
Běda! gen-li w luzjch swého mládj
Shledal wjce gěštěrů než kwjtj;
Zpustne mu a zhořkne celý swět.
Srdceť on swé korau lednatau
Před každým pak uwře, a pozaufaw
O hodnosti lidské, w nedůwěrné
Samoswognosti swůg zmařj wěk.

Betulia. Což se rowněž mezi mne a tebe
Wlaudil zlý podezřelosti duch?
Gá-li zradila w čem nad tebau?

Jonadab. Holubice! ty nademnau zradit?
O ty's měsjc noci wyhwězděné,
Gako labuť gediné gen barwy,
Co kost naskrz bjlá slonowá!

Betulia. Což ti tedy kalj poklid duše?
A gaký ho zlý host dotekl se tebe,
Raniw i mé srdce?

Jonadab. Oh nezwjdey!
Hag tě Bůh takého poznánj!

Opar zloby lidské nikdy nezkal
Gasný obraz twého žiwota! —
Perlo! tobě swědčiloť by lépe
Zawřenu býť po wěk w lasturách!
Nestalôť se dobře, že tě wlna
Náhody teď na oko gen šťastné
Na břeh wrhla z wodstwa zákrytu;
Neb to břeh ge kalný, bahnitý.
O Betulie! což krásněg plynul
Žiwot nám tam Tobských na horách;
An gsme co dwé holaubátek lesnjch
Prolétáwali se w spolku swatém
Bezpečni gsauc pod haluzmi palmy,
Pode twého otce ostrahau!
Tam gsem tobě zgewiti směl wraucj
Srdce swého neyautlegšj cit;
Tam se denně s autočnjky wlasti
Potýkage mohl gsem zasluhowať
Tebe od otce a otčiny.

Betulia. Pakli ti zač stogjm —

Jonadab. Má neydražšj!

Betulia. Dáwno's na otci mne zaslaužil.
Mau tam za otčinu, za kolébku,
Co lew Gileadský nasazowal's
Každodenně hrdinnau swau hruď.
A wšak sestaupiwšj z bjlých slemen
Hermonu i w rowinách zde Gádských,
Otwjráť se, gehož gsi byl wezdy
Žádostiw, mužectiwého boge
Pro Bůh, pro wlast, pro celé dědictwj
Otců swaté, dráhné běžiště.
Předpowjdá duch mi, že, gak ondy,
Celým oswědčjš před Izraelem,
Že twých boho-nadšených, hrdinných

Dědů w tobě plane wraucj duch;
An co wěrný chowan otce mého
S njm záhubce wlasti pohromjš.

Jonadab. Ku wlasti-li láskau duch můg dýše,
Někdy-li gsem ohněm zahořel,
Zlato cti hrdinské zkaušegjcjm:
Wšecken od oka se twého zažhl,
Z něhož čisto - gasné horlenj
O wše o šlechetné plápolá.
Také gá to tušjm, že twé lásky
Dobrý duch mne k cjli neykraššjmu
Po boku statečna otce twého,
K wýhře nad Ammonem zprowodj.
Duchem Božjm nadšen podniká tu
Walku Jefta, Bohem se potázaw,
Na wšemocné rámě geho wzepřen:
Náděget' že zdárně swjtězj.
A wšak gedno swjrá srdce moge,
A zlowěštným děsj postrachem:
Nepřátel gá *domácjch* se bogjm.
O mluw djwko! pod čj ochranau
Otec twůg a gá tě zůstawjme,
Než wybauřj bog se ze swých hrůz.
W gakém záwětj neb autočišti
Ukryges se plachá holubičko?

Betulia. Gaká péče zbytečná tě saužj?
Neklenau-li se nade mnau děda
Swatj přjtulkowé ochrannj,
Pewný přebyt bratřj Jeftowých?

Jonadab. Těch, genž wyhnali kdys otce twého!

Betulia. Těch, kteřj swé winy oželewše
W lůno smjru zas ho přigali.

Jonadab. Podruhé ho přigjmagj nynj.
Znáš to přjslowj Betulio!

Genž nám bedliwě se chrániť welj
Ode wlka doma chowaného,
Ode lwa zas na les odběhlého,
I od bratra dwakrát mjřena?
Negsi bezpečna zde, negsi gista.

Betulia. Bezpečen ge u oltáře Páně
Zlosyn maně w kletbu uběhlý,
Nezbljžj se k němu mstitel krewnj;
A starosty z Gilead, samoděčně
Ustawiwšj Jeftu wéwodau,
Gemu přjsahau se přikázawše
Dceři geho dagj ubljžiť,
Dceři knjžete swého newinné?

Jonadab. Dušičko! ty geště neznáš plzkost
Wjry lidské, newjš, gak skrz pewné
Hradby tegná průchodiště sobě
Umj zlost i umj zlato rýt,
Když zlost urputnjka ostnuge.

Betulia. Jonadabe! Láska twá ti strachů
Zbytných přispářj, a obraznost
Přes krag možnosti tě zanášj.

Jonadab. O bohdegž ge tak! Než cjtjm žiwě,
Že dnes tebau naposled gsem blah.
Kéž gen wjm, kam před drawými tebe
Osudu lichého zpáry skrýť!
Před obljčegem celého wogska
Wrahowého lewicj bych tebe
Odnesl někde w geskyň, prawicj
Skrz pluk odbogný si cestu klestě.

Betulia. O když taký strach mořj twé srdce,
Holubice twá se orlicj
Stane. Poprosjm gá otce swého
Ctnau i máteř, ať mi powolj,

Kirysem ať útlé stužjm články,
Rozwodjc meč wlasti na wrahy.

Jonadab. Gakže djwko! Ty by chtěla?

Betulia. A gá
Půgdu s wámi. Láska dá mně sjly.
Po twém boku stanu angel strážný,
Odpůrcjm nesaucj záhubu.

Jonadab. O nenj lomozné wálky zápas
Aukon w hod twým rukaum zpanilým.

Betulia. Když na Gileadský byt náš dotřel
Někdy lew neb giná drawá zwěř,
Honilať gsem gá ge, a z čelistj
Ukořistěný lup wyrwala.
Tak také Bůh Ammonské teď šelmě
Kly zwyrážj, aniž se mně dotkne.

Jonadab. Ustaň, djwko! Sterau radč ať smrtj
Segdu se swěta. Wrahům ty našjm
Nepřigdeš na ránu, co mne stane.
Každá střela na tě naměřená
Tisjcerým hrotem ranj napřed
Srdce mé!

Betulia. Ať krásně s tebau padnu,
K obhágenj otčiny a otce
Mjle na twém srdci prolegi krew.
Gen ať déle zwolený lid božj
Šjgi pod hanebné garmo neklonj.

Jonadab. Ať spjš, uložil-li Bůh pokárať
Bála a ohawné Astaroty
Hnusné otroky, utrpěgjce
Wšickni pod meč padnem Ammonský,
Nežli krůpěg newinná twé krwe
Od krutého ocele uplyne!
Země swatá! Máš ty w sobě slugj,
W nichž se celá lidu wogska skrygj.

Tebe co gdem ode zhaubců brániť,
W gedné popřey mi můg poklad schrániť!

Wýgew třetj.

Předešlj. Marta.

Betulia (wine se k mátefi) Drahá máti! odpusť, že gsem tebe
Ukochanau w náruči sna klidna
Odeběhla.

Marta. Nač se strhugeš mně dcero?

Betulia. Máti! což tak náhlým zděšenjm
Tlukotá ti srdce, duch a řeč se
W ustech tagj, zagjká? Což tebe
Nočnj přjlud zbauřil, přižehage
Těžkým lekem prsa soptiwá?

Marta. Ty-lis také widěla?

Betulia. Co máti?

Marta. Ach ten přjzrak sršlawý!

Betulia. Gá? nic.
Gak na wýchodě se šeřilo,
Obrazil mé uši hluk wogjnů.
I gdu na palubu, a přes karnys
Spatřjm w táboře hurt od lidu.
Tak mi bylo mjlo, gak-bych doma
Widěla se hýbat pluk kočowných
Pastewců; i saudjc, že se otec
Nawracuge, gdu mu watřjc, a ay zde
S Jonadabem teď gen gsem se sešla.
Než co snilo se ti milá máti?

Marta. Swrchowaný wládce w blankytu!
Na wrahy to strašné, hořenosné
Lichowěštj obrať. Nademnau pak
A mau dceru, gedinau mně zbylau
Náděgj mých šedin, zkwětlau wětwj

Rodiny, kleslého stářj berlau,
Proswěť obljčeg swé milosti !

Jonadab. Probůh ! coť se we snách zračilo ?

Marta. W každém pomněnj leká se srdce.
Každý odstjn oblúdy tak strašné
Z nowa děsj prsa trnaucj.
Gak tichostj nočnj wše ulehlo,
Spatřjm wlků heyno w běhu náhlém
Z temné peleši se wywaliwšjch
Se hryzy krwawě slintawými
S klikatými drápy, an klopotným
Wpádem na bezbranný, od pastewců
Ostawený braw se wyřjtj.
Wěrná zděsilého stráž owčjna,
Ohař, ostražj se, zaplašj ge.
Ale nawrátiw se ku plachým,
Geště lekem zhromeným owečkám,
Gednu rozmilau mi z lůna wyrwe
A zkrutlým hned zubem rozsápá. —
O nebesa ! mau-li nad dcerau
Ubohau se krutá napast snášj ;
Dřjw té děsné pohromy do wašj
Mrákoty zahalte hlawu mau !

Betulia. Máti ! nač těch přjstrachů si plodjc,
Bjdně ducha darmo ugedáš ?
W tichu nočnjm, když trup mohbitostj
Dennj zmožen, nowých sil nabjrá,
A duch wládenj swé na čas wzdal,
Mnohý obraz diwný, přjšerný
Kolotá se w mysli zbahnilé,
Gak ho zpěněná krew ukauzlj.
Diwu-liž, že tobě pokusiwšj
Tolik strastj w žiwotě, na pamět
Tanau obgewy tak sršlawé ?

Marta. Ba mně nešťastné, hořem přehořkým
Obsuté, kteréž ať raděg *Mára* děgj.
Jordánská gak wlna wlnu stjhá,
Až se w moře mrtwé pohřjžj:
Tak běh wěku mého nehodami
Střjdawý, kam geště doplawj mně?
Nač tak dlauho chowám žiwot swůg?
Což gest otčiny mé poroba,
Dennj hrozby pluků nepřátelských,
Uchwat brawů, žhárstwa, paustka země,
Stálé wraždy, překot wšeho řádu,
Gež musila spatřiť mladost má?
Bjdy to wšech občan obecné.
Mně los nešťastný obzláštnj sauzen,
Od té chwjle, co ne bez wýstrahy
Za muže gsem pošla, otce twého.
Co gsem tebe wsadila mu na klju,
Nezaswitlo mně s njm utěchy.
A kdykoli pohledjm naň, gest mi,
Gak-by zlý gakýs duch temnoty
Mezi nás se stawě, nás chtěl různiť.
A wždy zdá se mi, že geho twáři
Gakás hrozná kletba wtištěna.

Betulia. Probůh máti! Gaké djš to slowo?
Wšak ge otec wzdy tak přjwětiw.
A kdy z klánj lotrů zmožen přigde,
W swé by oddechl lůně čeledi:
Pokog božj slyne s twářj geho,
S božjho co s twáři angela.

Marta. Aniž gá wjm sama, kde se beře
Hrůza, genž mne plašj od něho.
Bůh můg wj, gak sebau zápasjm,
Bych uhowěla wždy pánu mému.
W hlubé skreyši srdce swého wezdy

Tanutj zlowěštné chowagjc,
Hledalať gsem ulhu srdci swému
Gedno w tobě dcero rozmilá,
Lásky Jeftowy obwěněnj drahé!
Tebe šetrně, co-by swátost wzchowať
Ta mne gedna bawj w žiwotě
Žalu-plném péče rozkošná.
To ten cjl, gehož bych došla ráda:
Bych tě w náruč ctného ginocha
K žehnanému sňatku uwedla.
A wšak ten klamawě-lesklý cjl,
Co ho dobjhám, wzdy odbjhá mně.
Proč wás za sebe oddat po tužebné
Mé i wašj wůli otec wáhá?

Jonadab. Geg neobwiňug šlechetná máti!
Aniž gá Betulie byl hoden,
Aniž daly stále wraucj bitwy
W Gilead ku sňatku dospěchu.
Teď dorůstá myrta, gižto otec
U wěnec mi z palmy zawine.

Marta. O můg synu! Netušjm gá z wálky
Nic blahého. Zklame-li tě náděg,
Obwiňug *mne* gedno nešťastnau.

Jonadab. Gaká wina tjžila-by tebe?

Marta. Přetěžká ó ginochu!

Jonadab. Nuž odwal
Zdjlnostj gi na mé srdce wěrné;
Snad se bez snadu ti odlehčj.

Marta. Poslyš! Než Bůh plodem přežádaucjm
Mne požehnal, sljbila gsem w Rámot
U oltáře Páně, co se zrodj,
Službě swaté w stánku odewzdať.
Dcery dáno mi; i byloť ljto
Srdci mateřskému, gedině swé

Od sebe odmrštiť, a gi co robu
Chwatem gatau do zátworů teyna
W Siloh trudným oddať obsluhám;
Aniž snad by manžel dopustil.

Jonadab. Nikdy gsi mu s tjm se neswěřila?

Marta. Ztagila-bych byla radč i sobě,
By giž nestjhal mne božj hněw.

Jonadab. Dobré mysli buď. Wšak nepostihne.
Gako prwé, utagiž i déle.
Panna z krwe božjch wolených
Děliť má los djwek Madianských?
Nýbrž tak swau duši wywadjš:
Složjc wýpłatu, gakaužto zákon
Určil, wyplatjš swau gednorodnau.

Marta. Kowowý-li penjz wywadj
Duši?

Jonadab. Tak i wina zahladj se,
Gak ti swědčj božj umluwa.

Marta. O bych wěděla swau *krwj* wlastnj
Wykaupila bych swau gedinau.
(W přjtrapu ducha.)
A wšak widjm gá krew rodičů
Na wýplatu dcery plynaucj!

Betulia. Ustaň máti! ni tak sršlawými
Obrazy swau duši zkormucug!
Spjše z poslednj gá z krůpěge zteku,
Než gaký žel stihne rodiče mé!

Marta. O kdy-bys ty wěděla, gaká-to
Obludnost, gak přezlý předpowědce
Duch můg strápený wzdy obljtá!

Betulia. Nechať angel božj přistogjcj
W mysl zkalenau ti útěchu wane!

Marta. Kdež ge utěchy? Tam w řjši stjnů.
Zde den, zde noc každá zármut množj.

Nikdy wšak mne bog ten nepřemáhal,
Nikde nestrápil tak angel zlý,
Gako nynj teď, kde trogj hrůzu
Obluda mé winy na mne sršj,
W přjbytku zde bratřj Jeftowých.

Jonadab. *Zde* ti teskno máti? O můg bože!
Gižť se gá domýšljm, že ne marné
Gest twé náwěštj, že duch ge dobrý
K wýstražné ti wnukl k obawě,
K obhágenj milé dcery twé.

Marta. Zdaž, čeho se bogjm, ubogjm se?

Jonadab. Zaslechlť i gá hlas, ne sic nočnj,
Rannj teď zde dobau, na gewu,
Gešto dj, že čeledi Jeftowé
Zde neradno zůstat.

Marta. Pryč tedy, pryč!
To tedy ta drawců geskyně.
Pryč Betulio! Nademnau hořj
Toto sraubenj.

Betulia. Wšak sečkey máti!
Skoroť otec k nám sem zawjtá.
Wygdu na střechu *), geg wyhlednaut.

Marta. A by's neydražšj tam oděw měla,
Nepustjm tě wjc. Pryč, dcero, pryč!

Jonadab. Kam se wšak utéci zamýšljš?

Marta. Do šireho pole; gen pryč odtuď.
Proč nás sem gen ku stanům wogenským,
Kde smrt stokřjdelnj obljtá,
Wywedl otec z bydla domácjho,
Kdež byla bezpečná záštita?

Jonadab. Co wšak řekne Jefta? Ale pogdtě
Geho slowem strážj bezpečnau

---

*) Nádomj, palubj.

Ohradjm wás, genž wás prowodj
Do bljzského města útočištna,
Rámot Ğaladského ; tam wás kněžstwo
Přigme w ochranu.

Marta. Tak učiň milý!

Jonadab. Gděte s Bohem. Ty tam angeli můg!
Prosby swé u oltářnjho prahu
Za wjtězné pohubenj wrahů,
Až k wám zawjtáme, obětug.

Betulia. Bohdeyž ze prawé zaslechnem powěsti,
Že se nám wracjte w celesti!

Jonadab. Budiž náděgna, že Bůh nás wrátj;
Sámť on, gešto welel k bogi wstáti,
W sláwě přiwede nás, we štěstj!

Wýgew čtwrtý.

Jefta (ginau stranau přicházegjcj).

Nuž, tak byl-by w službě Hospodina
Walný zas kus práce wykonán!
Aniž geště mdloby gsem pocjtil.
Pane! Toliž zawdawek ge ducha,
Gimž mne k dokonánj nadecháš?
Moc-li twá to nademnau se snášj,
Či to sjla twora zemského?
O welkau to wěc los tehdáž wržen,
O gakauž prw nemetáno nikdy,
O blaho ne gediné, než drahné
Božj čeledě! Kam naklonj se,
Wzegde aneb *zagde* spasenj.
Bránu tu značj-li gméno *Jefty?* —
O by *znamenj* mně bylo dáno,
Gako předtjm Ğideónowi,
Že mé ruky služby neodmjtáš,

Že chceš mnau swé zbůgce pohromiť!
O by aspoň *mně samému* stal se
Hlas twůg, že ne sami lidé, gedno
K twáři hledjcj mne zwolili!
Gako cherub twůg od uhlu k uhlu
Proletěl-bych twoge dědictwj,
Hlasem hroma twého bych wše kmeny
Sehnal, sbauřil, srazil gednjm dnem!

* *
*

Dosti-liž nezachystáno kladiw
K rozrážęnj protičelných hlaw?
Nalámáno tři tisjce zdárných
Z půl-třetjho kmene wýstřelků.
Na pohled to arci přjliš málo
K oklácenj wšech třidcjti tisjc
Ratolestj z lesů Hermonských.
Wšak i *na ty* co se ptá a dbá,
Genž nebeským rozkazuge wogskům,
Zemské i powětrné průduchy
Můž otewřjt k powodnjm a bauřem;
Otřasem i základy Jerichuntské
W líbé době wybořiť? — Že minul
Zázraků čas gitjm přes Jordán?
Za wodau tam w zemi tekaucj
Mlékem a strdj že nedštělo wjc mannau? —
Wšak brod noham geho newadj,
Aniž skrácena ge ruka Páně.
Zde, zde práwě za Jordánem stogjm
Na gewišti samých zázraků. —
Gá-li gich, a wěk-li můg gich hoden?
Nádoby ach! tolika mrzutostmi
Natuchlé že wesměs nerozrážj,
Toliž nenj milost zázračná? —
Teď, když oswětil se lid, a čest

Bohu gedinému laupenau
Wracegj modlářštj *Achanowé;*
Co gen překazj nám wjtězstwj? —
O Jozue, palmo w důwěrnosti
Nezwiklaná, náměstnjk twůg rád-by
Pewně stál, co ty, a z ducha Páně
Aučast w korunu swau zachopil!
Ty's wšak duch geho wanaucj w sobě
Žiwě cjtil, angela ty's geho
Zgewně seznal. O kdo mne tak ztwrdj,
Mau-by hlawau bauře se waljcj
Nezachwjwala! . . . .

Wýgew pátý.

Jefta. Odollam.

Jefta. Zdráw se's wrátil!
Odollam. Ba gest, wéwodo!
Mně co štěstj přáti, že gsem ušel
Gizliwých zdráw rukau Ammonských.
Jefta. Potkal-li tě kýs trud obyčegný,
Či co značj roztrž raucha twého?
(*Jefta* dotkne se raucha geho, kteréž se dotrhne.)
Odollam. Tak-hle mezi Ammonem a námi
Přišlo k roztrži giž patrné.
A gak toto křjdlo w rukau twých se
Dotrhlo, odtrhne Hospodin
Skrze ruku twau los Ammonských
Od dědictwj swata lidu swého!
Jefta. Žádné-li wjc čáky k smlauwě, k mjru?
Odollam. Gakých smluw, gakého přjměřj
Čekat mezi syny a hyénau,
Giž byl otec wyhnal z geskyně,
Odkud kolnj pustošila krag?

Jefta. Arciť náděge, že šelmu drawau
Zaplašjme w dáwnau peleš nazpět;
A wšak přeljto mně krwe synů,
Jež w tom honu geště zedrať má.
Protož gsem tě ze wšech sauwogjnů
Neywěhlasněgšjho dwakrát wyslal,
Prolitj bys krwe zastawil.
Mluw, také-lis křiwý gegich nářek
Wěrně odwedl, že gim ni hrst prsti
Neuchwátil nikdy Izrael?

Odollam. Tak mně Bůh buď milostiw, že wšecko,
Seč gen upřjmá ge wýmluwa,
Obsáhnul gsem a pořádně wyčtl.
Wás, *prawil gsem* genž pod gednjm žezlem
Teď stogjte Ammon i Moabštj,
Zbránil otcům našjm Hospodin
Dobýwat, když z Egypta gsau wyšli.
Aniž dotekla se noha gegich
Zemj wašjch, když gste žádaného
Zbránili gim průchodu; toť obšel
Izrael wáš weškeň krag, a dobyl
Wýbogem sprawedlným zemi Sihon,
Tu, kterau teď nazpět žádáte.
Hospodin, dobyw gi otcům našjm
Nám we wládu wěčnau odewzdal.
Gako ty ó králi Ammonský!
Kde ti Chamos bůh twůg uprostranj,
Wolně wládneš, tak i my stogjme
Po tři sta let w klidném, nenařčeném
Wládenj té země, z niž Bůh sjmě
Amorejské wyplenjw, swůg winný
Kmen, z Egypta přeštěpený, rozsadil.
I řku, patrného bezpráwj
Dopauštj se, kdo nás odtud honj.

Aniž Balak Moabský, twůg předek,
Se ugjmal, což ty teď si sobjš,
Aniž hlesl k zemč dělenj.
To když promluwil gsem, geden z staršjch
Rádců kralowých, mně skočj w řeč:
Lžeš, *prý*, člowěče, i kdožti koli
Řeč tu ošemetnau wložil w usta.
Známo gest, že Balak Seforůw
Proti wám Jakobským bogowal.
Bogowal, *djm*, záwistj gsa zažžen,
Kletbau kauzelnjka Bálama;
Kasal se a křičel, co pes na lwa,
Bogem wšak dotřjti, oslýchal se.
Na ta slowa wšickni k mečům sáhli,
S zraky giskrawými; i byl-bych gistě
Neušel gich wzteku, by ge král byl
Nezkrotil. I promluwil w ta slowa:
Nerozhodne gazyk tuto hádku,
Boge wýpadek gi rozsaudj.
Amen dořekl gá. Sám Jehowa rozsuď,
Waše křiwdy shrň wám na hlawy!

Jefta. Welký tedy los dwau národů
Uwržen ge na rozsudnau wáhu!
Mluw, kde ležj Ammon táborem?

Odollam. U Jaboka zřjdel gsem ge stihl.

Jefta. Co, tak bljzko? Wálka we dweřjch!
Slunce, gešto zýtra přes tisjce
Těl máš zaniknauti do moře,
Buď mi swědkem, že gsem gá newinný
Krwj, kterau Arnon, Jakob, Jordán
Do moře mrtwého poplawj!

Wýgew šestý.

Předešlj a Jonadab.

Jefta. Jonadabe, kdes pak obmeškal se?
Tě hledáno w celém táboře.

Jonadab. Manželku a dceru twau gsem odtud'
Wyprawowal.

Jefta. Medle, proč a kam?

Jonadab. Do Rámot, do města útočištna
Odwest gsem ge wěrné stráži dal.
Milý Bůh wj, gaký duch to wěštj
Nedal gi zde déle přebyti.
Gako laň, gjž lowec mládě honj,
Prchla, nedagjc ni lahodenstwjm
Ani násiljm se udržeť.

Jefta. Radše bych byl widěl, by wzdy byly
Bljzko za pawézau Jeftowau.
Dobře w zákrytu by stanu mého
Schrániti se mohly, až by mračno
Wálky přeneslo se přes hlawy.

Jonadab. Tomu chtěla též Betulia;
Než duch tesknoty, genž máteř saužj,
Nedal nikterak se zažehnat,
Až gsem do tichých přjbytků kněžských
Gménem twým gi sljbil doprawiť.
I přidal gsem muže neywěrněgšj,
Genž gim wlasu zkřiwiť nedagj.

Jefta. Hereż o to! Tjm wolněgšjm duchem
Budem konať aukol nastalý!

Jonadab. Otče! brzo-li giž bitwu swedem?

Jefta. Těš se mládče! než den nowý wzegde.
Budeť den, co we žněch úsilný.

Jonadab. Geho paprsleky neuwadlý
Wjtězstwa ti wěnec uwigj,

Gehož lupenj i nás obepne,
Kdož se k čeledi twé počjtáme.
Ó bychom giž losy metali
O zem swatau, z niž nás pohan honj,
O swých otců drahé dědictwj.
Což se tak zamýšljš? Ty-lis teskliw?
Ne, nemůž se Jefta chauliti!

Jefta. Nechauljm se ginochu! My gistě
Swjtězjme. Ale snad wykaupj
Krwj wlastnj Jefta wjtězstwj.

Jonadab. Gaké slowo z ust se ti wytrhlo?
Napřed *mé* a tisjc hrudj giných
Musj stohrotná smrt probodnauti,
Než ty padneš gegj pod kosau.

Jefta. Na to nedbám, můg-li žiwot zkosj;
Giný strach mé srdce dogjmá.

Jonadab. Gaký medle?

Jefta. Co bude z mé dcery,
Gá-li padnu?

Jonadab. Ty nepadneš, otče!

Jefta. Synu! tobě byla sljbena.
Sauwogjne wěrný! wjš, že můg to
Po Bohu ge poklad neydražšj.
Toho, kdo z wás ostane, zařjkám,
Pod swau ochranu gi přigměte
Wěrnau, by nepadla w ruce zlé!

Odollam. *Tomu tam* poruč gi, genž sirých ge
Otec, a ochrance newiny!

Jefta. I to dobře! Gemuť gi poraučjm.
Než ty Jonadabe, hlawo wěrná!
Do Fanuel několik máš honů.
Zaskoč tam, a sťana na wěži
Ğideonowé, hleď k horám Ğilboé,

Odtuď-li se pomoc neblįžj,
S njžto se dnes mi Jawan nawrátit má.
Jonadab. O můg Bože! A což newjš Jefto?
Giž se wrátil.
Jefta. Kdež gest a kde wogsko?
Mnoho-li gde pod zbraň Efrateiských?
Jonadab. Nižádný.
Jefta. Co žádný?
Jonadab. Jawan, bratr
Twůg gest zrádce.
Jefta. Dodey ráz mi, dodey!
Jonadab. Odrazilť on od nás Efraimské.
U Jaboka, prý, se s njm shledáme.
Jefta. Noho! Nechwěg se tak podemnau!
Tak se se mnau weškeren břeh trhá,
Wšechna hyne lidská podpora!
Wšak gsem mohl to wědět, že tu mělko,
O tu tresť že gen se ubodnu.
Aňgel zhauby schwať ho, kam ho noha
Nese zrádná. Nemluw o něm wjce.
Gdiž, a wogsko k přehledu mně připraw.

Wýgew sedmý.

Jefta, Odollam (po straně).

Jefta. Zrádnj bratři, nemstil na wás Jefta,
Že gste ho zawrhli mezi zwěř;
Ale berlu, kterau gste mu bezděk
Wtisknuli a teď zas chcete wyrwať,
Geště držj w rukau úsilných.
Tali geště krwj nepřátelskau
Zbrocena gsauc, činem božjm zkwěte, —
Než gá pomstě z hůry newolám.
Přigdeť sama. Toto protiwenstwj

Nepřátel i přátel stjhánj,
K wrchité ků skále bezpečenstwj,
K Tobě, Wšewládný! mne dohánj.
Bože otců mých! na tomto mjstě
S tebau zápasil děd Izrael.
Nepustjm ani gá tě, leč mně gistě
Požehnáš, leč mně teď *Fanuel,*
Twé milosti zgewenj se stane.
Slyš můg slib klatebnj Pane, Pane!
Twá-li sláwa se mi zašeřj,
Ruka twá-li bude nademnau,
A mně šťastný z boge náwrat přáno;
Co mně domu mého od dweřj
W cestu wygde, buď tl w obět dáno,
Budižt dáno w obět zápalnau!!!

(*Jawan* naslýchage w zadu s posuňky škodoradost gewjcjmi se byl ukázal.)

Děgstwj druhé.

Často lidem w čas neywětšjho weselj, sláwy a radosti přigde leccos zarmauceného, aby se sobě w swé sláwě nezalibowali. Jud. XI 35. Br. not. marg.

(Stanowiště ge w Mizpa, w předdomj Jeftowu; slaupenj, wěnci owěšeno.)

Wýgew prwnj.

Betulia s družicemi w náwratj wěnce winaucj.

Betulia. Milé družky! nawito dost wěnců.
Dost libowonnými pleteny
Okrášljno slaupenj. Giž wšecken
Přjtwor otcůw kypj ozdobau.
Gá gen geště tento tichý wjnek
Z listj cedrowého dowinu.
Slušněť ozdobj on čelo otce,
Statně w bauři wogen strwalé;
Po klopotném prochladě ho potu.

Mirjam. Proč si nezwoljš list weselegšj,
Když ho chystáš otci wjtězi?
Wždy's ty tiché tesknoty milowna.[1]
Dnes wšak měla-by tu temnau rauchu,
Genž tě zasmušuge, odhaliť.

Neb tušjm den zaswitl žádaucj,
Genž pokáže otce wjtězem,
Tebe dcerau wlasti neyšťastněgšj!

Betulia. Gak se potěšit? Dnes, teď snad geště
Obljtá ho diwo-lowná smrt.
O bych aspoň zwěděla po ptáčku,
Gak se děge w táboře! By kterás
Holubice z potopy wywázlá
Oljwowau snesla ratolestku,
Náwěsť o celesti našinců!

Mirjam. Ochotnjka twého a holaubka,
Neb tak sluge, Jonadaba mysljš?

Betulia. Ne, naň teď gsem nezpomněla, sestra!

Mirjam. Naň nepomnjš? newelj ti srdce
Takowý-hle uwinaut mu wjnek,
W němž sé wnadná Myrta bude skwjť?

(*Betulia* zamyslj se a odmlčj.)

Mirjam. Gak? ty nemiluges geg? ty nedbáš
Na wřelau nic tužbu tak wěrného
Srdce? Kolik lét on prowzdychal, co
Nocj probděl, wěrněg než ký Jakob
Slaužiw otci twému za tebe!
A když žádaucj se doba bljžj,
Ty-by's geho náděg zmařit mohla,
Ty mu odměnila neláskau?

Betulia. Gá neláskawa na bratra twého?
Kdo-by gen mohl gednau spatřiť tolik
Šlechetnosti, gešto na něm gasnj,
A swé srdce zatwrdj? O sestro
Jonadabowa! my směnily gsme
Stan swůg; tebe, widjm, láskau k němu
Co *milenku*, horliť potřebj.
Gá ho prawau, *sesterskau* milostj
Zamilowala i milugi . . . . .

Mirjam. Tak tě znám zas, duše přešlechetná!
Odpusť, odpusť! O pogd k mému srdci!
Eyhle dowit giž ge wěnec ładný,
Pod njmž kráska z domu Jeftowa,
Rozená zde, samo-zpanilá
Krásau se i *strognau* skwjti má.
A teď powěz každá, neslušj-li
Našj kralowničce kranec ten?
Družky. Pěkně!
Mirjam. Gak to myrtowj hle! sljčně
Na bělosti šwarných lilij sedj!
Betulia. Ne tu myrtu, Mirjam dewerná!
Ta-by k zemi stjžila mi hlawu.
Mirjam. Podiwná! Ta k nebesům tě wznese,
K neywýš blaženému slawenstwj.
A gak zpléše srdce twé a matky,
Když se žiwot twůg, co strom oljwy,
Genž tu zdobj otcůw přjbytek,
Rozlistj, a wětwj wydá zdárných!
Betulia. O nepředchwacug, co w temném lůně
Budaucnosti kryge božj saud!
Wěz to Mirjam, nerodj se člowěk
K weselj; a sláwa gest: čkáť mlčkem
Na přepustu božskau.
Mirjam. Němým spjše
Rozkaž mlčet w den radostný stánků,
Když se woda ze swaté studénky,
Když se lige wjno k obětěm!
Neslušj-li těšiť se a plésať,
An se wrátiť magj z wjtězných
Stanů milj božj bogownjci,
Rozwlahu legjce do wšech utrob,
Poroby dnem dlauhým poswadlých;
Do twé zwláště do duše, radosti

Wjno wybrané. Toť bude gistě
Slawnost welká.
Betulia. Dolož, co's prw řekla,
K *obětem* že lito bude wjno.
Ach na krásně swjtězil-li otec,
Což as draze zaplatj tu wýhru!
Sám snad padne, snad i chowan geho,
Gistě mnohé máteři, newěstě
Drahý syn a dražšj milenec.
O nešťastné ženy z Ğilead,
Které potká los tak žalostný!
O že nelze wašj ztrátu bolnau
Jeftowně swau krwj wykaupiť!
Mirjam. Upokog se dcero knjžecj!
Nabudauc mysl otce důstognau.
Krwj synu wlastenských se tytýž
Musj zawlažiť zem otcowská,
By potomkům po ni kráčegjcjm
Stála za dědictwj předrahé.
Blaze těm, kdo wlast hágjce padli!
Lehko hrobowá ge ukry prsť;
A kde otčině swé wrátili
Žiwoty, tamť zrostau ctné památky,
Palmy, lůžka gich ochwjwagjc.
Twého gá wšak otce wjtězného
Widjm, an se w sláwě wracuge,
Kořist walnau wraha zlaupeného
Mezi hluky swých giž bituge!
Ten si chwálj klok, ten dlauhau *Salmu*,
Ten pawézu, pestrý šat neb helmu;
Geden wšak se wjc ode wšech slawj,
A sám neyblažšjm se býti prawj;
Neykraššjť mu w náruč padá bita,
Panna milostná, milostj zpitá.

Betulia. Nepřipjgey djwko nezbedná
Dřjwe z kalichu mně laudné slasti,
Ať pak nawážený ode dna
Nestrápj mne zármut trpkau strastj!

Wýgew druhý.

Předešlj a posel zwěstownjk.

Wyslanec. Mjr budi zde wám, dcery Galadské!
Betulia. Mjr přichoď z tebau! Kam Bůh tě wede?
Wyslanec. Samy mně powjte, za božjm-li
Průwodem gdu, či zdali mne šálj
Potřetj blud nezdárný. Gsem poslán
Ode knjžete našeho, Jefty.
Betulia. Ach, nastogte, nešťastně přicházjš?
Wyslanec. Bůh nedeyž! Nenj-li byt zde Jeftůw,
A čelednj geho zde nehostj?
Betulia. Hostj. Gest. Co se wšak nezdařilo?
Wyslanec. *W Suchot* neyprwé, odkud se pohnul
Wog do bitwy, pak i w kněžském *Rámot*
Hledám choť a dceru Jeftowu.
Wše nadarmo. Toť mně sem posláno.
Mirjam. Powěz, co přinášjš za poselstwj?
Hle dcera zde o otce strašliwá!
Wyslanec. Tedyť od strachu pusť, panno! Bych wše štěstj
Zwěstowal ti, na toť ay přicházjm.
Wjtězstwj nám dáno. Zbit nepřjtel
A rozplášen.
Betulia. Zdráw-liž otec můg?
Wyslanec. Nýbrž od cedru až na třtinu,
Wýwoda i wogsko ge w celosti.
Ode dnů snad slawných arciotců,
Za které sám wálčil Hospodin,
Nebylo tak přezdárné wjtězstwj,

A tak mluwě, bez gedinké rány
Dobyto. W krátkosti wjte wšecko.

Betulia. Mnoho's zahrnul. A wšak wypowěz,
Sám-lis uzřel, neb gen uslyšel to
Z powěsti, přečasto klamliwé?

Wyslanec. Neomylnau, wjdanau, skutečnau
Wěc wám zwěstugi, byw sám porážky,
Giž konal sám Hospodin, aučastnjk.

Mirjam. Nestěžug si prawit, gak se dálo.

Wyslanec. Mjlerád zděljm tu radost s wámi.
S pewnau w Boha důwěrau gda w půtku,
Na pahrbcjch u hradu *Aroer*
Uložil náš wéwoda wraha dočkat,
Geštoť od nás oddělen potůčkem
Dálnau prostraň zalehl wogskem swým.
We wzešlé se dennici strašně leskly
Řady pěšjch oružjm nagežené
I křiwými kosami sršjcj
Wozowé. Gako kdy strašliwých
Heyno kobylek krag zaplawj;
Chřestem ulekán i zatmělým
Sluncem rolnjk o swé náděgi pustj,
Wida, že neprospěge nic hlukem
Swé čeládky ani plašenjm;
Tak-by každý, po zdánj po lidském
Saudě, o našém o hlaučku pustil.
Leč my, na Bohu se založiwše
Pomstau Hospodina dýchali gsme.
Darmo wyslal Jefta geště gednau
Smluwce, hledage smjr bez krwe.
Strhlý mužů hluk a zbraně břinkot
I koňj řeht, obražen o blankyt
Doneselť nám wraha odpowěd,
A k brzkému sraženj pobýdku.

Tuť prwé, než bohu bylo libo,
Z našjch někteřj se wysuli,
Genž na dálšjch náwršjch stogjce
Rozkaz wéwody neznamenali.
I byloť by málem po nás weta.
Obogjho wogska prostředem
Bystrém na koni střelj tam Jefta.
Tu wšak byl-by oklopen utrpěl,
By mu Jonadab, gonák to čacký
Na pomoc nepřispěl, a s malým ho
Hlaučkem z dawu wrahů newytrhl.

Mirjam. **Slyš Betulie! Twůg Jonadab!**

Wyslanec. **Rozprach mrakem oblohu zatáhl;**
Gak by nastáwal den posledni
Země duněla otřásaná.
Tuť nám wýwoda dá k bitwě heslo
Hlasem přetuhým, až znělo wůkol
Po horách: „Netáhne-li Hospodin,
Wolal, Izraeli, před tebau?!
Za njm, za njm! On sám w našem čele.“
W tom se z temna den rozbleskne gasný,
A hlas angela božjho zahřmj,
Smrti saud to wrahům zděšeným.
Gak se wog nebeský ohniwý po
Našj straně obgewj, tuť každý
Ze wrahů se lekne, trne, plašj,
Dřebnau ruce na meči zmrtwělé.
My wtrhnauce ani newálčjme,
Než stjnáme wšecky napořád,
A stjháme zděšené porůznu.
Oni proti Bohu marný odpor
Býť widauce, wětrem a ligawcem
Sršným plašeni, kam kdo wj, utjká.
Koně, wozy w mokřinách uwázlé

Nechagjce, metagjc i od sebe
Wšecko nádobj, w neywětšjm počtu
Trupem lehli; my nepustili od
Poplachu a stjnánj, až po wšj
Kragině noc rozpiala swá křjdla,
Dagjc útěchu nám přežádaucj,
Nemnohým z uteklých útočiště.

Betulia. Kde gsau wjtězi a kdy se wrátj?
Wyslanec. W skůrě wám zde stanau. Wšak newjte,
Gak celý bog wypadl.
Betulia. Snad nepřjtel,
Sbera sjly, opět dotřjť má?
Wyslanec. Leda *mrtwj* zotawj se opět.
Supům w pastwu gsau wydáni Ammonštj.
Kde který se tagil, proběháno
Brannau rukau wše gich dědiny.
Dwatcet měst gich námi spáleno.
Na mnohá by léta wrah neokřál,
Bůh to zgednal sám. Wšak giž mne pusťte.
Zpomněnj té wálky tak přezdárně
Wyhrané tak zgařilo mi srdce,
Že zas chwátá wogska ku plesům.
Betulia. Nuž gdi s Bohem.
Mirjam. A zas od nás zwěstug
Blaho wjtaným nám wjtězům.

Wýgew třetj.

Betulia s družemi.

Betulia. Gak se o mně děge? Odešel-li,
Ten co stál zde, posel zwěstownjk?
Mirjam. Pamatug se! Sama ho propauštjš.
Nezaslechla-lis, co wyprawowal
O přewalném otce wjtězstwj,
A co twůg dokázal Jonadab?

Betulia. Ušetř! Ano doslechlať gsem wšecko.
Než gak slepý od narozenj
Když se nagednau mu swětlo wrátj,
Zázraku božjmu sám nemůže
Uwěřiť; tak žiwota gas náhlý
Genž mne obleskl, oči zas uwjrá.
Ledwa chápám welkočin ruk božjch.
Takť giž Ammon hrozný pohromen,
Gešto dráhně let lid swatý nuzil
Drapěžj i wšel'kau zádawau!
A teď k otci mému, co k obhágci
Swému wzhlédá wšecken Izrael.
Kam běžet, do čjho lůna wyljť
Klokot rozkošj, genž w srdci wrau!
Kanaan, ty pěkný winohrade,
Mořem tam, zde horami ohrazen,
Zeleney se zas rozkošný sade,
Pánem z nowa čistě rozsazen!
O kdo dá mi peruť orličj,
Bych to po wšech rozwolala kmenech,
Že wždy wěrný wládne Hospodin! —
Wjtězi, prý, brzo sem se wrátj!
Mám-li máteři tam w domu skrýši
Zwěstiť otcůw náwrat, aneb čkáť,
Ať se radost gegj náhle zwýšj;
Mám drahého otce uwjtat? —
Gá dětinná! Pamatug mne, Mirjam!
Děsj mne to ducha wztrženj.
Smjm-li, mluw, se takto weseliť?
Mirjam. Gak my dlužny, Boha welebit,
Takť i ty mu s plesem djky wzdáť,
A kterau podáwá, čjš radosti
Rukau štědrau, chutně přigjmať.

Žiwota den gasný wzchodj tobě,
Dcero knjžecj, choť blažená!

Betulia. A wšak, geliž prawda, že w té době,
Když radosti čjše nawjrá,
A neydychtiwěg po ni saháme,
Neštěstj stogjcj po zadu,
Z lakotných ust nám rádo gi wyrážj?

Mirjam. K tobě zadem wěř, se nepřilaudj;
Neb ty wšudy nezhod *před*wjdáš.

Betulia. Ach! nenj-li pohoda blahotěšná
Často předběhuně bauře děsné?

Mirjam. Tato dnešnj zawdawek ge darů,
Gež ti nebe chystá, neykraššjch.
Protož hodlug mysl k wýhodám.
Posud žiwot twůg co slawičj,
W tiché noci stinných hágů plynul;
Nynj zkaušeg wýlet orličj,
Nowýť s nebes uswit tě oslynul,
Njmžto tužby, které w duši wjřj,
W blaženau se shodu wšecky smjřj.

Betulia. Ay ty sáháš do strun srdce mého!
Přede dweřmi wjtězstwj a klid.
Sem sem, Adufy! Gá wjtězného
Otce uwjtám a božj lid.
Zaplaň lauč žiwota mého gasně,
Ať pak w doljch mrákoty hned zhasne!
Spěšte družky! Gaký nástrog hrawý
Dopadnete w nádwořj, podegte!
Wjtězstwj a šťastný náwrat w zdrawj
Lidu žehnanému častitegte!

Družice. Zpěgem, gakož Ind wzchod slunce slawj.

Betulia. Zpěgte: Wzcházj božj slunce gasné;
Pugčené nechť zoře swětlo zhasne!

(Hlawnjmi wraty do nádwořj.)

Wýgew čtwrtý.

Jawan. Ha! mám gá co konec předeběžný
Opowjdať geho wjtězstwj!
O že nelze bylo, předchwátit ge,
A gegraziť prwnjch do mrákot!
Swjtězil, a wstupuge teď k weyši
Slávy přes sutíny mé blahosti,
Wšechněch statků mých mně odňatých.
A wšak slaupy geho náwratj
Proklatého ještě se nehrďte.
Geště nerozpjney klenutj
Kwětná k přigetj ho ramena!
Wyboř se, tak, gak on náš dům zbořil,
A co Kore, prawým lidu wůdcům
Wychwacugjcjho berlu wlády
Pohlť geg zde země rozzálá!
Zhůru wy z propasti duchowé!
Zhůru stjny stonawé ze geskyň
Gichžto těla meč geho krutecký
W horách někdy supům w pastwu dal.
Chwaťte, porwete ho sršatau zde
Pomstau, prwé než plen klaté wýhry
Wnese we stan swého urwalstwj!
O kde's dřenitá pěst osudu,
Že newytasjš se z zoblaku,
Že mu hlawu nestrčjš za pautec,
Nohu nepodtrhneš za osidlo
Kletby, kterau z úst rozohněných
Wztekle před bitwau tam wychrlil!
O bodeyž měl tolik stád, co gich se
Po wšech luzjch pase Kanaanských,
Gemu wyštwal-bych ge wšecky wstřjci,
Se wšemi pastewci, až by ztonul
Sám w krwútné obětnj porážce!

Toť-by byla srdci ochlada! —
Což mu nelze žádného wstřjc poslať,
Genž-by z mračna osudu hněwného
Na sebe swedl perun kruté kletby ?
Wšak má dceru ! Kde gsi nešťastnice ?
Pogd, a strž si geho požehnánj.
Gestli ti kdy krůpěg lásky wpogil,
Wjtagjc ho, zplať mu za wýchow !
(Hudba bljzkých přjchozjch panen.)
Hudbo, co hlas pekla wřesklawá,
Nehřmi do duše mně zaufalost !
Nestogj-li mého klidu bořitel
Na schrany swé prahu bezpečném,
Gegžto zdjl sám sobě přechodem
Mezi nebesy a propastj ?
Lehko wywadiw se z kletby slibnj,
Genž co záwlak měla ho zadrhnauť,
W přepychu swé wýhry heysage,
Nese k swým se zhůru k nebesům.
Gá si utržiw zradeckau kletbu
Pekla we hlubáň se propadám ! —
Kletba wám mstitedlnj duchowé !
Mně gen na smrti ktwe utěcha. —
Co kdybych mu gá sám w střjci šel,
Hrozné zpomena mu přjsahy,
(Ač k žiwotu mému nemá práwa,)
Kdybych zdráždil geg, meč z geho pěstě
Do swých sweda bodl do prsau,
Geště w smrti geho wjtězstwj
Lage, že ge peklu bratrowraždau
Odkaupil, tak strhaný mu wěnec
Sláwy, štěstj s sebau wezmu w důl ;
Klidněg spočinau tak moge kosti
Než on na zbrocených na palmách !

Z hrobu mého zrosť mu sjmě záštj!
Na to, na to u prahu zde stanu,
Jefto! wěrná stráž to twého stanu.
Přes můg trup gen wegdeš we swau schranu.

(*Zwučná i hlasitá hudba Jeftowny z nádwořj wycházegjcj.*)

Jawan. Gaký to lichotný hlas mne wábj
Nazpět w žiwot hořem prožluklý!

Hlas (wždy za gewištěm).
Požehnaný Hospodin! Gá pěgu
Obhágci swatého lidu hog!

Jawan. Brány pekelné! A gá mu klegu,
Ať se zgizwj žiwota mu zdrog!

Hlas. Čeleď geho wjtagjc ho hlásá.

Jawan. Wjtey, wjtey! Toť i brat zagásá.

Hlas. Dcera wěnec na hlawu mu stawj.

Jawan. Hahaha! Neutrpj bol hlawy!

Wýgew pátý.

Jawan a Aman.

Jawan. Nač sem k prahu osudnému chwátáš
Efrateiský? Pryč, a postup mjsta
Hlawě tebe hodněgšj, wěnečné
Schystané na obět owčici.

Aman. Gdu ti powědjt, že knjže bljzsko.

Jawan. Kněz, prawjš, a na řez galowička
Uchystána, djm ti. Dcera gde mu
Wstřjc, by ono mrákotné, klatebné
Slowo přjsahy sobě ztržila.

Aman. Gakže zloto! Ty snad wywolal's gi?
Ty tu laň mu naštwal na ránu?

Jawan. Ani zlost má sprawedlná nemohla
Ani samo peklo tak ho zkárať,
Gako ruka božská, k pomstě lotra
Patrně zde s nebes wystřená.

Než pogď názředlnjku! gá tě zowu,
Srdce na wděčném pas djwadle.

Wýgew šestý.

Jefta a wogsko — Betulia s družinau.

Sbor pannen. Nebesa i země prozpěwugte!
Sbor wogjnů. Audolj a hory prokřikugte!
Panny. Bůh powýšil lid swůg zaužený!
Wogsko. Rohy nádawců gsau potřeny!
Betulia. Otce, šťastně nám se wrátiwšjho
O gak mjlo gest mi spatřiti!
Otče po bohu mně neywzáctneyšj!
Twým nechť ukochám se obgetjm! —
Což tak zahljžjš, a přežádaucj
Twář ode mne diwě odwracjš?
Jefta. Oh! mé hoře!
Betulia. Na wrahy ať padne
Zlowěštj!
Jefta. Bodegž! Wšak na mne padlo.
Dcero! Mne i sebe's zhubila!
Betulia. Nedeyž Bože!
Jefta. Och gá otec dcery
Bjdné, neybjdněgšj! Och gá sirý!
Betulia. Běda! gak se třesu! Wog-li celý?
Jefta. Celý.
Betulia. A ty's wjtěz?
Jefta. Ano, wjtěz!
Betulia. Rány-li snad neseš na těle?
Jefta. Žádné.
Betulia. Což tak z hlubokého srdce
Wzljkawé zatjnáš powzdechy?
Jefta. Toť nepotřebj ti wěděť geště.
Betulia. Gsem-liž něčjm winna Otče?
Jefta. W ničem.
Gá gen proti tobě zawinil.

Betulia.	**Pokud wjm, mně ničjm winnen negsi.**
	By byl krásně, nic to newaď tobě.
	Čiliž nenj slušno, aby děti
	Nesly rády křiwdu rodičů?
Jefta.	**Maudře mluwjš dcero, a gak slušj;**
	Wšak čjm wěhlasněgi sobě wedeš,
	Hlauběgi mé srdce rozbodáš.
Betulia.	**Co twau koliw, Otče! mysl rmautj,**
	Pusť krom sebe, přátelům se propugč,
	Aniž wýhody, gjž kraganům gsi
	Dobyl, zasmušug swým zármutem.
Jefta.	**W skůře zkalj se ta pohoda.**
Betulia.	**Od někud-li wálka se zas walj?**
Jefta.	***Doma* bog mi nastal neytěžšj.**
Betulia.	**Gaká doma zlá by napast byla?**
Jefta.	***Wně* celesti našel gsem, *zde* bolest.**
Betulia.	**Rod i národ tebau ocelen.**
Jefta.	**Gest, nenj. Ach což gá winnen Bohu!**
Betulia.	**Po wěk powinný mu zůstaneš.**
Jefta.	**Ach, staneť gen na krátce můg wděk.**
Betulia.	**Eya, Otče! Když tak pomyslné**
	Wýhody nám dáno, slušj sliby,
	Slušj wraucj Bohu djky zdjť;
	Ne pak gediné, když obrany chybj,
	Modlenjm poprosným chlácholit.
	W pohodách kdo Boha nepobjhá
	Usluhau, nalézá milosti
	Hotowé wždy u slitownice.
	Na dobrém wzdy swědomj spoljhá,
	Newhodná kdy přihřmj wichřice.
	I když Bůh ho spásau obwěnj.
	Rád zas oběty swé wyplnj.
Jefta.	**Mámť i gá splniť oběť sljbenau.**

Betulia. Budau panny přjtomné?
Jefta. *Ty* budeš.

Betulia. Což tedy tě bawj?
Jefta. Nech to djwko!
Mně na péči.
Betulia. Wšak mne, otče! gjmá,
Co dogjmá tebe.
Jefta. Wjm to, dcero!
Wšak buď klidna, a gen s družkami
Ať wše doma whod ge, usluhug,
Twému pohlawj gak přistogj.
W rychle přigdeš, gak tě zawolám.

Betulia. Wel gen otče! přigdu. —
Ach mne bjdné!
Což tak proměnilo otce mého?
O gak býwal ondy přjwětiw a
Ochotný, gak žádný otec giný;
Geštoť teď tak přjsný, sršlawým
Pohledem wztek wálky geště gewě!
Což se koli dálo, strašliwoť!
To wšak gedno wystihnauti nelze,
Proč tak skrze *mne* ge zasmušen?
My-bělohlawy přeneblahé!
By gsme krásně žily bez urážky,
Záwistná wždy uhlodá nás powěst.
Nenjť w rukau mých, pročež by otec
Bral mne w důmněnj. Zde nénj raddy,
Než w šat newiny se zahalit.

Odollam. Prawě's promluwila djwko čacká!
Gdi gen domů otci gsauc powolna.
Zrádná-li co rozwolala powěsť
O tobě, gá, za otcem gda, wyzwjm;
A hned oznámjm ti, gak gen přigdu.

Wýgew sedmý.

Jawan s Amanem.

Jawan. Gakť se ljbj ta hra hrůzno-směšná?
Aman. Nehrubě, keykljři zlotřilý!
Kati ať tě Jawane! rozerwau,
Že's buď wywolal satanskau zlostj,
Aneb gen, což nešlechetno dosti,
Otcem před krutým newystřehal
Přemilostné děwče, nežli wyšlo.
Jawan. Dotkl-li tě šjp gegj milosti,
Swému sem to přjchodu přičjtey.
Máš-li rád gi, i buď rád, že's spatřil.
Aman. By mne bauře na hory zanesla,
By rozwodnělý byl pochlonul mne
Jordán, nežli semo gsem se dostal,
A zočil tu djwku, gjžto wšecky
Wděky osypaly dary swými!
Tato žena na mých na prsau!
Proto-liž gsem obraz také krásy
Po wšech hledal po kragjch, abych ho
Teď nalezna, slotnau nehodau
Pozbyl skrze powěrečnost otce,
A skrze twau, lotře, mstitelnost?!
Jawan. Zwolna přikračug. Budeť mne tobě
Brachu! gak widjm, teď potřebj.
Aman. O pryč, pryč! ty utěchy mé krádce!
Jawan. Což kdybych zas nebe ti wygasnil?
Aman. Ty? Mé nebe dcera Jeftowa!
Jawan. Dostaneš gi. Tak gi zachowá
Žiwot Jefta, gestli ti gi k sňatku,
Aneb gistě, žeť gi slibem zařkl,
K stankowé do Siloh k službě dá.
Nabudeš ty *ženy*, a gá *statků*.

Děgstwj třetj.

Trogeť prawdy zwěděnj:
Skrz um, rozum, sumuěnj (swědomj).
(Z libom. besed. n. St.)

(*Předsynj domu Jeftowa w Mizpa.*)

Wýgew prwnj.

Jefta (sám). Ha, co tak drháte, kleslé audy
Geště wždy, co w prwnj ochromě?
Oh! to ráz byl, z čista nebe ráz!
Kdož-by se byl nadál! Wšak ni mráček
Bauřj tak ohromnau těhotný
Na neyzažšjm nestál obzoru!
A teď wšecko zawaleno mraky.
Ký-to angel rozptylj ge? Jefto!
Hlawo twrdo-čelná! nemusil-li
Tě nekolnau taký proklat kljn?
Gaký duch to drzkoty tě pogal,
O gakýs to základ w záwod šel?
Newolán gsa, z rodu chatrna pošlý,
W čelo lidu božjho se stawiť,
W mjsto, kde stál Jozue, Gideon!
Můžeš-li to tagiť přeď sebau,
Z wýhry té co's sobě slibowal?
O té přewrhlosti, an prawjme,
O čest božj že se odwažugem,

Když nás wšednj wášeň podžehá!
Na gešitno zastjráme swými
Se wěnjky; ty přegasné oko
Nebeské skrz naše skálené
Záslony brud wnitřnjch ledwj zřjš! —
Že dům zwelebjš, že nad swé bratry
Wjtězstwjm a horugjcj myslj
Welikau se wyskwěgeš, ba Jefto!
Těmi sliby že's kogil se pyšně.
Smjš-li utagiť to před sebau?

Wšak wšewědný! tebe se dokládám,
Samochtě gsem do předu se nedral.
Abych lid twůg newydal na gatky,
Přestaw na pomocné ruce twé,
Znamenj gsem žádal, ne zázračné,
Ne Pane, twůg obljčeg chtě widěť,
Od něhož-by smrtnjk oslna strnul;
Znamenj, po němž bych křehký poznal,
Prowodj-li angel twůg mne w bitwu.
Ay toť mi teď dáno *znamenj*,
Až ledwa přeledwa sám se znám! —
Samo-li to zwjdánj tagemstwj,
Nezbedné hledánj zgewenj
Boha člowěku nedostupného
Nenj-liž to kázeň drzkoty twé?
Hledať *zgewenj!* Nenj-liž *gewno*,
Ty že negsi zwolený ten angel,
Odwrhlý wšech zemských auwazků,
Gakéž Bůh w čas na zemi posjlá
Lidu swého k wyswobozenj?
Negsi Abram, Kaleb, Jerobál,
Dostatečnost, otčinu a zwůli
Žiwota mohaucj oželeť.

Ach to zgewenj, to blesko-ršné
Zgewenj wše rozesmyknauc wazby,
Genž mne k zemi wjžj, obgewj mne
Swětu weškerému na odiw,
Gako skálu holau, samopustau
Přes wody aušklebně klemějcj,
Giž s nebes šwidřjcj zoral blesk! —
Nesplnjm-li, gakž gsem před žiwým se
Bohem zaklel, co mu poswětil?
Gemu nesplnjm, kterým stogj ten
Wesmjr, gá, man zwolený a lénjk
Plnomocnému králi přeswatý
Protrhnu zákon, gegž prwý mám hágiť?
Zákon? Owci tu přenewinnau,
Giž gsem tak pěstěnně chowal w lůnu,
Složiť hrdla, to-li káže zákon?
Proč mne owcj braw celý nepotkal?
Na řez oddal bych geg i s pastewci. — —
Hrdly sluh že wládnu, a on Wšewládný
Gedno-liž hrdélce nepožádá?
Což? nemůž-li tok neřestj obecnjch
Býti spláknut, leč krwj mé panny?
(Wytrženě před sebe hledě.)
Ne, ne! Ó to hrozno! Ten rudý
Paprslek pláť a žjřiť má přede mnau
Wěčně, oplawjc mi, když ona mně,
Když mé slůnce zagde, weškerý swět,
Hrob to drahný, zářj hrůzliwau!

Wýgew druhý.

Odollam. Wůdče bogem slawný! Což tak náhle
Proměnilo twář prw ochotnau?
Ký to mrak radostné audnj zkalil?
Zmizel strach, gsau zlostnj nátisknjcj

Zkroceni, mjr dobyt otčině.
Když ti k štěstj obec blahohlásá,
Wlast a měšťané, hukotnj plésem,
Do nebes twé gméno zwyšugj,
Weselj ty obecného strůgce
Sám gen spolné štěstj nedělješ!

Jefta. Wděčné sprosta ştawu bezpečenstwj!
Na šťastné ten hwězdě narozen,
Kdo gsa wzdálen hluku pospolnosti
Neznámý swůg klidně žige wěk!

Odollam. Gá wšak toho welebil-bych spjše,
Kdo má hlučnau chwálu ze šlechetstwj;
Koho wydobiwši z prachu chatry,
Zásluhau i gasnau owěnčiwši
Sláwa wěkům přjštjm zaswětj.
Kdo nad ştádo obecné se žádným
Činem milolidským neslawj,
Co howádko tráwě wěk malatný,
Dřjmotný, tenť neoddá nic mrtwým;
An, co smrt, potuchlý žiwot žige,
Temnau, co trup, okryt mrákotau.
I když na tebe Bůh snesl wšecko,
Co gen člowěku w swé přjzni dáwá,
Panstwj, oslawu a wjtězstwj,
Wděčně uzney božstwa dobrodinnost,
Nehanobě řečmi chatrnými
Sláwu dobytau; nic liběgšjho
Bohu nad mysl wděčnau neshledáš.

Jefta. Pěkná gsau to slowa k wyřčenj,
Wláda, důstognost, bog wyhraný.
Než co tak před očma pstrylaté,
W bedliwěgšjm shlednutj to seznaš
Mrzké, plésnj hnusnau progaté.
Newzešlo tak nižádnému štěstj,

Aby wahau rownau zase trudu
Neodwážilo. Co tok a odtok moře
Střjdawý los zemskau aučasť měnj.
Za šťastna mne kladeš, měře blaho
Bleskem prázdným, okleskami chatry;
A mne tisknau bjdy wrchité!
Odollam. Ba poważ přepřjzniwý gen los swůg,
Gak wše, co pomyslno, splňuge.
Což pak wjce k poželáni zbýwá?
Zhrzen byw a z otčiny swé wyhnán
W chatrč samo-bydlnau zastrčen,
Na obrat co we snách zbohacen,
K wládě božjm nad lidem po wrahů
Potřenj gsi powolán, a předce
Swého štěstj sám křiwý gsa saudce
Žaluješ? Los neumjš-li snesti
Wznesený, toť's mysli chatrné.
Wážiti-li božské přjzně neznáš,
Hoden's pauště a chaty prwěgšj.
Ohněm, mečem trau se lidé k wládě;
Tobě přišla sama do rukau.
Wjtězstwj, gež mnozj zaplatj
Porážkau a ztrátau lidu wełkau
Bez prolitj krwe gsi pozjskal,
S celým wogskem zdráw se wracuge;
Co prwé se's po skalách pokrýwal,
Wytrh's teď i lid swůg z poroby,
A gako's prw neyzadnějšjm býwal,
Teď strach wrahů, knjže z chudoby,
Nad božj gsa zřjzen dědinau,
K nebi neseš se hlawau wznesenau!
Nic k blahoslawenstwj neschazj,
Než duch takowýchto darů chopný
A příhodlaný k té důstognosti.

Jefta. Přjteli, gak widjm, blud tě šálj
Obecnj; bys bjledně ty spatřil,
Gakým rázům nadstaweny gsau
Wěže wysoké; zwolal-bys *běda!*
Nad mým losem, gegž tak welebjš.

Odollam. Negde-liž to wůbec winau našj,
Mysli nespokogné wrtkostj,
Že nám newhod padá každý los,
Aniž rownau wážj ho kdo wahau.
Poklid ubohé si chatrče chwálj
Bohatec, sny a dny péče prázdné,
Nepobauřenau samotnost hurtem
Wogny; chuďas opět zlato, šarlát
Welebj a nádherné ty sjně,
Okolo nichžto sláwa se a sluhy
A draha swěřenců otáčj;
Gedno bohaté má za blahé.
Přjmau-li wšak měrau wěc powážjš,
Losu, strasti prázdna neshledáš.
Nauze chudé hněte, možné strach,
Rozkoš u bohatce; u chudáka
Bezpečnost se hostj; každý w kalich
Swůg namjšené má žel s radostj.
Ten pak neyblažšj část obdržel,
Komu neyméň přilito gě strastj
K wýhodám; gakýžto los padl tobě
Se ctj, s hognostj a s wjtězstwjm.
Odmjtať ho a neważiť kladu
Za nemaudrost, za neslušný newděk.

Jefta. Marná snaha, obecnjmi léky
Uzdrawiť mau ránu, hluboko-
Wězjcj, žiwota dřeň prostaupiwši,
Nezhogebnau. Toť neyhořčj hoře,
Když blud bjdu, wina ztěžuge ztrátu.

Odollam. Wina? blud? Netag, nestyď se, powěz,
Buď co buď, wěrnému přjteli!
Jefta. Nepamatugeš-li na slib můg?
Odollam. Na který slib?
Jefta. Gakžto před bitwau,
Pustiw-o wšj pomoci kmenowců,
K Hospodinu usta gsem otewřel.
Odollam. Gak ti Jonadab zle odtušil,
Že se tebe strhli Efrateištj?
Jefta. Práwě ten! O bych byl obehledněg,
Prozřetelněgi se zapřjsáhal!
Odollam. Nedozjrám, ký to blud neb wina.
Jefta. Blud to, genž můg žiwot podwrátj,
Wina to, genž zhubj čeleď mau.
Odollam. I gaká z té bohoslužby zkáza,
A kdo má utrpěť slibem twým?
Jefta. Dcera gediná zbylá mi rodu náděg.
Odollam. Tu-li na smrt oddáš? gakým saudem?
Jefta. Prwnj w náwratu mně w cestu wyšla.
Odollam. Gaké spáchala tjm zločinstwj?
Jefta. Žádné. Gen můg wzteklý slib klatebnj
Odsaudiltě hrdla ten newinný,
Přeneynewinněgšj braw obětnj.
Odollam. Ten-li osten hnětliwost ti činj?
Jefta. Ba ten na krew rozbodá mi srdce;
Aniž kdo mé utrobě ho wyrwe,
Prw než owraždiw se hroznau obětj
Neybljžšj swé zmařilý gá zmařjm,
Utratiw swé sám se utratjm!
O ty, genž třepetné smjtáš blesky,
Gegž poslauchá wesmjr s aužasem;
Někdy-li gsem wůli twé powolný
Co libého powěděl neb zdjl,
Slyš mau prosbu, a přjzniwě poswědč!

Neprosjm za pyšné wjtězstwj,
Mjr neb trůn; než w rozewřený gjcen
Bitwy wrať mne opět, wrať mně wrahy!
A kdy na mne ukrutný zas Ammon
Se wyřjtj, na mne nešlechetna
Dětowraha sám střely swé smjtey
Ohniwé, neb rukau wrahowau mne
Winna, než se hůře dowinjm,
Tisjci-smrtným bolem udeley!

Odollam. Uspokog se; neb neradno w zmatku
Mysli zwášnilé co dokonať,
Ať prudkého trpce předsewzatku
Neželjš, an nelze odwolať.
Až ulehne baur' a zdrawé rady
Mysl bude gemná, poradjš
S některým se w zákoně obeślým,
Gešto nynj práwě dwořj tady,
A co činit, teprw uložjš.

Jefta. Rady platno genom w pochybenstwj.
Kdo teprw u přátel rady ptá,
Kde giž po wšem weta pomocenstwj,
Blázen mně přebjdný být' se zdá.

Odollam. Pomoc geště wzdy, než zlé se stane.

Jefta. Snad i tu, kdež zdrawj pozaufané?

Odollam. Krásně-li co zdá se zprwu trudno,
Ne hned slušj náděg odmjtať,
Raděg bědliwěg wše ohledať;
Gednomu co přigde nerozhodno,
Druhý snadno rozřešj. I špatný
Tobě rádce gest wždy welice platný.
Neb zdařj-li se, co zlý ti host
Poradil, twůg bude z toho prospěch,
Zle-li sedne, tý's wšak winy prost.

Wýgew třetj.

Jefta (sam).

Gaká rada, gaká swěť, kde nelze
Zbožnost ostřehati bez zločinstwj!
Slůnce, prameni božjho swětla!
Otcowé tam w skreyšjch bydlegjcj!
A cokoli prosto zloby mrzké,
Oči od kleté zwrať oběti!
Země, genž newinnau krew mé panny
Pjti máš, rozešklebiž swé gjcny,
W rozsedlé swé choboty mne pozři,
Když nemožno umřjť bez winy!
Do *pekel* ni sstaupiť neodpjrám,
Tam-li gen co *dětomar* nezagdu!
Což djm peklo? peklo mám zde doma.
Na smutňau gak ženu pohledjm,
Poprosnau a we slzách plynaucj?
Gakým okem, dcera mraucj na mne
Pohledj, k nohám se chaulegjc,
Gak žalostným bude hlasem upěť!!

Wýgew čtwrtý.

Jefta a Melcha.

Melcha. Což nařjkáš wéwodo? Ať kwjlj,
Kdož hogebných rukau odmjtal,
Když se zhoršj neřesť zpáchaná.
U tebe zde geště wšecko celo,
Prawdu-li gsem o twém slibu zaslechl,
W rukau twých ge složeno, by's uběhl
W chobot bjdy, neb si wolně kráčel.
Wolnoť obětowať neb ušetřiť
Dceru; nýbrž, ať djm prawdu: *nenj*;
Ani se lze rozpačit na chwjli,

Leč sám hoře na sebe chceš swalit.
Gak-byť bylo wolno, dočiniť se,
Mátě Přjroda co zapowjdá,
Čemuž odporuge láska krewnj,
A Bůh s přjhnusem si ošklíwj?
Milost k dětem wrozenať nám prwnj;
Aniž cit ten proniká gen lidi;
Rozlehlé co wodstwo proplauwá,
I oblačné powětřj; co *mát*
***Země* žiwo-tořj, tau wášnj dýše.**
K rozrodu a zwedenj potomstwa,
K přispořenj přjzně pospolné,
K zwelebenj srdcj skrze lásku,
Njžto člowěk u wesmjr se wznášj,
Wštjpilotě nebe opatrowné
W duše s nebes rodilé ten plamen,
Gjmžto srdce otcůw k dětem wře.
Sám on Hospodin to gméno sladké
„Otec" přiswogil si, by ten ucit
Srdcj lidských slawněg zaswětil.
Zžel se nebi, zžel se zemi! Lidé,
Gjmžto wljdnost wlastně přislušj,
Za swěřepau zwěřj zůstáwáme;
Pak, kdy sme swé ruce zločinstwjmi
Zhanobili, nebesům swé zlosti
Přičjtáme, smýšlegjce si Boha
Krwožjzniwa, kletých oblibce obětj,
Což ni Egypt Boha neznagjcj
Netropj, ni přepowěrečná Sirie.
Což bychom my, z otců čistých pošlj
Měli slušněg ruce chowat čisté,
Zákona-dlé přesných wzdáwať obětj.
Nekocháť se Hospodin w krwůtných
Zápalech, ani w zářezu galowat;

Nýbrž srdce beze skwrny libuge,
Prostau prawdu, čisté swědomj.
Jefta. A proč oběť káže zákon swatý?
Melcha. Ne že Bůh-by krew dobytčj ljbil,
Aniž masem beránčjm se sitil;
Než že hledá od nás powolnosti.
Jefta. Neslušj-li složený slib plnit?
Melcha. Wšak gen slušný skládať náležj.
Jefta. Prwéť arci práwěg bych byl gednal,
Gen to sljbě, co welj zwyk otců;
Teď, kdy giž se stalo: co gsem koli
Gednau Bohu swatě zastawil,
Gasný, patrný hle nebes wýrok
Božj náhodau mi zgewený
Káže wywadit.
Melcha. Ba prawjš práwě,
By potom w podobné přjhodě
Rozumněgi přisáhal, teď slušj
Základ zastawený omylem,
Drahau hlawu ginau obětj,
Přjslušnau wyplatit a wywadit.
Jefta. Ne, nedá se s božjm zákonem
Řečmi tak lstiwými kramařiť.
Melcha. Ký to zákon zařezat děti káže?
Jefta. Ten, co zařčený slib plnit welj.
Melcha. Smjmliž sljbiť, co splnit ge hřjšno?
Jefta. Slibu zrušit, hřjch ge neyhřjšněgšj.
Melcha. Což kdyby kdo swých dlé rozmarů
Sljbil na swé pauti daleké,
Wjc se nezgewiť swým přátelům,
Geštoť geg upřjmně milugj?
Domu přigde pautnjk neznámý;
Osadj se podlé swých čelednjch.
I slyšj po sobě každodennj

Nářek od sirotků wedený.
Nezgewj se gim až na smrti.
Takowý-hle to podiwný swatý
Nezdá-hle se tobě ukrutnjk?
Což kdo sljbj, spálit knihu zákona?

Jefta. Žádný tak rozumný nesljbj.

Melcha. Ale proč? neliž, že nešlechetno?

Jefta. Owšem.

Melcha. Což kdo děti swé by wraždil,
Poslušen-li Boha být se zdá?

Jefta. Nehleď na skutek. Hleď proč se koná.
Takéť arciotci syna welel
Obětowat Bůh.

Melcha. Welel a zbránil.
Welel prw, by arciotce wěrnost
Wěkům se dokázala budaucjm.
Zbránil, chtěge oswědčiť, že sobě
Nad oběť ge wděčné *poslušenstwj*.

Jefta. Boha-liž tedy náležj poslauchať?

Melcha. Arci náležj.

Jefta. Slušj-li slibem
Bohu se zakázat?

Melcha. Slušj rowněž.

Jefta. Powinen-li splniť přjsahu,
Kdo wše na Bohu si zakládá?

Melcha. Každýť powinen. Wšak neobhágjš
Tjmto wšjm swé zlé předsewzetj.
Kdo-by zapřisáhl se ku zločinstwu,
Po snech šálených on odcházj.
Protož Boha neber účastnjka
Swé krutosti, ani zawděčit se
Tjm se naděg, což si ošklíwj.
Nešlechetnéť obřady zahágil
Swatým práwem swým, a to-tě gasné,

Prostopřjmé, stálé po wěky;
Srdce čisté geho wykladač.
Na prawo ni na lewo ti nelze
Od swaté se prawdy ušinauti;
Tjm se gedno cjlem řjdit slušj
We směru pozemské této pauti,
Wraziti-li na třasiska nechceš.
Znage, žes té od pochodně zblaudil
Bez swěti; prw než pochybné kroky
Zanesau tě dál, wrať opět chůzi.
Bláznowau-li zámluwau si myslјš
Božstwo naklonit, toť třeštјš hrubě.
Obtjžј ta lehkowјra, neoblehčј
Winu twau. Wšak bez pokut neodšel,
Kdožkoliw, byť úmysl wedl ho zbožný,
Nezbožný nesl zápal k oltářům.
Wěz, že to prawé ge náboženstwј,
Kdo ne podlé swých zamanutј,
Než ctným otců řádem boha ctј,
Genž ne oběť, než milosrdenstwј
Ctitelům swým tuze poraučј.

Jefta. Wy co slugete zastanci prawdy,
Těmi swými rozumy se zprawte.
Gá raděg chci puhlau prawdu a prostau,
Nežli maudrost wašj ljčenau.
Neumjmť gá řeči tak wylévať
Gak wy pěknomluwci mistrnj.
To wšak wjm, že božj zákon každý
Plniť má se; žeť bohu se ljbj,
Co se děge duchem upřјmým;
Aniž libuge Bůh *dar*, než *srdce*.

Melcha. Wěčně wšak předewzatá se křiwda
Aumyslem šlechetným nezprawј,

Nuž mé rady wěrné nepomjtey,
Ať s něčjm se horšjm nepotkáš.

Jefta. Swěť twá — gen měsičné gest to swětlo,
Mrtwé, bez moci, obrážené.
Deyž mi, co s wřelostj slaučené
Země ze bludišť by k nebi wedlo.
Toť-by prawý účastnjk byl Boha,
W gasné slunce prosté prawdy moha
Okem patřiti nekrhawým,
A po cestě přjmé prawoty
Krokem kráčeti newrtkawým.
Ale gak w bludičné choboty
Zašlý pautnjk rozcestjm se šálj;
Tak přelauzj žiwot člowěky;
Ani kdo, co woliť práwě, wj.
Ať koho swět bohatj a chwálj;
Ubohé my zemské siroty,
Lidu wůdci, rekowé a králi
Od chwjlečné žigem nebes žebroty. —
O blaze mně, dokud w chatrným
Stanu, božj nademnau se twáře
Wznášela, co nehasnaucj záře
Swjtjcj pokorným krokům mým!
Tyť se domnjš, gakby w radě sedal
Angelů, že's wysoké ohledal
Hory země, mysli swjtilnau?
Tau-li diwy oblohy oswjtjš?
Wšakť ani *swé* chůzi nepřiwidjš;
Aniž obgasnjš mi cestu mau. (*Melcha* odcházj.)
Tyto muže, gešto za starosty
Lidu kladau se swým uměnjm,
Spatřjš, ano daleko ge zprostý
Lid přesáhá přjmým wědomjm,
Genž se s božjm zákonem netřjj,

Wjru Bohu danau pewně držj. —
Toliž maudrost, uměti zawjgeť
We twářnosti slibné neprawost:
Lépeť wšecko učenj pomjget,
Gen to dbage, by byl winy prost. —
Wšak co? dwogitá-li we mne duše?
Tento muž co hágj, w srdci se mně
Hlubokém to gasně ozjwá.
Ach, kdož gedinau swau a zpětjm
Přeautlým k srdci swému přirostlau
Studenau kdy rukau usmrtil?
Krwe přjbuzné ušetřiť káže
Zákon mně do srdce zapsaný;
A wšak k oběti mne přjsně wáže
Giný, náhodau božj mně wzkázaný.
Oh! kdož wyrozumj té pohádce
Trudné? ký s nebe sestaupj rádce,
By z těch zádrhů mne wywětil!

Wýgew pátý.

Aman a *Marta.*

Aman. Medle, gakž blahomrawj neważjc,
Ženo šlechetná! tem kroky řjdjš,
Kde gen hospodář swé hosti wjtá?
Marta. Toho hledám cizine wjtaný.
W čas i slušnosti neslušno šetřiť.
Aman. Zdá se wěru, nowo-knjžecj
Tento dům dnes na ruby obrácen,
Obsluha každého změněna.
Otec čelednj stranj se lidu,
Žena z kolege swé ústrannosti
Wychodjc má zwěstě za cizince,
A domácj druhy za odběžné.
Marta. Ty že's dobrý známý tomu domu?

Nuže powěz, proč zde zmatek sjdlem,
A gaké to neshody zlý duch teď
Uhostil se? Proč tak sluhy šepcj,
A druh druha, co wrah wraha střeže?
Aman. Gak-by nestřehl? Dobře djš, duch zlý
Posedl twého manžela, duch ljtý,
Krwolačný, gehož nezažehnáš
Leda krwj swého žiwota?
Marta. Muži, sám-li negsi šálený?
Aman. Geden gistě z nás. Než rozsuď sama
Prostým smyslem: nenj-li oblauzen,
Kdo chce Bohu samo- dostatnému
Krew uljwati co k nápogi?
Marta. Gdi do Siloh ku kněžjm; ti tobě
Powědj, že Bůh panownjk hněwiný gsa
Na tělesenstwj, obětě žádá.
Aman. Odtamtuď gá přišel.
Marta. Obětnjk gsi?
A mluw, oběť-li můg manžel chystá?
Aman. Snad giž odšel wyhledať howádko
Zářezné.
Marta. Na zápal za wjtězstwj?
Aman. Oběť *djků* a spolu *slitownau.*
Wšak co tomu djš, našel se člowěk,
Genž sám hrdlo propadl zlostj swau;
Mstitel krwe stjhá geg; chytá se
On winný oltáře, na swém mjstě
Owci stawěge na oběť smjru,
Marta. Neslušj tak, s Bohem kramařiť;
Zlostnjk swéwolný sám smrt podnikne.
Aman Tentě *manžel* twůg, a ta owečka
Na řeč hodlaná ge *dcera* twá!
Marta. Člowěče! ty negsi zdrawé mysli.
Ale kdež ge Jefta?

Aman. Buďto gemu,
Buď se mně chraň na bljž přistaupiť;
Neb nakažliwá ge šálenost.

Marta. Mám-li w duchu srownati, co prawjš,
Gmenug winu, pro kterau-by Jefta
Dceru zmilelau chtěl usmrtiť!

Aman. Proto že slib učinil, co snjm se
Po wjtězstwj potká w náwratj,
W zápalnau že dá to Bohu w oběť.
Ona ho nadešla, wjtagjc.

Marta. Protoliž gj smrt dá?

Aman. Protoť umře.

Marta. A wšak newěděl co slibuge.
Za směnu gi wykaupiti dlužno.

Aman (s přetwářkau). Neslušj tak kramařiti s Bohem.

Marta. Kde Bůh káže, by kdo dceru zbjgel?

Aman. Nic božjm se neradě zákonem
Na tom, prý, se Jefta ustawil.

Marta. O mé sny! pryč! Kdež's ty nešťastná?!

Aman. Sečkey.

Marta. Nezdržug mne!

Aman. Proti wzteku
Dobře rozumem se ohradiť.

Marta. Pusť mne. Ach! snad giž krwácj gegj
Hrdlo pod wražedlným ocelem!

Aman. By se nestalo, gá sám opatřil,
Mstitele teď máš mne krwe swé.

Marta. Mrtwa-li, ty nawrátjš mně dceru!

Aman. Nawrátjm ti gi a wyprostjm,
By giž smrti w hrdle wězela.

Marta. Ty?

Aman. Gen za syna mne swého přigmi.

Marta. Wšecko práwo máteřské přenášjm
Na tebe; gen pomoz, wyswoboď
Máteři od krutého otce dceru!

Wýgew šestý.

(Ginýma dwěma dweřma ze zadu, kdež byl Jefta prwé odešel.)

Jefta a Jonadab.

Jonadab. Otče, wéwodo! slyš o drzosti,
W ochozi domu twého zpáchané!
Jefta. Což smělo kdo?
Jonadab. Pých šeredný, otče!
Uchwat dcery twé, Betulie!
Jefta. To ne! Uchwácena dcera má?
Jonadab. Bylať-by giž unesena gistě,
Bych gi byl zlostnjku nepřegal,
Šakala drawého uwěziw.
Jefta. Tebau opět wyswobozena!
Jonadab. Ať gsem, gako potuď, hágce wěčný
Duše, mně i tobě předrahé!
Jefta. Nebylo mně diw, když's tam na Tobských
Na lesjch s takau přicházel zprávau,
Kolikrát gi žiwot uchowaw.
Teď u prostřed lidu mého, mluw!
Kdo směl tak nezbedně proti práwu
Přečiniť? Pohostinný buď neb wlastnj,
Zwjť, že zas ge saudce w Israeli.
Jonadab. Ba suď otče! Od božjho domu
Začna na otcowském dokoney,
Neb ti, genž-by neyspjš měli ctjti
Zpráwce, Bohem lidu poslaného,
Čeleď kněžská, Efraim, a wlastnj
Twogj bratři mjsto uwjtánj
Z wjtězstwj, strogj ti auklady.

Jefta. Že neposlal Efraim pomocných,
Pošliť gá gim posly o wjtězstwj;
Ať se wlastnj hanbau pokagj.
Bratřj, že co odwrhlé lučiště
Wrahům zrazowali nás, ať skřjpj
Zuboma teď s wrahy potřenými.
Tiť mi dceru neuchwacugj?

Jonadab. Tiť gsau krádci twé Betulie,
Jawan bratr twůg, genž učinil to
Náwodem gakýhos wyslaného
Ode kněžských z hory Efraim,
Kterýž zas byl matku od dcery
Z teyna zádwořského sem odlaudil.
A teď smě̆gj drze lháť o tobě,
Že swau dceru wraždiť obmýšljš.

Jefta. Kdožť tak powěděl? Kde gsau ti lotři?
Gak se w ženské bydlo dostali?

Jonadab. Dřjw než na wčeregšj, lidohlučný
Přjgezd wjtězský, zotwjral dwéře
Wrátný, spatřil, prý, dwa muže černá,
Kroků negistých, zakuklená,
An zde, co lwi lačnj, obchodj,
O cos pokrytě se smlauwagjce.
Nač se namlauwali, nedoslýchal
Pro hudebnj ples Betuliin,
Genž poselstwjm o náwratě otce
Zprawena, šla wjtat wjtězy.

Jefta. Kdo gj poslal zpráwu tu, že Jefta
S wjtězstwjm se domů nawracj?

Jonadab. Honce wyslal gá.

Jefta. Ty, nešťastný! a
Kam's ho slal?

Jonadab. Do Rámot Galaad;

Kamžto před bitwau gsem byl ge poslal,
Hodlage neygistěgšj útočiště.

Jefta. Gak *sem* dospěl?

Jonadab. Jahnowé, prý, sem ho
Odslali, prawjce, že twau čeleď
Odprawili sem, pro harce wrahů
Bezpečnost gj u sebe nekladauce.

Jefta. Ha! giž swjtá! Ta dwa muže černá —
Nic-liž od nich wrátný nenawětřel?

Jonadab. Gen to slowo, dj, že zaslechl:
„Ty's tu laň mu nahnal na ránu.“

Jefta. Gasné nebe, djky! O gen wjce,
Wjce swětla, ať zas okřegi!
Nač chci wjce? Wše giž patrno!
Wšak prwé to wjm, že rád popřjwáš
Bjdným zemo-rodcům patřenj co
Neydélšj na slunnau země twář!
Ty's, ó žiwoto-dárce w nebesjch
Newsadil smrt na zemi, a gá-bych
Málem gj byl dceru w hrdlo dal!

Jonadab. Proboh! co slyšjm. Otče! prawda-liž to,
Co těch lotrů řkau zlolagská ústa?

Jefta. Prawda, synu! Obětj wražedlnau
Dcery bylť-by ubrotil se otec.
Sám ty zwolený's byl smrti snubce,
By byl auklad těchto zlosynů
Nezgewil se.

Jonadab. O milostiwé nebe!
Že's, prý, sljbil Bohu w oběť dáti,
Co ti wrátilému z wjtězstwj
Přigde w cestu? tak mi praweno.

Jefta. Nýbrž co *Bůh* nahodj mi sám,
To gsem sljbil. Dceru wšak mi poslal,
Nadeštwal, co laň, prorádce ten.

Neb gen geden sauwěrnjk a žiwý
Bůh zaslechnul, co had tento lstiwý
Nawětřel tam někde utagen.

Jonadab. Tak neumře má Betulie!

Jefta. Ať žige! ať žige! I kdo byl-bych gá,
Směně wůli božj za zlosynskau!
Gdi, a přiweď sem ty arciškůdce.
Ale dcera má-li gest w cełesti,
Buď i lotrům žiwot darowán!

Wýgew sedmý.

Jefta, Jonadab, Jawan, Aman.

Aman. Ten-liž Jefta Gileadský?

Jawan. On gest.

Jonadab. Stogjš před wjtězem Ammonským,
Země knjžetem a saudcem twým.

Aman. Neznám w zemi swaté knjžete,
Gedno Swrchowaného, genžto w Siloh
Usty kněžj swých a mezimluwčj
Hlásá saud dlé prawodatných desk.

Jefta. Desky tě, kmenowče! odsaudj.

Aman. Ty's giž, Tobjanjne! odsauzen.

Jefta. Zodpowěz se, s hlawau-li chceš odtud,
Nač gsi přeskočil brod Jordánský
Do kragů pokogných od wrahů
S laupežnostj hůř než Ammonskau
Lidokrádce!

Jawan. Skrowni hněwu, Jefto!
Prw než kwapných željš aučinků.
Tentoť poslán gest od Efrategských
Wedlé giných lewitů a staršjch,
Čekagjcjch w *Karkor* na tebe,
Od kterých, i od celého kmene
Efraimského k tobě mluwiť má.

Jefta. Takowý-to wyslanec, gako's ty
Bratr můg.
Aman. To brzo dobře zwjš.
Jefta. Nuž milý wyslanče, co's tak špatně
Ostřehl zákon swůg, a zle pořjdil
Před wyřjzenjm, co medle zkázal
Ğaladu bratrský Efraim?
Aman. Takto zkazugj ti našj staršj:
Proč gsi wyšel k bogi s Ammonskými,
Proč nepowolal gsi nás předewšjm
Na wrahy?
Jefta. To wůči smjš mně řjci
Tjmto před mužem, kterýž se wrátil,
Když gsem geg byl družných nagať poslal,
W hrozné lidu mého nesnázi,
Čehož nebe buď mi na swědectwj!
Gednu od wás nepřiwed mi nohu.
Jawan. A gá wšech swatých se měst dokládám,
Co gsem wšudy chodil, staral, žádal,
Žádný nechtěl znáti gméno twé.
Aman. Aniž diwu; nenjť proslaulé.
Jonadab. Knjže! dowol promluwiť mně slowa.
Když wy zrádnj! nechtěli gste přispěť,
Neslowůtný Jefta odwážil
Na Ammonské swého žiwota;
I dal Hospodin ge w ruku geho.
Ale wy nač přišli teď gste k nám?
W kosti-li wás záwist zažehá
Pro wjtězstwj, gešto Bůh nám dal?
A když wychladiť se wůči nelze,
Lišky laupežné! teď obcházjte,
Lapagjc pastýři gedinau,
Giž byl wychowal si, owečku?
Ale zradil gsi se šakale!

A budešli se sběřj swau wjti,
Chraň se pastýřowa powstánj.
Jawan. Hošku! tobě mé poselstwj neznj.
Jefta. Kdo ti kázal lákati dceru mau?
Aman. Nebylať lákána; před nelidským
Z třeby nuzné schraňowána otcem.
Či nezdjl-gsi bezbožný ten slib,
Gak giž prohlukl w lidstwo aumysl twůg,
W proklet ý že dáš gi Bohu w zápal?
Jefta. Byť tak bylo, nezbedný! kdo smj se
Třjti w práwo otcowské?
Aman. Rod kněžský,
Nad božjm co bedlj zákonem.
Čačtěgšjho swata lidu wůdce,
Genž dceř na gátky dát obmýšlj!
Jefta. Stůg mi k slowu, člowěče! ty, sám-lis
Nenastražil Jeftowi ten úklad,
By gen lidu zostudil mne, šjpy
Rozpaků ostrohrannými moge
Srdce rozbodal? Buď ty, buď tento
Rowný twůg čihařským aukladem
Z týna mau wywábili gste pannu,
Kdyžto z bitwy gsem se nawracel.
Mluw, smrt nebo žiwot ode twého
Slowa záwisj.
Aman. Optey se bratra swého.
Jefta. Ty's tedy gi wyštwal.
Jawan. Ptey se dcery.
Jefta. Optám se; přiweď gi synu můg!
Aman. Toť wšak gedno oba napřed djme:
Duši člowěka kdo Bohu sljbil,
Po zákonu wyplatiť gi musj.
Ty ginák swau dceru newykaupjš,
Leč smluwjš se s námi s oběma.

Jefta. Gá swau deeru wykupowat' *od wás?*
Aman. Na giné-li ustrneš na mysli,
Bog weřegný ohlašugem tobě.
Jefta. S tebau budu, nikdy se bratrským
Walčit Efraimem, ač přewrhlým
A newěrným.
Aman. Wěčně nebyl bratrem
Wám puhlj Galadštj Efraim.
Wyt' ni Manassowci ni Efraimštj
Negste, gen zběřičnj zběhowé.
Někteřj wogjnowé (krátce předtjm přišedšj).
Knjže! to-li trpjš, my pomstjme!
Oni nás se strhugj; nemámet'
My podjlu s nimi na wěky!
Wzdor buď Efrateiským!
Jefta. Odollame!
Tyto uwěz, a do *Karkor* pošli.
Tam-li staršj, od nichž tento wyslán,
A podobná pýcha-li z nich mluwj,
Na nebratry půgdem přese brod.
Jefta (sám). Tam, kde boho-zgewenj se stalo
Praotci, u *Fanuel* to bylo,
Kdež i gá gsem s Bohem zápasil.
Ač gsem nezřel twář twau Hospodine!
Ale zda šrám Jakoba mne mine,
Gegžto angel twůg okulhawil?!

Děgstwj čtwrté.

Męstwa w duchownych rzeczách potrzeba ; słaby ogień lada wiátr zgásj, a wielki sie od wiátru množj. Tak gdžie wielke serce, tam pokusy požytek czinią.
Piotr Skarga.

(*Stanowiště gako w předešlém.*)

Wýgew prwnj.

Jonadab a Betulia.

Jonadab. Hoře mně ! Ty's přiznala se otci ?
Betulia. Arciť. Gak bych mohla klamati ?
Jonadab. Běda ! Mne i sebe's zhubila !
O proč gsi neřekla, že ten člowěk
Ducha zlého před dům tě wylákal ?
Betulia. Newylákal Jonadabe, žádný,
Gedno božj duch w mé utrobě !
Neb když otec k přjdwořj se bljžil,
Gaté weda wězně Ammonské,
Gako na wěštkyni bohem nadchlau,
Když swým rodným zkázu zwěstuge,
Widauc přepustu, kteráž se walj,
Wšak že od Boha gde, plésagjc ;

Taký na mne připadl s nebe přjtrap.
Debory duch na mně odpočjwal;
I kdyby mne řetězi byl swázal,
Musila gsem gjť a pěti pjseň
Obhágci swatého národa.

Jonadab. Rci raděg, obludstwj přepotworné,
Něgaký duch wrahů záklaných,
Mstiwě škadliwý, s tebau, s oteckým
Slibem stropil proklatý si žert;
Neb gakýs zlý kúzlec, co dowesti
Nemohl w okowách žiwého těla,
Do horaucj klona do propasti
Tak nám wyoctil to wjtězstwj,
Gedným rázem wšecko mé blaženstwj,
Wšecku nádĕgnost snů mágowých,
Zlostným rozmetaw mi auškleben!

Betulia. Nerauhey se! Božj náhodau se
Stalo. Nes, co zprawiť nestačjš.

Jonadab. Ó té řeči! Nes, nes, ani ckey,
Nařjkawého hlásku newydáwey
Smutný drabaři! kdyžť nawaljno
Na hřbet na trpědlný břemene,
Pode njmž, by nechtěl, klesnauť musjš.
Tak gsem dlauho žjznj trál, gedinkým
K hoře wrchowištné, okotěšné,
Stále ducha sbjrage prohledem!
Až teď, oddechu kde slibowáno,
Přeschlý pramen žiwota, a bahnem
Zařjcený nalezám; přede mnau
Pjskem nagežená puhlá paušť!

Betulia. Ubohý! I gá gsem neměla kraššj
Žiwota útěchy, než po twém boku
Mylnau konať cestu žiwota;
Nadĕgjc se, že gak angel strážný

K cjli až podále wytknutému,
Gako bratr sestru upřjmnostj
Pěstuge newinnau, zprowodjš mne.
Teď wšak zapadá tu hwězda má!
Tobě w délšj bude chůzi swjtiť,
Až nás slaučj w záři wěčné swé!

Jonadab. Ty's podiwná! Toť sněnj twé dworné!
Neozwalo nikdy wraucněgšjho
Saucitu se w tobě, než co w sestře
Sauhlasj se srdcem bratrowým?
Wšak mé žjly nadšené twým duchem,
Tlukot srdce mého sauměrný
S každým čilým pohnutjm twých prsau,
Duch můg, genž-by rád přechaukl weškeu
W ducha twého w žhaucjm obgetj,
A co krůpěg w moři twé milosti
Potopil se; tato tiskeň z Boha,
Genž mne k tobě wine s násilenstwjm,
Gest mi swědkem, že gen w tobě dchnauti,
Že s tebau mně rowněž zahynauti!

Betulia. Jonadabe! Nebe mne pokárey,
Wznjtila-li gsem kdy newědomě
Wzhledem nebo slowem nešeterným
Plamen lásky neklidné w twém srdci;
Aby's, když mne nestane zde wjce,
Na sklam náděgj swých wedl nářek!

Jonadab. Ze mně-li si hru strogjš? Nebyl-li
Bůh rukogmě našj smluwy wěčné?

Betulia. Ba, že *On* byl smluwce náš, a bude
Wěčně, sama tobě připomjnám.
Sám geho přečistý duch a gasný
Láskau tau prowjwá, genž s tebau mne
Slaučila. Tať byla angel s nebe

Poslaný, by ze zdeyšjch zmatečných
Wášnj wywedl duši mau w mjr wěčný.
Jonadab. Ty's můg angel; wlast má, a můg wesmjr
Prsy twé. Kde ty nehostjš, tam gsem
Pohostinu; kąmkoli mne bauře
Žiwota zanese, tam s tebau mi rág!
Betulia. Ty's mně, a gá tobě byla dána
Za zrcadlo, by se duše w duši
Wzhlédala, a gj swět obrazil se.
Nuž, co stupnj ku swětlu mně bylo,
Tuto temnau těla clonu nečiň
Mezi dušj mau a žiwotem zas
Přjhradau. Neznám gá wjce lásky,
Gjžto ducha k slaučenj gest třeba
Uljbánj ust a obgetj.
Jonadab. Ty neważjš na božskau tu mocnost,
Genž mne w kauzedlný twůg okres wjże,
Každau žiwota trapičnau péči
Odtuď plašjc, každau oblahu
Přjsporau milosti slučugjc?
Betulia. Pěknáť láska zemská! Owoce gegj
W rági dospělo. Wšak okusjš-li,
Brzo ti zhořekne. Gegj wěnce
Žhawo-skwaucj wadnau s dowitjm.
Jonadab. A ty zamjtáš, co Bůh udjlj
Žehnagjcj w době neyštědřegšj?
Z žiwota záplesu tak půwabného,
Kdež hle každá chwjle mimo-letná
Proměnau ti nowý wděk podáwá,
Ze kwětenstwj wěka přeslibného
Wytrhnauť se, a přegjti k otců
Stjnům stonawým, w ožahawých tam
Gegich geskyň puchřinách se složiť,
Tak nestjžno, tak ge mjlo tobě?

Betulia. Matných rozkošj kwět člowěku kyne
W bydle prchawých tu žádostj,
Až duch u otců se uhostj,
Tam teprw klid nezrušený slyne.
Nenjť na zemi mé lásce mjsta,
Slibem otce Bůh mne k sobě zwe;
Twá-li milost bratře! ke mně čista,
Na smrti neodstupug ty mne!

Jonadab. Ba gá, newěsto má! neodstaupjm,
Ani w smrti pustjm od tebe!
Ač tě cele ples ten neswatebnj,
Gimž's nadešla otce, proměnil,
Wšak mně tebe, prw než swůg klatebnj
Zloslib wyřekl, dáwno obwěnil.
Než mne wydědj, co zlého syna,
Dlužně ty's mně, dědičně powinna!

Wýgew druhý.

Jefta, Betulia a Jonadab (po straně).

Jefta. Což se tak mně wzdalugeš, má dci?

Jonadab. Wjc než newěstj to staudnost, Otče!
Za hlawu se zemřelau kladaucj,
Sotwa dchnauť giž osměluge se.

Jefta. O má hlawo šetrná! pogď bljže.
Od kleté hle wraždý geště čisté
Gsau mé ruce!

Betulia. Wždy gsem neyraděgšj
Byla tobě, otče! na pobljzku.

Jefta. O bohdeyž gsi wěčně! Ale odstup!

Betulia. Sám stranjš se mně, ani smjš wjce
Hleděť wůči? Takli giž gsem Otče!
Tobě ostydlá? Wšak odpusť winu
Mau, že, gak's mi prw tak náhle zwěstil

Los můg, duchy swé hned nesberaucj,
Božské a twé wůle neposlušná,
Za ušetřenj, a tjm žiwůtkem,
Geštoť twůg a Geho, prodlenj
Směla gsem tak upět nezbedně.

Jefta. Ty nic, nic nezhýřila's, co žiwa.
Otce twého zlost to gediná,
Za kterau ty newině! odbýwáš.
O kyž smjm se twé newinné twáři
Do syta pokogně nahledět!
Wšak to neyhoršj ge žiwota swjzel,
Že sešedše z prawé cesty, z bludu
W blud, ze zlosti we zlost ubjháme,
Na ty, gimž gsme křiwi, newražjce.
Tebeť hledám, zabawenj s tebau mi
Neymilegšj, když tě newidjm.
Když tě widjm, ostýchám se patřit
W tiché, zlonářečné oko twé.

Betulia. O mé bědy! Takť giž newědaucj
Zahořčugi kalich aučasti
Obogjm milýma rodičům!

Jefta. A wšak mne neobwiňug, bažátko!
Přjsáhám ti, bych wěděl, že smrtj
Swau drahý wykaupjm žiwot twůg,
Směnil bych gá s tebau mjlerad.
Neb nač gen tu žiwořit se déle
Po wzetj takéžto smrtné rány,
Genž pořád se bolněg obgitřj!
Ó že mjrněgi mne nepotrestal
Bůh hned zlopowěstném po slibu!
Že mezi zbitými w bogi čestném
Nepřewrh' mne tauto před bědau,
Bych co neydřjw k přjstawu se dostal!
To-li zlé wšak bylo w nebi psáno:

Neměl gá se s tělem, s krwj radiť
O to, co se musilo wždy státi.
Neměla's ty ani máť twá zwěděť
O osuzenj twém nezdárném.
Ale gdi, a za mne bezradného
Uspokog, gak můžeš, máteř swau. —
Běda, koho nepředwjdaná
Střela zatkne; horšj wšak ge čkánj,
Komu nad hlawau se bauře shánj,
Genž naň blesky kršné lučiť má!

Wýgew třetj.

Jefta a *Jonadab.*

Jonadab. Tak wždy na to dogjť má zde w lůně
Země, k poklidu teď wrácené,
Co mne tám w nechwjlech Gileadských
Děsilo, co ze sna nočnj bauře,
Že-bych o milau spolu-chowanku
Přigjť mohl? Ba geliž možno? otče!
Neb twůg následowce šetrný
Geště ani pomysliť nemůže,
By tak ostala tě wšecka rada;
A wzdy geště zdánjm se mi zdá,
Nade čjm wšak wšecka mysl trne:
Zářeznjk s katanskau ukrutnostj
Na porážku dcery swé kasá se,
Hledá tlukot newinného srdce,
A ge drhagjcj diwě — hu!

Jefta. Ubohý nemocný! Wždy procjtjš
Brzo dosti ze sna tak klopotna,
Gako gá dnes, k citelnosti těžšj;
Anť budeš wystjrať ruce swé
Po milé, a nebudeť gj wjc;
Neboť ge giž smrti snaubena.

Protoť radjm, než na dlauhé spánj
Uložjš gi, odwol a odelni
Od nj srdcem swým, ať nezkrwácj,
Když by w nenadál ge odtrhl.
Jonadab. Twé-li srdce giž odelnulo
Ode twého, Otče! djtěte,
A tak-lis ge krátce zatwrdil
K *gediné* swé bez wšj bez winy ;
Moge srdce, wěz, že s gegjm srostlo,
A s gegjm skrwácj do smrti.
Jefta. Co se zdá ti nezhogebné, Bohem
Snesitelno stane se. Nemysli,
Že bych bez bolesti, bez boge,
Pogal úmysl gá tak wražedlný.
Ozdobu neykraššj domu mého,
Giž tak šetrně gsem pěstowal,
Rozkoš máteře a sláwu mau,
Gakby možno, lehce oželeť!
Jonadab. Co wšak byla *mně*, že rozwlahau
W dennjm wedru, korunau mých bogů,
Gedinau blahau mi oswětau,
W které každy kwjtek žitj mého
Slonil se, mé wšecko — tobě ničjm.
Ach! toto-li slunce mi zapadne,
Nimžto wšecko žilo mi a kwětlo,
W noc zapadne wěčnau žiwot můg;
Swět mi bude dráhným, pustým hrobem ;
Neboť pohřbili gste lásku mau.
Jefta. Suď, gak to krwůtná, wstupugjcj
S křikem w nebe wina národa,
Balwochwalstwjm zprzněného mrzce,
Že tak drahau má býť obětj
Wykaupjna.
Jonadab. Tento-li beránek,

Genž před žádným wody nezkalil,
Brud něřestj národowých má
Swau krwj spláknauti newinnau?

Jefta. Ne ta krew to gest, ni zářeznj
Trupowé, ty smrti přjhrady,
Genž-by hřjšnjky přiwedli k Bohu,
Ale swětný, Boha-chopný duch,
Genž nad obětj co plamen swatý
Snášj se. Gen *swaté* můž očistiť,
Odekljť, co hněwem Božjm páchne.

Jonadab. Nezhogebný mrchawec, ten ať se
Z okresu žiwotných wymeytj!
Ale nač ta swětice má padnauť
W prokletj? Ať na smrt utratnau
Poswětj se člowěk zaufalý!

Jefta. Dobře djš, ať *kletý zaswětj* se,
Genž co nezdjlný božjho ducha
Z ohrad swatyně se wymjtá!
Newidjšli, že slib wéwody
Dobrowolný, ochota mé panny,
Nadeslánj mně gi od Boha
Swatý s nebe sstaupilý ge plamen,
Gešto strawugjcj tuto oběť
Libost nad nj Páně zgewuge?

Jonadab. Ach gá newidjm hořegšj swětlo;
Mrákotu gen w tom bludišti smutném.
Od potkánj twého osudného
S dcerau, kde, prý, Bůh s tebau se potkal,
W prawdě proměněn ge obljčeg twé
Mysli, tak že sotwy znamenám
Sled wždy doznalé twé maudrosti.
O že's gjmal se kdy té marno-lesklé,
Suché, nikdy nezkwětaucj berly!
Zdaleka se tobě zaswjtiwšj

Záblesk sláwy knjžecj, bogjm se,
Oslepilť i otupil twé oči,
Až tě bljzké, klidné, trwalé
Swětlo oblahy domácj nic negjmá.
Wládyčným ty hlasem ohlušiw,
Co se w srdci *otcowu* ozjwá,
Ohlehl's i k hlasu přjrodnjmu,
Gegžto Bůh sám probudiw mi w srdci
Darmo na twé srdce dokládá.

Jefta. Že na čele wéwody nezjráš
Chmúru hoře, bolným násilenstwjm
Sehnanau, nemysli, že zde wnitřku
Bauře wyburácelá a klid.
Kde který ge otec, by tak těžce
Na tom ustrnul byl umysle,
Djtě swé dát nebi, wlasti w oběť!

Jonadab. Co ge wlasti do twé oběti?
Mnjš, by wjtězstwj Bůh nedal wjce,
Djtěte-li žiwot ušetřjš?

Jefta. Gak-by naklonil se k wěrolomci
Přjznj swau, genž krwe swé wjc wážj
Nežli Geho wůli zgewenau!
Ale byť, — gaký to lidu saudce,
Wjry a bohosmlauwy rušitel?

Jonadab. Gaký lidu wůdce to, genž lidu
Nešlechetnau předkuge zbožnostj?
Neswoď naděgj se licho-slibnau.
Nebude ni w kragi, ni w twém srdci
Klid. By potřel wše okolnj wrahy;
Gešto wšak na wěčnau zkaušku našj
Wěrnosti nám Bůh ge wystawil,
Otočiw nás gimi co osidlem . . .
Ale když se z pobitj nepřátel
Z pustinných bogištj nawrátjš

W dům swůg wymřelý, an po swých darmo
Neymilegšjch ohlédá se oko
Twé i srdce w pustém přjbytku;
Teď wida gen swadlé palmowj
Swau krwj žiwotnj zbrocené,
Gednoho, druhého čeledngjho,
Pakli ti kdo zůstal, stonagjcj
Na smrtelné, gež's gim zdělal, rány;
Rád-by potom celý Jordán slzj
K obmytj swé winy wyplakal,
Chwoge wjtězné-by celé lesy
Za gedinkau haluz oljwowau
Rodu twého rozwod, rád-by dal!

Jefta. Wšecko's wyřkl, co otcowské srdce
Mého necitelněgšj by mohlo
Oblomiť. Wšak přigd mně giž nač přigdi,
Změniť nemohu, co neuchylně
Nastáwá. Nes ty, co tobě slušj,
Gá, co uložil Bůh, ponesu.

Jonadab. To-li neuchylno djš, co do twých
Rukau složeno, k čemuž gen hrdý,
Wladobažný duch tě pobádá?

Jefta. Wášen twá nezbedně-úporná
Smj urauhat, co gá zawedl s Bohem!
Lakomil-li gá se kdy na berlu
Tjmto nad lidem; wšak oheň té přepusty,
Gimžto Bůh mne přehnal, přjskwaru
Takau dočista odplawil z mé duše.
Že giž mistr nebeský zacházj
Se mnau, co swých rukau s orudjm,
Do wody mne a do wýhně házj,
Gá-li: Což děláš? mu řjci smjm?
Potluka mnau nepřátel swých čela
Náčinjm-li rozbitým docela

Wrhne w kaut, zda se mu zprotiwjm? —
Ale nu, co swěšugeš tak hlawu
K zemi?
Jonadab. Hrob kdebych wykotlil sobě
Hledám.
Jefta. Tam hleď, s hůry rána ta!
Jonadab. Ba to rána, od které i mého
Žiwota se kořen zpřetrhal!
Gak-by k zemi neklesl křjk winny,
Gemuž podpory, po njžto s wraucjm
Pial se tužebenstwjm, odňato!
Jefto! twým žitjm můg žiwot stál!
Wšak giž wjc mne nepřiwineš k sobě!
Jefta. Odkleňug se, odsedey si dál
Od proklatce; za zlé nemám tobě.
Jonadab. Kam, kam pugdu ode swého otce?
Ne gá, ale ty mne odmetáš.
Jefta. Byl, byl Jefta palmau, štěpenau
U wod u živých, gegjžto listj
Nesprchalo nikdy; ač měl málo
Haluzj, wšak wezdy zelených.
Tu wšak střeň w neywyššj letorosti,
Wětwj weleslibných náplodek,
Kljn pogednau spálj hromowý,
Nenadálý, z chmúry giskrosršné.
I musj kmen usechnauti weškeu,
Wšecko od něho se rozprchnauti,
A to mjsto slauti proklaté!
Jonadab. O by's genom sám tu pohromu
Na mau i swau hlawu neswolal!
Ale odwoley gi, odwoley!
Jefta. Odwoley gi odwoley!
Jonadab. Twůg slib

Neplatj ; mne sljbena ge drjwe.
Nepustjm gá od ni. Odwoley!
Jefta. Bogug o ni s Bohem a odoley!

Wýgew čtwrtý.

Jefta, *Marta*. (*Betulia a Jonadab* po stranách.)

Marta. O mé marné náděge! má dcero!
Hod swatebnj chystala gsem tobě,
Žádostiwě prohlédawši ke dni,
Genž by ctného muže pod ostrahau
Dětmi žehnanau tě oslonil;
Naděgjc se, ty že mé starobě
Staneš podporau a útěchau,
Wjdala gsem štěstj twé w snech luzných;
An mne nezbedným teď posměchem
Kruté zhody wzteklé násilj
S neywyššjho wrchu štěstj swrhlo,
Gednjm rázem wšecko rozmetawši,
W čem tak ráda gsem se kochala:
Bohdeyž byla zbita od wrahů!
Blaze rodičům, gež wrahowý meč
Osirotčil, hlad neb mornj hljza
Djtek zbawila, a genž wyléwagj
Slzy winau nezahořčené,
Nebi mohauc bolu swého taužiť!
Ale w kalich mé účesti slotné
Steré sloty gest namjšeno!
Otec kat swé dcery, swatby swátost
Zprzněna; od čeledě knjžecj
Až na chodce weškeu lid zarmaucen,
I wšechen řád kněžský pohaněn;
Oltář obyčegem diwochů
Přeohawnau zprzněn obětj

Když wěřjš, že libuge Bůh oběť
Zákonnj, pusť od pohanských zwyků.
Mnjš-li, že krutostj nakłonjš si
Boha, mne také skol se dcerau.

Jefta. Netřeba přidáwať zloby k zlobě;
Giž nad přjliš krut gest osud náš.
Protož ustaň, aniž mně a sobě
Nářeky, nářku neodlehčiwými,
Zgitřené bolesti rozžehug.
Neboť bol wáš, buď sebe krutěgšj,
Můg nade wše gest přegizliwý.
Waše bjda s newinau se laučj;
Srdce wám netjžj neprawost:
Mne i nehoda i zloba mučj,
A kterak gá bjdný! winy prost
Ostanu, když osud mně poraučj
I dohánj, *konat* zlé i *trpět*!

Marta. Samoděk, ty, chtěge se dohánjš.

Jefta. O by složeno bylo na chtěnj
Člowěčjm, a Bohu zrušit wjru
Na slibech, by nebylo neprawé!

Marta. Neprawý slib gak se Bohu sljbj?

Jefta. Že se sljbil, wjtězstwjť na důkaz.

Marta. Gak's genom mohl sljbiť, co twé nenj?

Jefta. Nenj dcera má?

Marta. Gest, wšak i má.
Když to lásky zawdawek společný,
I kterak gi otcowi lze zabit,
A mně, máteři nelze zachowať?
Což? Kdy rozlaučj se lásky wazba
Tak pro ukrutenstwj saudruha,
A přikazugj se djtky různo
Otci nebo matce; neslušj-li
Spjše máteři přikázat dceru,

Šetrné, řku, žiwota dárkyni,
Zláště, když před otcem zlobiwým,
Wražedlným ráda chránj plémě swé.
Což, kdy dcera gjti za muž má,
Neslušj-lí rady rodičů
Obogjch zárowně poslechnauti?
O dworného teď, přenerowného
Manželského spřeženj! soběcké
Pýchy té, že máteři neslušj
Žiwit djtě, otci že lze utratit!
A taký se geště swau ljtostj
Pochlub, kdo krwj swé *gediné*
Chlaubu gakés swatosti napásá,
W děto-wraždě hledage pochwaly!
Kdo krutým otwjrage ocelem
Bok swé saukrewné, bořj teyn duše,
A ducha, co swátost ze schrany
Neytagněgšj, bohu wzdor, wymjtá,
I tenť gen se chwástá zločinstwjm,
Aniž lidské potěchy gest žáden.
Ty-lis, pogat wzteklau šálenostj
Pozbyl srdce k djtěti otcowského,
Upřjmné alespoň pozwol matce,
Milowať a schránit, což by byla
Zlost nenáwiděť neb utratit,
Nad čjm zradit, horšjť nade wraždu,
Co zabit swau rukau, křiklawěgšj
Nad zwěře ge lesnj sweřepost.
Či to-liž společná losu zdjlnost,
Bys ty tak darem mé lásky plýtwal,
A mně nářky gen pozůstaly,
Když mi djtě ku prsaum přirostlé
Rukau prasbognickau odtrhuješ?
O nad skálu twrdšj člowěče!

Ale gsi-liž gen z lidského rodu,
Při kterémž nenj lidskosti sledu?
Nýbrž zrozen's ty kdes na lese!
O můg bože! An tu dcera aupj,
Máteř pláče, přjbuznj stonj;
Zdaž gen strastka na srdce mu wstaupj,
Oko gen slzičky uronj?!
Pogd, pogd dcero! gižto on lstiwě ljbal,
Mladičkau, když's geg obgjmala,
Swé bažátko lžiwě tě nazjwal,
Když's to srdce rozwlažjwala.
Skoralé to srdce neodhliwj
Tato twá žalostná postawa,
Ani twých mu služeb wýprawa.
Ne twůg otec; arciwrah to diwý!

Jefta. Ženo! přisahám ti u té hrozné
Oběti, bez wůle božj sljbené,
U twogj a mé bědy wrchité!
Bych mohl smrtj záměnnau wykaupit,
Mjlerád dám žiwot za dceru.
Oč tedy gsem nad wás blaženěgšj?

Betulia. Nýbrž ubohý's co my, a nadto.

Marta. Hleďte člowěka tak útrpného!
Ale když tebau k ljtosti hnauti
Nestačjm, w tom aspoň se mně láskau,
Ženě swé, a máteři propugči,
A mně ránu zasadě smrtelnau,
Zbaw mne nářku, sebe těžkostj!

Jefta. Nazbyt zlob se páchá wraždau gednau.

Betulia. Ustaň drahá máti! od žalosti,
Ustaň od slzj, a poroků.
Ty pak otče! péči odwaliw,
Genž ti srdce swjrá, uspokog se,
Aniž o mne weďte swár taký.

Neb žeť otce nauze bezděčj,
Žeť wolá mne sám otec hořegšj,
Patrně ti wšecko doswědčj,
Geho truchlost, uwěta prwěgšj.
Wšak gsem nikdy nic ni nesmyslila,
Čjm bych smrt od otce zaslaužila.
Protož, gak gsem swolila hned prwé,
Los swůg podniknauť neodpjrám;
A kteréž mi otcem dáno, krwe,
Otčiněť gi ráda wůbeť dám.
Gen to žádám: ať za dwa měsjce,
Nawštěwjc swé na horách družice,
Swůg mladý wěk s nimi oplakám!

Jefta. Co chceš, žádey. Ale gáť woljm si,
Než ta doba dogde, raděg sstaupit
Do tůnj propasti neyhlubšj.

Marta. O bohdeyž, požádať-li tak slušno,
Panuge zas Ammon, a wes kolem
Krag obtáhne poroby tenetem!
Gsauc otrůće, ale wždy by's žila,
Aspoň smrtj nesešla tak mrzkau.
Méně zůřilať-by zlost a pýcha
Wrahů, než teď otcowo wjtězstwj.
Zrádné štěstj, i když přismjwáš se,
Což radost na krátko půgčenau
Beřeš nazpět wytrapugjc lichwu,
Paměť, slzami zabořčenau.

Betulia. Newiň nebesa máti! I ať spjše
Wrazi slušnau káznj pohynau;
Náš ať oltář opět poswětj se,
Bůh-li ráčj, krwj newinnau;
Gedinau když wděčnau obětj
Wykaupjno wlasti zagetj!

Jefta. Och má dcero! Teď teprw to znám,

Gaké hrůzy gsem to zastawil,
Gak čacké se dcery pozbawil;
Wšak to sám na sobě wytrestám.
Či zda slušno, by's ty za otcowu
Hlawu utrpěla šálenau?
Ne, tau nezkáljm se auhonau,
Na schodu giž wysutého rowu,
Aby záwistnjk mně odrhal:
Tenť si kaupil pověsť lacinau
U potomstwa krwj dceřinau;
Sebe wšak, dětowrah! litowal.
Ne, ty slawná láskau k otci a wlasti
Wěkem sutlá, otce přečekeyž;
Žig s milým swým dlauho beze strasti;
A hogněgšjch nade možnost otce
Sám on, gešto wážj lidská srdce,
Hodnosti twé slušných odplat deyž!

Betulia. Tau řečj mne, Otče! nezemdljwey.
Nelzeť tobě zastať mjsto mé.
Mne zhce osud! Mne Bůh k sobě zwe.
Nuž tedy mne nikdo nepřezdjwey
Plémě nehodné z krwe Jeftowé.
Gak gen mjle roskošné ty lesy,
Kdež swé dětské slawili sme plesy,
S družicemi swými pozdrawjm,
Tobě k oběti se dostawjm.
Od tebeť giž máti roztomilá!
Geště gedno žádám posledně,
Aby's potom otce skrze mne,
Gako-by co zhýřil, newinila.
O žiwých-li zesnulj co wědj,
Wěz, že neywýš tjm se potěšj
Duše má, když o rodičjch swj,
Že žigjcjm na zemi wám dědj.

	Ať na wás, kterým gsem měla platit
	Od wýchowu a starobu sladit,
	Hoře snad ode mne nesplyne!
Marta.	Hoře mně, mé djtě gediné!
	Umřjť mohu, ne wšak tebe stratit.
Jefta (sám).	Mne smrt za tebe, mne nemine!

Wýgew šestý.

Jefta a Wyslanci Efrateištj.

Jefta.	Kdo gste wy a odkud přicházjte?
Efrateiský.	Kdo gsme, náčelnjk náš prawil tobě
	Že's mu newěřil, teď přeswědčj tě
	K wěrným rukaum našjm swěřený
	Saudu náprsnjk božjho, w gehož
	Blankytu, co w obloze nebeské
	Nezachmúřená se prawda božj skwj.
	Zde i náramnjk přepásaný ge
	Toho, gemuž wšecko swata lidu
	Břémě na ramena doléhá.
Jefta.	Mjlo spatřiť mi ta znamenj
	Sluhy Hospodinowy zdobjcj;
	Neb gak tu wšech swatých kmenů gména
	W swětné okrase se slučugj;
	Náděgeť, že od božjho stánku
	Se slowem swornosti přicházjte.
	Ode Siloh tedy kroky waše?
Efrateiský.	Tam kde cherubowé křjdly krygj
	Archu s přetagemným zákonem,
	Kde se swětlo nepřistupitelné,
	Tagnost wěčně neproniknutá
	Welebnau proráźj záslonau,
	Kde kwětaucj wěčně hůl wládyčná
	Aronowa, odtam tud gsem my.

Tam náš wywolený kmen hlas božj,
Genž čeledj giných uši mjgj,
Slýchage, tam přistupugjc bljzko
K Swrchowanému, genž swůg obljčeg
Před ginými wšemi ukrýwá . . . .

Jefta. (Nestrpědlná, welko-ústá pýcha!)
Nu giž gako oponu wšj slávy
Rozhrnuli gste teď přede námi,
Gewte prawdu a hlas tagemstwj,
Ký gste, a snad, o nás zaslechli.

Efrateiský. Uslyšjš teď, až w obau ti ušjch
Bude znjti!
Do swatyně, o niž Bůh přikázal,
Aby do ni cizin newkročil,
Proklatý nám *sebranec* se wlaudil!

Jefta. A kdo gest ten, ze kterého krage,
Pohostinný-li gakýs to pohan,
Buď kdo budi: poprávu mu buď!

Efrateiský. Po právu mu buď! O neprawý saudce!
Lidu swůdce! W tomto gediném gsi
Saudu práw, gegž's wyřkl nad sebau!
Mamzer ty! co we swatyň se's wtjral,
Skrze nás twůg swjcen přewržen!

Jefta. Gak? Wy rod můg pohaňowať smjte?
Newři krwi šálená, a dolů
Od srdce mně wzteklé newhodj!
Kdy gsem wám se na swaté třel mjsto?
Gešto gediné tjm chlubiť smjm se,
Že gsem strážce gen předsyně božj,
Kdež wy dost prowodjte reyd neřásný!
Občinu gá Hospodinowu háge
Sám swau hlawu nadstawil gsem bleskům
Na wás též uchystaným, a swedl
Z wašjch hlaw ge na čelednost swau.

Efrateisky. Slušně dotkla se tebe ruka Páně,
Až w chobotu bezradj gsi zabředl;
Neb kdo gedinému nad swým lidem
Panownjku, genž swau slávu nedělj
S giným žádným, we wládu se dere,
Kdož se bljžj z nepowolaných
K swětlu i k ohni Hospodinowu,
Což diw, že ho blesk, gehož se gjmá,
Poranj? Ba nepropukne-li
Ze swatyně na tě oheň pomsty,
My ho nad hlawau ti zapáljme!

Jefta. To-liž wám přikázaná ta swatá
Horliwost o Božj o zákon,
Gimžto kmenowé se w gedno wjžj?
Z té-li wychlazugete se na mně
Za to, že gsem s Boha přjstogenstwjm
Wrahy sklál, wšem kmenům hrůzliwé?

Efrateisky. O nic, než o zákon, nehorljme.
Prokaž se swědectwjm, že Bůh tebe
W čelo wogska swého postawil,
Leč snad na rod z Galada ukážeš,
Ať o geho ženimě, twé matce
Nedotýkám.

Jefta. Nebyl-liž i Gideon
Jerobál z Galada rodilý?
Duch, genž na našjch i horách wěge,
Nadchne a zwolj si, koho ráčj;
Gakž mne zbudil, a skrze mne swětlo
Lidu swému obgewil.

Efrateisky. Kde s tebau
Potkal se Angel, gako s Jerobálem?
Kdež's ty, gak on, Boha se dotázal,
Gešto's ani nás, kněžského kmene
W bitwu táhna se nedoradil?

Jefta. Kdo přede mnau, kdo giný zporážel
Ammonské, než angel Hospodinůw?
Efrateiský. Ay ten *smrtjcj* se s tebau potkal,
Co zbil prworodné Egyptské?
Ten to twárné dal ti wjtězstwj?
To djš dobře; neb i tobě nahnal
Gak slyšjme, na meč dceru twau,
Proklatá twá, gjžto Bohu zdjl si,
A zdržet obmýšljš, zámluwa,
Neykřiklawěg' odsuzuge tebe.
Wěčně za kmenowce, neřku wůdce
Neuznáme, kdo swé děti wraždj.
Ale geště-li ti gaké rady,
Když gsi slib zděl, že gi Bohu oddáš,
K nám gi odešleš k službě stánkowé.
Jefta. Mezi wás za wěčnau otrokyni,
Za žiwého těla do hrobu gá
Pannu swau?
Efrateiský. Gak ondy Jerobál,
Wládu podanau od Gileadských,
Genž bez obce tebe zwolili,
Wzdey, a wrať zas gedinému wládci
W nebesjch. Gak ten kdys, pode nález
Kmene kněžského se poddey. Tak negitře,
Nýbrž krotě a hoge obecné i
Zwláštnj rány, nás zas odhliwjš.
Jefta. I kdo wy gste, by gste saud nade mnau
Drželi?
Efrateiský. Msta tobě, nesplnjš-li.
Jefta. Bohem oswědčugi se, wy sami
Zgitřili gste w Izraeli ránu.
Wy co mrtwé audy odpadáte
Ze swatého těla aučastenstwj.
Že wám Gideon kdys pokořil se,

Proto-li wždy wýše má se pýcha
Waše dauti? wy wygjždět na mne,
Gak-by dobyli gste wjtězstwj?
Giž přetýká mjra wašjch zlostj.
Gako Jerobál Suchotské zmrskal,
A wěž Fanuelským pobořil,
Tak teď slušně Jefta wás pokárá.
Nebť i wy podobně, když po wás sem
Poslal, nedbali gste přispěti.

Efrateiský. My se s twými honsobaty družit,
Lotrů twých se mjsit do pranic,
Abimelechu ty násilný!?

Wogsko (reptagjcj). Zroztjnegte ge zde, roztjnegte!

Jefta. Ať se žádný pod hrdlem gich netkne!
Nýbrž znamenj šetřjce, pode njmžto
Přišli, bezpečně ge zprowodjte.
Mužowé! obhágci swaté země!
Wjte od otců, gak na dwanáct
Prowázců Pán swau winici zde zplodil.
Těchto od lidj měla plodistwá
Čistá téci, chrámowé co s hůry
Studnice, wše kmeny swlažugjcj.
Ti měli co neygařegšj getwe
Zelenať se od kořene wěčna,
A co žjly, duchem žiwotworným
Nawřelé, tuk žiwota rozwodiť,
Až i cizjch pláňata národů
W swatý prakmen by se wštjpila . . .

Efrateiský. Ba gste pláňata wy Gileadštj,
Plémě Gessury a Machaty,
Balwochwalci proklatj, gakéž nám
Wystjnať a spáliť poručjno!

Jefta. Uschly, zpuchřely ty ratolestě;
Sůl wypáchla, a na mjstě wody

Pramenité, plodistewné, kaluž
Smrti slatinná a zrostěnj
Nedárná hradj se a hnige.
Gako w kragi někdy blaho-rágském
Mrtwé moře teď zlé zápachy dýmá.
I což má být s nimi učiněno?

Wogsko. Mštěno budiž nade zrádci, mštěno!

Jefta. Nuž osaďte wše Jordánské brody!

Efraimský. Přiweď ty swých lapků, gako wody;
Slyš, twé mrtwé moře, Efraim,
Hlauká: Drtem ge wše pohltjm!

Wýgew sedmý.

Jefta (sám).

Swrchowaný wládaři, tagemný
Lidu swého wůdče! ó což má
Teď se státi z twého naměstnjka?
Mage býti mjru gednatel,
Středek, lid twůg w gedno spogugjcj,
Mata řád twůg, w kole motanin,
W nehod hlučném wjru se potácjm!
Teď teprw los přeosudný wržen,
A kolébawá loď žiwota,
Wětrem twé přepusty, bez hogemstwj
Zle přemjtaná na moři pustém,
Swým-li přjspěnjm gi newychwátjš,
Giž konečně musj utonauti.
Tebe-liž smjm wzjwat, by posilnil
Ruku mau, když w utrobách se ryge
Těla twého lidu wlastnjho?
Co lhawými usty mám teď sljbit?
Z gednoho se newywadiw geště
Záruku, čjm opět se zawázat?

Onen slib wychrlený prwé tam
Z úst neważných obřewj alespoň
Byl mi, za niž gsem s tebau se spřáhl,
A pomoc twau gako s hůry *strhna*
Swjtězil gsem. Ač to byla třtina,
Mau genom pychostj wydutá;
Když i bez přjsah gsem powinen ti
Se wšjm, co zwu swé, i sám sebau,
Wšak byla wždy podporau mé mdlobě,
Byl mi slib ten zlowěštný za swětlo
W noci hrozné rozpači; tak že pustiw
Sám o sobě, tebe gsem tjm pewněg
Chopil se i přemohl; ale gakť gen
Nagdu sled twůg w *těchto* mrákotách?
Což tu činit hodno, co předewšjm?
Na dceru-li, na bratry, meč tasit
Pobožno-krutecký? — — —
O můg bože! gsi-li, ach kde gsi?!
O nestižitelné, žhawo-skwaucj
Wěčné slunce, gehož twář přede-mnau,
Před oslnulým mrak gasnoty kryge!
Statněgšj ať sluhowé twogj se
Od twé rozmluwy a od paprsků
Sláwy twé rozgasnj w twáři! mně wšak
Tak se zastiň, by twé předwěké
Zázraky, co hwězdy noci gasné,
Oswjtily tmu mých zraků pošlých!
Deg gen, ať z těch zásek bezradj
Ze propadawých těch mokřin wstanu,
Pak mne třeba's zhrotiž na prostrannu!

Děgstwj páté.

Toliko duše prosté chowagj wjru o zázračné moci bozj, a na takowé přenášj gi Pán. A odtud magj wědomj, ani se neučiwše. Wšak zase božských wěcj plnost nesnese člowěk, a komu Bůh dá ducha swého, geg i brzo k sobě pogme; nebť oklesen ztad tělo geho, a ze země se wyhostj.

Gruppe Antäus. str.

(Bogiště. Trochu powzdálj stan polnj. Šero.)

Wýgew prwnj.

Jefta a Jonadab.

Jefta. Ty, co u wěčném tam swětle sjdljš!
Proč gsi seslal na duch můg ty mraky?
Jonadab. Otče! nač co stjn se w noci wlečeš
Po bogišti? Gako twé, tak ani
Oči mé, ač zemdlené, nezawřel
Za celau noc blahokogný sen;
A giž na třetj gde bděnj.
Jefta. Spi, spi!
Brzo gá též zesnu; zapadáť giž
Hwězda má.
Jonadab. Gak možno, zawřjť oka,
Když widjm, an utěchy's ty zbawen.
Dlauho znamenám giž, gak otrápen

Myšlenjm wystjráš ruce k nebi,
Z hlubokého srdce upěge.

Jefta. Nuž tedy wstaň, a ociť srdce mého
Ránu. Ay, obšel gsem wšecken tábor
Až tam k wrchu, kdež wečernj bauře
Od nepřátel různo rozděliwšj
Nás přepadla. Pogd a sám ohledni,
Gednoho-li geště žiwa nagdeš
We kupách zabitců. Tak buď blesky,
Buďto wrahowými meči zbiti
Dřebnau wšickni napořád. Kol kolem
Pahuba ge wrchitá. Den w nowě-
Wzešlý obgewj bog prohraný.
Ó to kletba na mne sesutá!

Jonadab. Wšak se zdálo, gakby za nás wálčil
Zbor nebešťan až do noci pozdnj.

Jefta. Zdálo! Koho zlý postjhá osud,
Toho posléz za osidlo zdánj
Šemného podtrhne.

Jonadab. Gaký zlý osud,
A gaká by stjhala tě kletba?

Jefta. Požehnánj s wěrolomci nechodj.
Gak gsem mohl gen pustit se w tu bitwu,
Dřjw než Bohu řčený slib gsem splnil!

Jonadab. Oběť mjnjš dcery swé?

Jefta. Tu owšem.

Jonadab. Bolno ti, že geště neskonána?

Jefta. Mohl-li wšak gsem gj odepřjt chatrnau
Žádost posłednj, by geště za dwa
Gen měsjce požila na horách?
A wšak bylo radněg, prodlenjm
Gj a sobě muky nepřispářet,
A na sebe kletbu neswalit.

Jonadab. Teprwé bogjm se, že swaljš gi,
Když gi sebe pozděg wůbeť dáš.

Jefta. Pozdě djš? Ba práwě djš, gužť pozdě.
Dnes dobjhá giž druho- měsjcj:
A gá na poli zde poražen!
Ha! mé wjry čistě poslušné,
Genž teprw radj se s tělem a krwj,
A na berlu patrných se odplat
Podpjrá; ha, taťslušj na wéwodu
Božjho, tať ge předkůw hodna!
Pozdě! Neochotný, pozdnj dar ge
Bohu ostydlý. Ten swalenau zde
Na mne kletbu nebes neodwrátj.
Wywoljť ginau Bůh sobě metlu,
Njž hrdé Efraimské pošlehá.
Mneť odmrštil. Ztracenoť zde wšecko.
Nač budeš zde meškať, můg gedinče
Zůstalý! Utec, ať kletby z *Siloah*
Mluň tě nezastihne, genž drhá giž
Giž nademnau.

Jonadab. Kam weljš mi gjti
Bez tebe?

Jefta. Spěš w Gilead předemnau.
Gá shledám tu po wčeregšj bauři
Zbylau páběř nemnohau, abych s nj
Ušel geště noci pod rauchau.
Ty zatjm mau dceru w některém tam
Uklid zákrytu.

Jonadab. A což gj předce
Nastáwá?

Jefta. Až dogdu wás s swau hlawau
Prokletau, tam, kde čeká zas na mne
Horšj nad prwau potúlka lesnj:
Ať zwolj si sama, chce-li děliť

Los s prokletcem, nèb s tebau kdes bydleť
W pustých mezi zwěřj geskyněch.
Geť i wolno, chceli se přikázat
K službě do Silojské swatyně.

Jonadab. To prawjš wše dobře! W Gilead tě
Rád předegdu; a Betulii aumysl
Twůg ohlásjm, i že's odwolal giž
Slib swůg hrozný. Pusť gen od myšlenky,
By gaká tě postjhala kletba;
Na štěkot pak zlostných nebe nedbá.

(Stánj proměnj se w luh na pochylém břehu Jordánském. Na obwyšném mjstě stogj božnice čili modlitebnice bohyně Astaroty, do sluge skalnj zaléhagjcj. Proti božnici wrchitá skála. Přese brod na onom břehu prohlédá Gilgalský památnjk.)

Wýgew druhý.

Jeftowniny družice, mezi nimiž *Mirjam* a *Sebah*.

Mirjam. Wstupte sem ó družky! a pohleďte,
Gak nebeská zoře skrze mraků
Protrhané spausty prohlédá
Růžennými paprsky; giž stjny
Přjšerné do geskyň zaplašiwšj,
Bledé hwězdy na západu zhášj.
Eyhle, gak sluneční páblesky
Zlatj kolem skalin wrcholy!

Sebah. Utěcha, kteráž ti z oka plane,
Na smutný ten obzor gas wyléwá.
Geštó nám kalj se wšechněm zraky,
Kam gen pohledjme.

Mirjam. Shoďte s twářj
Rauchu tesknoty, ať wystře wám se,
Co přede-mnau, gasný Páně den.

Sebah. Nechwal den před slunce západem.

To-li swětlo má nám wjtati,
Genž rozhodne nad Betulij,
Našj nad kněžinkau, a tu hwězdu,
Nás bludičných wůdkyni zhasit má?
Wjš, že gegj den dnes dopadá.

Mirjam. Nestrachug se; ta kogj mne náděg:
Nezapadne nám to naše slůnce.

Sebah. Gáť se nelekám, gsauc wyučjna
Tau milau mau kněžkynj, kde hasne
Slůnce, tu teprw že otwjrá se
Wýhled w nebes prostor nekonečný,
Kde prozjrá wěčnost hwězdami.
Wjm že, z našého-li zboru zagde
Naše wrchnj, sám gi odwedl obwoditel
Haufů nebeských tam do swých kůrů.
Proto wšak co žiwa, budu plakat
Ztrátu aučastnice rozmilé.

Mirjam. Náděgná, že s kněžmi se potázaw
Otec, na giný giž přišel úmysl.
Gistě, by gaký se nad nj snášel
Nezhod, w duchu zwjdala-by gasném,
A se laučjc, nám-by powěděla.

Sebah. Co s nj na druhé plno-měsjcj
Teď chodjme, každé-li z úst gegich
Slowo neznj gako laučenj?
Onať wšecka giž hledj na wěčný
Byt, co do swé wlasti pautnice,
A pohřjžj se w swět newidědlný,
Co přede dnem mraucj dennice.
Ač pak gi zde nic těšit se nezdá,
A bledá gj hodina s hodinau
Přede lhostegným se okem střjdá;
Wšak se twáři gegj s taužebnostj
Nahlédám, a blaženau gi zwu:

Gak pokogným usměwem pohljdá
U swět a peřestau geho hru.
Onať *wždy* co hostkyně z cizjho
Krage mezi námi kráčela;
W ta doby wšak méně, než kdy gindy
Chápám spůsob toho angela.
Našjch želů i radostj zdjlná
Sama o radost nic nestogj;
Nezdjlná, kde rozkošj wše gásá;
A kde lysým temenem potřásá
Smrt, tu w nezakaleném pokogi,
Co božj twář, na mraky pohljžj.
Gistěť spasenj gegj se bljžj.
Wšak tu přichodj. Hle, gak po twáři
Mutno-gasný klid se rozljwá!
Gak žel s útěchau gi owjwá!
Zrosená to růže w rannj záři
Buď slzj a buď se usmjwá!

Mirjam. Gestli gj ký zármutek na srdce
Doléhá, a gáť geg odwaljm.

Sebah. Newybauřeg ze sna gi z pokogna;
Nech gi s bolem w duši uspalým.

Wýgew třetj*).

Betulia a družice.

Mirjam. Mjr nebes se ti dnes zaswěť! — Slyšjš
Má Betulie! — Ona neslyšj.
Oko zdá se hledět na wrcholky
Palem obleských, w kterých se skwěge
Uzralé co zlato, owoce;

*) Snadno každý porozumj, žeby tato a po ni gdaucj scena, čtenáři zde podaná, při skutečném hry dowoděnj na mnoze se musila zkrátit.

Duch wšak bloudj někde w záhwězdj. —
Což tak na morautnau twář těch stromů
Zgasněných upjráš zraky swé ?

Betulia. Wy zde ? ó wjtegte mi ! pomozte
Swětit tworstwa wýhost wšemu zmaru.
Ay gesennj samota nebeským
Swjtj bleskem ! Splněnať giž tauha
Zplodin, by se s slůnkem spogily !
Giž s tichau radostj swé wýplodky
Nebi wracegj, co matky na swých
Loktech wznášegjce djtky swé !
Šarlátem se lesknau audolj !

Sebah. Což nám byla uswita garnjho
Slůnce rozmilegšj ; kdež nám kwjtky
Blahoslibné, gako milá djtka,
Z gasné rosy garnj kynuly !

Mirjam. Gáť zas welebjm-plný gas léta,
Nebes modro, wzduchu mjr, lahodný
Gihu wanot, wšech tworů hogemstwj
U wzhledu wěčného slůnce gasna.
Trudná geseň wšak mařjcj wšecko
Slibné a milé, kohoť by těšila ?

Betulia. Gá též smutnila gsem, když blednaucj
Čas zlaté si wěnce s hlawy bráwal.
Hlasy mlkly, a wše swětla bledla ;
Wšak giž rozumjm ti, welká máti !
Nechť gakým kdy ozýwáš se hlasem.
A teď, gak w giný krag wedeš ptactwo,
I mně w ruku tiskneš pauti hůl do
Wlasti, twé pobýdce rozumjm.
Ó gak otce žehnám, že mne popřál
Odpuštěnj swětu dát, když wšecko,
Kolem stwořenj se rozžehnáwá !
Mirjam, hleď, že žiwot gasno-žhaucj

Bez zachmúřenj ktwe w ginšj wlasti.
Twé pak garo rozmilé, má Sebah!
Giž zde s gesenj se obgjmá.
Hleď to laučnj zeleno a gasno,
Garu přjbuzné, co hrob kolébce,
Hrobowá to náděg; i hrob léta
Zdobj fialy, gara wěstitelky.

Mirjam. Gakž kocháš se w obrazech tak truchlých?

Betulia. Truchlých? Widělas kdy kwětaucjho
Ginocha, když w obgetj padl smrti?

Sebah. A gá widěla, když bratr mi umřel;
Angel to byl usnulý!

Betulia. Nu hleďiž
Na to ráda, gak wše kolem tworstwo
Na perutěch wýhostu a bolu
Wc pěkněgšj se přenášj byt.
Wšechen lidský sauhlasj tu cit.
Patř ty zsynalé, poważné krage,
Slyš rohů polesnjch zmlklý hlas,
Hleď, gak hrozen w modrém lesku zrage,
Rozpogj wše wazby smrti gas!
Toť obětný oltář wšehomjra!
Tužba klesá naň, a na plamen
Srdce dozralé, co hrozen, slzy
Ztěšené žalosti ukrápj.
Tak ty dozrag srdce mé tužebné,
Ani straš se, že trup swěta zdřebne
We plamenné oběti!

Sebah. O gakéžto
Oběti plamenné rozpráwjš?

Betulia. Sebah! Což newjš tu dawnj wěšťbu,
O nebeském ptáku, genž zrodj se
Z ohně? Slyš, kterak ta powěst dj:
„Když swět wšemu odwolj, co časno,

„Na oltáři božj lásky zplane ;
„Nowý wzegde swět a nowé gasno,
„Kde giž tworů wšeliký žel zwane.“

Mirjam. Gaký žel?

Betulia. Což neslyšjš ho, Mirjam?
We wšem tworstwj rozpiato ge hlasných
Strun; prowjwagj ge dechy božské.
O Mirjam! to negsau plésawé ti
Náswuky!

Sebah. I gá w horách Galadských
Mnohdy nočnjm, ticho-wlawým časem
Opodál znějcj, duše-bolné
Powětrné stenánj slýchala gsem.
Rci, gacj to stonj tworowé?

Betulia. To lkawj wšech twářj, gešto swete
Němé, žiwotnj gsau hlasowé.
Ty wše s hlawnj strunau spuštěnau
Z prwo-sauhlasj strhány gsau.
Ty wše, gako děti, kolem matky,
Trau se kolem duše člowěka;
Wše, co podrobeno w zemské zmatky,
Žádostiwě po oběti lká;
Aby zdeyšj zniknauc poroby,
Došlo swé prwotnj spůsoby.

Sebah. Ba, poddáno gest wše zhynutj.
Protož nekwěl ty, gaký ti koli
Sauzen los.

Betulia. Ne na swau aučasť taužjm.
Žaloby wšech tworů stěžugj mé
Srdce; mně, mně wšecky pugčugj
Swé hlasy stonawé, až bolem wšechněch
Skonám dlauho zatageným *ach!*
Proč by za mnohé geden netrpěl,
Proč neklesla na smjr bratrů sestra?

Wy mé wzdechy w lůno lásky swogj
Zachopjce, budaucjm dodáte,
Až w libohlas proměnj se.
Mirjam. Nemluw,
Nemluw tak. Neokusjš ty sestra!
Smrti čjši.
Betulia. Odhánjš ode mne
Mirjam! angela, kterýž mne we swé
Náručj pogjmá, z něhož nikdy
Ruka zmaru wjc mne newychwátj!
Sebah. Ulitug nás, nerozpráwěg takto.
Toť ten morný přjtrap duch twůg saužj,
Že držjc se giž podzemnjm stjnům
Za odewzdanau, u každý wečer
Lože smrti si stelaucj, w rauchu
Trudu, co hedbawnjk se zawjgjš.
Myť pak se nedály, že den gasný
Dnes nám wzegde.
Betulia. Giž wzešel den mjru.
Wěz, přjtelko! ač se zdám ti truchlá,
Wšak mně tak swátečně-mjlo nikdy
Prwé nebylo, když tauhy zemské
Ducha kalily negistotau.
Teď, to wjm giž, swjtězil můg otec,
Pyšné Efrateiské slušnau káznj
Poskrotiw. I gá giž swjtězila
Nad zemj. Nynj zazpjwat zwučnau
O winohradu milému pjseň
Přjslušj!
Sebah. I tehdáž plésala's,
Když se otec wracel od Ammonských.
Ale hleď tam ku wschodu, gak chmúry
Obhalugj slůnce, genž tak gasným
Nám prwé zaswitlo patřenjm!

Ach! to krworudé oko swěta
Tušjm, newěštj nám blahosti.

Jesse. Snad že na trupy se djwat nechce
Našjch bratřj na bogišti padlých.

Mirjam. Spjše rdj se za krwútné hřjchů
Náwaly, genž hůř, než kupy mrtwin
Zle páchnaucj, přidawugj weškeu
Božj lid, zaléhagjc wše krage.

Betulia. Podobně gsi řekla, zbožná Mirjam!
Wšak hle! dnes hod smjřenj se slawj
W Siloah; i budeť sňata kletba;
A Bůh obětj usmjřený
W pěti dnech propugčj přeradostný
Slawiť lidu swátek stánkowý.

Sebah. Ty-li budeš slawiti ho s námi?

Betulia. Gak-by duch mé lásky neswětil
Wáš společnj hod, hod národnj?

Sebah. Ach! což, ty-li's ten owěnčený
Beránek, genž se w dobré náděgi
Pase po luzjch, nic newědaucj
O meči, na brzký zářez ostrém?

Betulia. Byť i zbořila smrt těla tuto
Přjhradu! Wšak ne trup obětnj,
Nýbrž duch nad njm planaucj, wolný,
Z Boha rodný, můž se Boha uptat,
Bohu sljbit; wšak ne smrt, gen žiwot
Celé obci přiwodj očistu,
A swatost i smjr nám zděluge.

Sebah. Ach že lidstwo gen bolestným bogem,
Odwolenjm, laučenjm, smrtj, a
Ljtostným pykánjm lze dogjti
Pokoge! Že duchy wšeho tworstwa
Tak neshodně sočj proti sobě
Wespolek zahlazugjce se!

Pěkné kwjtj wedro tu a woda
Mařj ; strašných heyna kobylek
Plénj syge náděgné ; tam mrzký
Pawauk zlaté mušky polapuge,
A orel hned z rána na pokogná
Bezbranná gde na low ptáčata.
Našj pak ljtěgšj na bogišti
Wraždjcj se bratři, proč raděg se,
Gak my, sestra! neobgjmagj ?
A proč nám tebe od nás trhagj ?

Betulia. Nežalosti, že neydražšj nadánj
Toho wěka we zmar se zdá gjti.
Hleď w pokognau oblohu nebeskau,
Hleď w zrcadlo wodnj hladiny,
W oblauk duhowý, w který se okres
Lidských žiwotů, ze středku swého
Wyražen gsa, proměnil, an oko
Páně zas swau potěchau naň switlo :
Ay ten lad nowý a swětný mjr
Wykwětá z žiwelnjch rozruchů.
Nenařjkey na welebné slůnce,
Když spaluge kwjtj ; wšak ge we swé
Proměňuge gasno ; ty hwězdičky
Po zemi rozprchlé, w swůg žiwaucj
Obor tam nebeský přenášj.
A hle, gak to kwjtj do powětřj
Wonný dech swůg zege, takť i taužj
Duše má se wrátit w žiwel swůg.
Waše láska gest mi záruk, tam že
S wámi se shledám, w prabydle swém.
Což gsem s wámi zdjlela ochotně
Každý zde paprslek bohoraddy,
Což wy se mnau duše upřjmnost!
Wěřtež, co gsme hledaly zde spolně,

Swětla dogdeme i lásky plně,
Když se selne těla záclona,
Odhrne mrákotná opona.

Mirjam. O proč uwaluges na duch sobě
Myšlenj tak truchlá? Wy pak, sestry!
Nač w taký gi pohřjzjte žel?
Buď nám wesela! Slunjť hle každý
Brauček se ochotným weseljm,
Ač w kratičkém uswitu žiwota.

Betulia. I kdo plésá, Mirjam! i kdo kwjlj,
S útěchau i maudrostj se mýlj.

Mirjam. Ale hleď, radost-li negewj
Z naprotěgšjch náwršj znějgjcj
Wjno-běrců plésné prozpěwy?
Slyš, gak hlučné: *Hedad!* prokřikánj
Po luzjch se kolem ozjwá!

Sebah. Slyš ty od wýchodu temno-zwučné
Hřměnj ze wzdálj gak zaznjwá!

Betulia. We zpěwjch i děsném we hřjmánj
Gen duch žiwotworce prowjwá!

Mirjam. To nenj zwuk oblohy! To panny
Pastýřské tam brawy wyhonj!
Za nimi gdau kupců karawany,
A gegich to drabaři pozwonj.
Bjlé stany swé tam rozbjgegj.
Pastýřkám se s kaupj nabjzegj.

Sebah. O samých ti rozkošjch se zdá.
Můg duch gen den parný předwjdá.

Betulia. Spásy den gde! Spjš pohleďte, panny!
Ku brodu, zda wog se newracj.
Neb widjm gá w duchu wjno-běrce
Šat geho ubrocen, gak ode hroznů
Krwawých. Ba, můg milý to bude!
Lisici on tlačil, až po bedra

Strjkala mu hrdo-zbugců krew. (odegdau.)
A gaký to zas mi w duchu zgew!
Ruka tělu odumjragjcj
Z klaubu ramenných se wywinuge,
Že tuk z hlawy nechtěla w se ssáti!
Železem teď gj diwé se maso
Na mnohých na článcjch přiskwjrá!
Tu zas fjk oduschlých ratolestj,
Na němž wjce pauchlat, než celého
Owoce. Ay, ruka newidědlná
Zhranělé giž wylamuge wětwe!
O Pane! Newyhlazug ho z kořen!
Degž hogemstwj; snad se oprawj!
(Probrawši se z widěnj.)
Gaký obgew to? Giž znamenám!
Ty's to Efraime, ruko schnaucj!
Gešto's nad hlawu se pyšně sázel;
Ale ay! by od tebe bratrštj
Článkowé se neobgitřili,
Ocel božj pomsty tě připálil!

Otec můg ten ocel! Než gaký to
Oltář, na kterémž střel božj pomsty
Kaleno, na němž plawá, planaucj
Galowička, nebi w obět gdaucj?

Hereż! Nechať božj duch přegasný,
Kde chce dune! co chce, dokoná!
Geho zdjlný, tento duch počasný
Ač si teď zde lkawě postoná,
Wšakť božj to oltář newyhasný,
Na němž plamen wěčný plápolá.
Až gen těžký chmaur se z něho střese,
K gasnu wolný paprslek se wznese!

Wýgew čtwrtý.

Jonadab a Betulia.

Jonadab. Ó gaká to zhoda nastřelila
W luhu mně zde tě, laň spanilá?
Domněl gsem se, že kdes na horách
Galádských tě giž z krwe ztékagjcj
Od té rány, genž tě zatkla, nagdu.
Betulia. Zde ó můg milý! teprw gsem došla
Praudů útěchy po unawenj.
Co s tebau gsem w Mizpě se rozwedla
Po luhách chodiwši s družicemi,
Z žádné palmy, u žádného garku
Poklid se mně do duše nezachwěl.
Žádná geskyně, co duchy hostj,
Neowanula mne odtuchau,
Ani kognostj swých stjnů mlklých.
Až teprw zde angel pokoge se
Semnau potkal.
Jonadab. Gakž zde můžeš hostit,
U brodu, kde leckterý nekázný
Z woge Efraimského mohl tě stihnaut?
Gak gsem bál se o tebe, zaslechna
Powěst, genž přede dnem některým
Prohlukla, že on drzj Efratelský,
Genž pod bohoslužby zástěrau
Byl tě chtěl do stánku Silojského
W službu wilnosti swé zawleknauti,
Z tábora byl na Gilead odšel,
Tebe chwatit hodlage.
Betulia. Ó djky
Tobě tam swatý newinných strážce,
Že mne minul zlý ten nešlechetnjk!
Ba toť tedy božj duch warowný,

Genž mne sem hnal z pauště, z obytenstwj
Duchů neklidných, k swé sláwy zřjdlu,
Kde mně klid nebeský w duši wane.

Jonadab. Gak, ty nehrozjš se tohoto mjsta,
Gešto mne, ač obwykl gsem giž smrti
We twář hledět, hrůzau obrážj?
Pryč pogd odtuď. Žiwot tu zahášj
Smrt, ta mrakochodná lowkyně!

Betulia. Zůstaň; angel božj se teď snášj;
Gistěť gest tu geho swatyně!

Jonadab. Gaký puch to smrtedlný sem wane,
Nečigeš, tam z toho sraubenj?!

Betulia. Chrámec onen poswatný se stane,
A w božj se oltář proměnj!
A wěz, co mně sem tak mocně wjže.
Nohau gá zde nestanuwši prwé
Nikdy, w poslednj noc w Gilead,
Kterau w geskyni tam přespaly gsme,
Kde složjna w rakwi matka má,
Spatřila gsem we snách, gak tu stogj
Tento luh, břeh, tuto božnici
Krwj a brudem wšelikých neřestj
Zprzněnau; i zaslyšjm ta slowa:
„Sem pogd, panno! očistjš ten oltář;
A kde dlauho lidská krew na oběť
Tekla gest, budeš zasnaubena.“
Z tohoť otec we wjtězné sláwě
Zgewil se mně.

Jonadab. Mámenj!

Betulia. Ba prawda!
Gednoť giž se splnilo. Očistěn
Gesti mnau ten oltář od krwe.
Kým wšak a komu zde budu snaubena?

Jonadab. Nuž wěz, proklaté gest toto mjsto.

Neboť zrádci nad žiwým swým Bohem,
Wzdáwali zde i swé děti w oběť
Děwici Astarotě w krwawau.
Tento břeh wšak geště před nedáwném
Gako wodu pil kmenowců krew.
Neb, gak od kmenů zde zajordánských
Zwolen byl za knjže otec twůg,
A modlářských posekáno hágů:
Neginák, než gakby to wražedlné
Mrzké božstwo, genž zde uctjwáno,
Litowalo obětj sobě ušlých;
Tak duch ljtý posedl spolukmenné,
Že zde u brodu, co krokodyly
Čjhagjcj w rákosj, brat bratra
Bez ljtosti a bez přjčiny wraždil.

Betulia. Wjm to, wjm. Wšak, co gsem se zde s swými
Zgewila pannami: hned ukrutenstwj
Přestalo; wražedlný hluk gsem slowy
Zahnala krotkými, gež co božská
Ljbali, mne hluboko ctěgjce,
A, newjm proč, *nebes pannau* zwali.

Jonadab. Před tebauť Bůh poslal angela,
Že kmenowců krweprolitj se
Zdařilo stawit, což ni s násilenstwjm
Nemohl dowest otec twůg, ni žádný
Člowěk se wšjm se w to wkládánjm.
Wšak giž ducha zlosti zažehnawšj
Z těchto ze kragů, pogď sama odtuď
Do swé otčiny; neb na to gsem ti
Poslán, bych domow tě odwedl.
Nenj ti zde zůstánj, kde z bitwy
Hluky se wogenské wracegj.

Betulia. Dočkám gá zde otce; podruhé teď
Wjtěznému chutněg půgdu wstřjc!

Jonadab. Nešťastnému teď se nenamjtey,
Aniž gitři gemu ránu srdce.

Betulia. Ba přeneblahý, že srdce, gež tak
Lituge, rukau swau proklať má!
A wšak gemu swědomj, mně káže
Poslušenstwj, Bohu wzdáť, co dlužno.
Doběhl odklad mého žiwota,
A trhá se giž přewetchá nitě,
Genž mne ke hrudám té země wjže.
Nezkaljmť gá nowé wjtězstwj
Otci swému nářkem nezbedným.
Gako w Mizpě, půgdu mu ochotně
Tady wstřjc, a naklonjc na zářez
Hrdlo swé powolné, sama chtiwě
Ku splněnj slibu geg wybjdnu.
Wšak nehynu wšednjm osudem.
Snad, gak začato zde, má smrt moge
Mjr kmenům wygednať auplný.
Mluw, skorožli přigde otec můg?

Jonadab. Což tak klopoceš na onu cestu
Nenawratitelnau? Tyť neumřeš;
Než twůg otec na polo gest mrtwý.

Betulia. Ach wěřjm. Wšak obžige zas, když smutnau
Službu wykonaw mi, a bolesti
Prwnj neyljtěgšj zůři wytrpěw,
Smrti w náručj mne uložj.
Smrti? Ne; neb dobře djš, neumřu.
Gen odegdu k mátеři. Stan wetchý
Za nowý směnjm a powěwný.

Jonadab. Ó má spanilá! Nehýř tak myslj!
Stjny otců w bydle tam w otupném
Podzemnjm, tyť roskošj necjtj.
Tam ti nezawznj libohlas, nezaswjtj

Swětlo rozmilé hučj gen smrti
Potoci.
Betulia. Ba nenj tak, můg
Zmilelý! Ne w něgaké geskyně
Pusté stěhugj se duše dobré;
Ale na nebešťan gasné sjně.
I gsau ostrowy to blažené.
Kdežto wzduch zawjwá pochladněgšj,
Wše ulehly tauhy šálené.
Jonadab. O Betulie! Gak blažena's ty
We snech těchto, domnělém na konci
Žiwota; a na tě geště wes mjr
Usmjwá se. Kyž mi gest, co tobě,
Přes hranice tohoto přjbytka,
Toho swjzelů wšech obchodidla,
Na onen swět hledět s útěchau!
Betulia. Gak se o tobě děge? A co's dnes tak
Neutěšený a wrtký; wšak gsi
Teď z nowého wjtězstwj se wrátil!
Jonadab. Neptey se; mně wnitřnoty se wšecky
Hořkým hnusenjm přeljwagj!
Betulia. Skoro-liž se wrátj otec můg?
Jonadab. Přigde w brzce; ne wšak s wjtězstwjm.
Betulia. Že ne s wjtězstwjm? Což neprawil gsi,
Neprawil mi duch, že swjtězil?
Jonadab. Ne prawjm ti.
Betulia. Bože! A snad mrtew?
Jonadab. Giž gsem tobě řekl, že na polo.
Betulia. Ach! smrtelně raněn?
Jonadab. Raněn těžce
Na duši..
Betulia. Nezarmucug mne wjc
Řečj pochybnau.
Jonadab. Nu tedy wěz wšecko.

Bitwa ge prohrána. K večerau gi
Jefta swedl, a domnčno, gakby opět
Gak tam nad Ammonem, angel božský
Wedl nás k wjtězstwj. Kdo zprotiwj se
Nebes pánu? Onť gináče rozhodl;
Aniž Jefta znamenal, až w noci,
Když lid pobitý byl ohledal.
Sám Bůh wj, když se nedlauho bitwa
Kolébala, mečem-li nepřátelským
Neb smrtjcjm angelem ta zkáza
Nás přepadla. Mezi kupami mrtwol
Gá gen s Jeftau probděli gsme noci
Ostatek, ač bylo-li to bděnj.
Neb na každém trupu bych se spjše
Krwe dořezal, než na něm slowa.
Duchem strápen, a gen za čas ruce
Ku bledé tam wystjrage lúně,
Upěl z hluboka: „Gá winnjk hnusný
Utratil twau čeleď nešlechetně!"

Betulia. A mne neklel?

Jonadab. Kdo?

Betulia. Ach, otec můg!

Jonadab. I což by klel tebe? Nýbrž sám on
Strachugeť se od kmene Efratelských,
Gegžto byl, co sršně, bitwau zdrážďil,
Kletby sršlawé.

Betulia. Gá neblahá!
Gá tu pohromu a kletbu strhla
Jonadabe! na tebe, na otce,
Na wše, genž tam bez winy swé padli.
Gáť uwrhla otce w zaufalost,
Že propadlá žiwota a Bohu,
Neodwolatelně zařčená
Wůle božské splněnj roků gsem

Kladla. Wšak budiž zas odžehnána
Co gen neyspjš má ohawná wina!

Jonadab. Byť tak bylo . . . a winen gest gistě
Někdo z našjch, že co berla božj
Naše pře sprawedliwá proti
Převrhlým Efrateyském nám se zwrhla . . . .

Betulia. Ach gen gá ta winnice, pro niž lid
Zkáran! Na mne šjpy swé obraťte
Wšickni! Má gen krew Boha odhliwj.

Jonadab. Buď ty krásně, angeli můg! winna;
Twá-li prolitá krew mrtwé skřjsj,
Uteklce rozprchlé, kteréž ni
Cherub neswolal by čtwerohlásný
Ohrozj, a wrátj k wjtězstwj?

Betulia. Kam milost gen božská naklonj se,
Sbéře kleslé, a pozaufaný giž
Neduh w době ku celesti wrátj.
Wěř, že co gich na bogišti kleslo,
Mrtwj k pomstě Jefty powstanau.
Sama země, sitá krwj mau,
Po nižto dychtj, k wjtězstwj dá heslo.
Hned z ní palmą mjru powyspěge,
A blahost na dálné čeledě schwěge!

Jonadab. Ceď ty krew i slzy djwko zbožná!
Neodžehnáš ducha Kainowa swáru,
Genž chodj až posud po swětě, a
Záštjm gizwj srdce rodů lidských!
Wšak i na zem na swatau doléhá
Dáwnj kletba, aniž gest tu mjsta
Národnj ni čeledinné lásce.
O! mých náděgj, že w libosworu,
Wolnodýšném sauměřj wšech tworů
Zde s tebau co w rági pobydljm!
Ach! giž nikdež nekwěte ten sad;

Kde by nenaprznil gedem slým
Páně štěpenj on arcihad !

Betulia. To djš prawdu. Mjr plný nezkwjtá
Ni blaho ragské w země dolinach.
Gen nepauštěg od wěry, že swjtá
Po bogi w giných ti končinách,
Odkudž, ay, giž wyslanec mne wjtá !
Tam gdu giž s powolnau odwahau.
Ty měg tu, než opět se shledáme
Záruk můg a průwod, lásku mau !

Jonadab. Což před se bereš ? Twá řeč podiwná
Poděšuge mne.

Betulia. Nemáš se děsit.
Poslyšiž ! Wolát hle neuchranný
Giž mne osud, od rukau bych otce
Swého sešla.
Hoře Jeftowi, mně, tobě, bratře !
Hoře lidu stjženému kletbau,
Otcowa-li ruka, gata láskau
K krwi přjbuzné, se bude třjsti,
Než můg trup na oltář položj !
Bratře ! Tyť druhý gsi duchem Jefta,
Ušetř srdce otcowské w bolestné
Službě dnešnj ; ruku swau propůgči
Wůli geho ustanowité za
Nástrog bezwinný. Ty, ty budeš mi
Smrti angelem ; lahodná rána,
Bez bolu, z twé ruky láskawé !

Jonadab. I ať spjš na každý den zbylého
Žiwota smrtj se utracugi
Neyljtěgšj, než také bych spáchal
Ohawenstwj, djwko ! nad tebau !
Co ? *krewjna* ze mně činit hodlaš ?
I zdabyť se nerozstaupla země,

By přeproklatého arciwraha
Pozřela?!
Betulia. To tehdy láska twá,
Kterauž tolik gsi se mně zařjkáwal?
Jonadab. To twá upřjmnost, mně k neprawosti
Namlauwagjcj k přeohrauzilé?
Ha! což tobě s žiwotem se steyště?
A gaké doléhá břémě, gežby
Nestačila nesť? By krásně padla
Kletba na wšj čeleď Jeftowu
Od lidj; neb od Boha nepadne;
Mnjš, by otec twůg nás nepřichránil,
Gako prwé často w Gilead,
By prwotnj neuchowal hodnost,
Třebať pokořil se wjtězům?
Betulia. Nebudeť on wěčně kolena křiwať
Před Efratejskými, přede zrádci!
Jonadab. Tedy se třeba swoleyte wšecky
Kmeny zajordánské; proti nám se
Zdwihni bog nowý; wšak wětšj sjlu
Ammonskau malitkým hlaučkem potřel
Jefta!
Betulia. Dokud před njm žehnagjcj
Kráčel Hospodin.
Jonadab. Neodšel geště
Od něho, byť poněkud se tagil.
Betulia. Nezgewjť se pomoc angela,
Aniž kletba od lidu a od Jefty,
By zašel krag swěta, odestaupj,
Prw, než wyplnj se docela,
Co Bohu sljbil. Oběť gen wykaupj
Winu, oběť dobrowolně wzdaná,
Ne bezděčně, co howádko, sklaná.
'ab. Jeftowa's ty dcera, a bogjš se

Mráčků, co dobau podešly slůnce?
Běda, kdo nepowolán gsa odtuď,
Bohu w lůno duši swau wylewá,
Kdo hogičné muky žiwota zde
Nechtěge dotrpět, z toho wěka,
Gakby z chýže dýmnawé utjká!

Betulia. Jonadabe! Toli zaslaužila
Gsem na tobě, by křiwau tak myslj
Mne nařjkal, gakobych se srdcem
Bogatým ran zdegšjch chaulela?
Kdybych sé zlé nastalosti bála,
Ukázala-bych ti na ty lotry,
Gichžto wilnost snad kdes blјzsko čjhá,
A raděgšj smrt woljc než hanbu,
Ktěmto bych prsaum twé rámě swedla,
Upěnliwě žádagjc, by's zbořil
Tento chrám, než poskwrniť ho dáš.

Jonad. (sobě sám). O můg Bože! Na to gsem nepomněl!
Před wodau, před ohněm gi uhágjm,
Než gak před tjm země-třesenjm?!
(K nj.) Gak, ty aukladů těch nebogjš se?

Betulia. Toho bogjm se, co na hřjšnjky hřjmá!

Jonadab. Což zhubj tě to twé náboženstwj!

Betulia. Jonadabe! ty smrti mne zasnub
Bohů w oběť čistau, než mne zkálj
Ohawa zemská.

Jonadab. (Ta myšlénka obrátj
Moge srdce w kámen, gegj w led!)

Betulia. Ty mne zasnub!

Jonadab. O klatá to swatba
Má newěsto, zle zaslјbená!
(Pro se.) Jefto! twé to wina klopotnosti,
Sám-li Bůh ti dceru newyprostj
Genž nedobrým duchem nadšená!

Čeho se ti zlostnj nepodegmau!
Tam u wěčný zatwor zawlekau gi . . .
Ne wšak ne! když odbjhám teď dýmu,
Nedey Bůh mne wrazit na powodni!

Betulia. Jonadabe! ty se odwracugeš?
Nu tedy mně s nebe spása přigdiž!

Jonadab. Za spasného strážce gsem ti poslán
Pogd do Ğilead zprowodjm tě, stana
Do smrti při tobě.

Betulia. Nuž stůg při mně
Strážný angeli! když gá w hořegšj
Giž gdu w Ğilead! (padá na kolena.)

Jonadab. Medle, co počjnáš?

Betulia. Nech mne, ať s utěšenjm se Bohu
Modlecj na oběť zaswětjm!

Jonadab. Neklaněg se na proklatém mjstě,
Ať tebe nepogme kauzlo hřjšné
Kraginy, zlau smrtj pachnulé!

Betulia. Wěčné nebe! Pogmi mne z té tjsně
Smrti mezi twé pokogné zesnulé!

Jonadab. Žig ty předce! Geť giž odwoláno;
Neslib swůg giž odklel otec sám!

Betulia. Mne nestjhá kletba; slibem otce
Gen to náwěštj milé mi dáno,
Že wěčného Kanaan dogjt mám! (klesá.)

Jonadab. Cožt se děge? Tu se modlj, a hle
Giž bledá a bez ducha! Ó počkey
Uštwaná laň! blahoslawený
Duchu! Neswolám-li ach! gj pomoc,
Buď i můg tu spolný wěčný stan!

(Odnesew gi do zbožnice, odběhne.)

Wýgew pátý.

Jawan. Aman. Hermon.

Jawan. Darmo gsi nás prowodě, trmácel.
A wšak žádey, co ti za mzdu dáme.
Hermon. Což mi dáte, když se z lowu prázdnj
Nawracjte? Gáť bych, co pes sljdný
Gistě wám byl nahnal, bych gen wěděl
Co honjte.
Jawan. Smrt ge darmo, žádey!
Hermon. Tolik degte, co lowiště tohle
Bohaté wynášelo nám předtjm,
Než nas odtud zahnala Astarot.
Aman. Kde gsme přišli?
Hermon. Tady gste na bljzku
Nagali mne sobě průwodčjho.
Zde ta weytoň. Zde kácjwali gsme
Po wodách se s rybami, co wy ge
Zwete ledwinnými bratry; ba těm
Střásali gsme ledwj, a objrali
Z tuku dobře.
Aman. Toť to mjsto hrozné!
Hermon. I co hrozné? Tyť také se zdáš být
Z toho rodu rybek gemno-mljčných.
Hrozné mjsto? — Whodné přistawadlo!
Tuť gsme kladli na hřbety Jordánu
Na každý den kaupě dráhné, a ďas
Bez pltj ge a bez wesel dowážel
Na moře tam syrné, kde Sodomských
Duchowé přehlučný s nimi obchod
Po březjch pekelnjch prowodj.
Aman. Gakž ale gste mohli wraždíti swé
Bratry tam hledjce na ten oltář
Za wodau, který, prý, otcowé kdys

Našj tam wyzdwihli na památku,
Že i s oné strany bydlegj tam
Wašj pokrewenci?

Hermon. My tady oltář
Astarotin máme; zábřežnj ať
Slaužj, komu slaužj. Gakby byli
Pokrewnj a s námi gedno-kmennj,
Němj gsauc, gazyků draplawých?

Aman. Že, prý, musil každý zajordánský
Složiti zde hlawu, kdo newyřkl
Gasně waše heslo *Šibolet?*

Hermon. Nýbrž ten, kdo *Šibolet* newyřkl.

Aman. Nu tak *Šibolet.*

Hermon. A ty's, tušjm, to,
Člowěče! kterýž gsi tudy prwnj
Přeplawil se, co ten brod zas wolný.
Že's nezaplatil tu přeplawného
Hrdlem, tomu tam oltáři djky
Wzdey.

Aman. Newjm co prawjš.

Hermon. To wěřjm ti
Brachu, že newjš sám, klerak's odsud
Ušel s hrdlem. Neb's utjkal zmámen
Gak-by's hořel. A měl's proč, oprawdu.
Neb hořel's giž; a gak hlaweň z ohně
Byl's wytrhnut. A zda wjš, kdo tobě
Žiwot zachowal?

Aman. Nu kdož pak?

Hermon. Kněžka
Astaroty, dcera Jeftowa.

Jawan. Gakže? Tu my po horách hledáme.
A prawjš, že tu když's pobydljwá?
Gak sem přišla?

Hermon. Otec, prý, gi dát chtěl

Astarotě w oběť. A hle bohyně
W laň gi proměniwši, sem přenesla,
Sobě gi zde kněžkau ustawiwši.
Tať nám káže pustit od krwútných
Obětj; že božstwo, prý, krew lidskau
Nechce. Když těch obřadů nám hágj,
Na čest Astaroty scházjwá se
Různé po geskyněch pohlawj.

Jawan. A takými obřady božstwo ctjte?

Hermon. Což newjš, že zlá ta nebes děwa
O děwickau čistotu ukládá,
Těla-li se kwět gj nedá w obět
Dobrowolnau, by se nasitjcj
Swé kořisti, sňatky manželské nám
Nerušila?

Jawan. I gdiž ty neřásná
Hanobo! ty hlawo zmotaná!
Takowé že žádalo-by božstwo
Obětě?

Hermon. Nu něco za něco.

Jawan. O! z rodů lesňáckých wlkodláku!
Genž s bohy co s lidmi tržit smjš!

Hermon. Wy-li netržjte? Za malý dar
Mjrku krwe howězj dáwáte.
My zas dáme člowěčj — za welký.

Jawan. Ha! twau krew wezm' Astarot si zdarma!
(Probodne ho.)
Bratře netrnešli?

Aman. Gáť musjm se
Smáti, gak Satan, ten božj op
Mezi tjmto plemenem swé keykle
Prowodj, tagemstwa čisté praudy
Tlápem swým ohawným zprznugjc.

Jawan. Wšak, wěru, mně ljto, že gsem zkolil

Toho mistra, a časů pozdnjch
Posluhu; neb byl-by mohl náš Jefta
Sedat u nohau toho-hle krále
Wlkodláků, než bude nám saudcem.
Wšak pogď stranau; tu neradno státi.

Wýgew šestý.

Jefta. Odollam. Hrst lidj wogenných.

Jefta. Odollame! gaký to památnjk
Z onoho tam břehu sem pohljdá?

Odollam. Tenť má býť co wěčný strážný mjru.
Neboť, prý, ho našj otcowé
Dostawše se do Kanaan, zdwihli,
Potomkům na pamět, že s obau stran
Bydlegj rodáci z krwe gedné.

Jefta. O! gá měl se po tom dřjwe ptáť,
Než gsem wás, hluk welký, na onen břeh
Přewedl! Newracel bych teď se s wámi,
Gako tapač, genž si wygel s pyšným
Lodi nákladem, a w přjstaw opět
Se střepinnau bárkau přirazj!

Odollam. Měliť Efratejštj čjsť památnjk
Otcůw, a od nás se netrhať!

Jefta. Bůh ginák rozsaudil. Daw gim wýhru,
Nalezl při nás nepravost. Wy wraťte
Do swých se přjbytků, až zbudj wám
Bůh druhého Gideona, hory
Snjžitele Efraimské, gemužto
Znamenj dá zgewněgšj, než mně,
Že ho sám w bog prowodj. Zde můg běh
Nezdárný se končj. — Wšak co to?
Krew zde? Wražda teprwé za horka
Spáchaná? I za řekau-li pole

Trupy poseté?
Odollam. Nebuď ti diwno,
Wéwodo! co oči zde zarážj.
Toť ge okřjdlj to zlopowěstné
Astarotě oddané i Bálu,
Kdež krwj těm bůžatům ohawným
Podnes slaužj mrzštj balwochwalci.
Někde w ukryté tu geskyni,
Gichž tu wšudy plno, bude zlostnjk,
Gešto směl té wýtržnosti spáchať.
Nebo, hleď, tam geště na břehu
U rybářské chatrče watra pálá,
Kdež na ohni chtěl zabitce spáliť.
Jawan. Gá, gá sám se znám, že tohoto zde
Rúhače božjho rád gsem zaklal;
Nebť o božstwu bláznowal řeč mrzkau
A twé, Jefto! o dceři powjdal,
Bý se Astarotě sem za kněžku
Oddala, a w tomto chrámci slaužiť
Přichodj.
Jefta. Má deera, ta dědičná
Horliwosti mé k prawému bohu,
A nyňj chodjcj po Galadských
Po horách, by tady obcowala
Mrzkým obřadům? To lžeš, zločinče!
Jawan. Mne newiň. Hle bratře! wždy mne stjháš
Co škůdnjka zlého; gá wšak tebe
Hanby hágjm, a teď napomjnám,
Nahledey, co při tom prawdiwo.
Jefta. Slyše porok ten, proč nepodal gsi
Tohoto zlolagce mému saudu?
Jawan. Ani ucho giž nemohlo strpět
K gakým zločinům, zde spáchaným, se
Sám přiznáwal tento mrcha člowěk!

Jefta. Muži! Z rozžaru mi rychle sem
Podegte ořehů, ať zahladjm dokonce
Paměť bezbožnosti škaredau!
Do kořene posekáte hág ten,
A wše kolem sluge prohledáte.
(Metage hlaweň na obětnici.)
Hospodine! Tak žhawau ať smrtj
Segdau wšickni tebe stršenj!
Tak ať od twých blesků dogdau drti,
Gako toto šprählé sraubenj!
(Hlaweň zhasla, aniž chytj božnice. Jefta postanuw, metá druhau.)
Což? nezažže-li oheň horaucj
Plewy těchto šered modlářských?
(Zbožnice nechytá.)
Ode krokwj sprchá hlaweň žhaucj,
Gako když gi ligawý dešť sdeyme.
Peklo-liž si ze mně strogj smjch?
(Metá třetj.)
I zdaliž pak potřetj nezegme
Tato prokletá se budowa?
(Božnice nagednau hořj a pogednau shořj.)
Ha! Tak wěčně plápoley na službu
Hospodina oběť Jeftowa!
(Budowa se řjtj a léhá w pýřenj.)
Jonadab (přiběhna, po něm družice).
Kdo tak hrozný spáchal čin? Ty Jefto?
O plač, plač swau dceru!
(Ukazugjcj na pohořeliště.)
Odollam. Gak, Betulia!
Ta že w plameni w tom za žiwa?
Jonadab. Za mrtwau gi tam mé rámě složilo!
Jefta. Za mrtwau, prawjš, a tento zlostnjk
(na Jawana ukazuge)

Snad gi usmrtil zde? Bratře! lotře!
Oheň spal tě wěčný!
Jonadab. Ne; před mýma
Očima zde smrti w náruč padla,
Modlecj se, a bůh wj, gakýmto
Přjtrapem na oběť schystaná.
O zplaň s nj ničemný žiwote můg!
Odollam (a druzj geg držj). Zaufalý! čehož se podgjmáš?
Jonadab (k djwkám). Pusťte! Wesmjr léhá popelem!
Kwělte, kwělte wysokými hlasy!
Plačte slzy krwawé, ať zhasj
Žar se i s mým bjdným trupelem!
Jawan. Mluw, snad byl gi ochwátil gen bezduch,
Když's gi tam byl w chrámec odnesl?
Jonadab. Což gá wjm, než že mé wšecko zplálo,
An gsem odběhl, chtě gj shledat družky
Na pomoc!
Jawan. O hoře tobě, Jefto!
Dcery zemřelé, wšak hoře nad hoře,
Dal-lis sám žiwau gi na požár!
Odollam. Co prawjš to zlosynu?! Trne zde
Otec, až ni promluwiť nemůže.
Gak-by to *chtě* učinil, načežby
Nehledělo slůnce, by se stalo,
Hory w hory by se zwracely!
Jonadab. Ba nebesa plačte! Třes se země!
Co kde žiwo, ustrň se a zmrtwi,
A mne skály rozpuklé pohlťte!
Mně s Betulij nedáno umřjt!
Když tak popelem swět lehne, budeť
Dáno angelům na pohořelišti
Sedě plakat — mně zde zbraněno!
Jefta (po chwjli). Bože! Bože! Bože! Ty-lis wzal gi
Odsud smrtj Henocha: klanjm se

Twému řjzenj. To twůg tedy zápal!
Gak šumjcj ze stromů teď listj
Tak woláš i smrtné: Nawraťtež se
Lidštj synowé! Wšak běda! běda!
Gá-li sám gi prwé, než ty's wolal,
Na kletém zde, přeohawném mjstě
Tobě poslal! A toť byl ten pohoř
W pekle rozžat!
Jawan. O ta twá klopotná
Horliwost! Wšak gsem tebe, co stražný
Angel wystřehal!
Jefta. Ty duchu z pekla!
Wždy mne tebe to gezero horaucj
Nastřelj, když mne cos ukrutného
Potkať má.
Jawan. To gsem ti ay zlowěštný
Žar komety; neb's mne sám wytisknul
Z dráhy mé.
Jefta. Wšak giž kloň u propast!
Wěčný wezma wýhost! Nic horšjho
Mne nepotká. — Wjm ginau gá wálku
Na obloze, přjčinu mé strasti!
Zářily mně hwězdy dwě: to *láska*
K Bohu, k dceři. Gedna po druhé se
Hnala; wymknuly se z osy; padly.
Mrákota zawalila mé běžiště,
A můg žiwot — temno-hrozný hrob! —
Měl ginau gá wýstrahu! Hasl roszžar
W mých rukau horaucjch, gež nežehnal
Bůh prwé, a teď obtjžil kletbau!
O! mně při požáru tomto swjtá
Strašně wůči, co prawá ge oběť,
Proč se teď přewrhla w ohawu,
A swato-slib w kletbu se obrátil:

Gáť osudnau nebes ústawu
Zwjdal, a gi sám nařjdiť chtěl!
Ach, protoť mi Bůh dceř newychwátil
Od smrti, co gemu tam, co na
Moriah syna obětowat měl!
A snad hnusná byla oběta
Má hned zprwa, když gsem usta swá,
Wjtězstwa gsa dychtiw, otewřel!
Gistě, gistě, hřjch gakýs se dáwnj
Wleče za mnau, gako dým za hlawnj.
Protoť Hospodin si djlo hnusj
Rukau mých, a zlé zlé stjhat musj!

Wýgew sedmý.

Joziáš (w ozdobách s průwodem Efrateiských). *Předešlj.*

Efrateiský. Ha zde gest ten lidu wůdce slawný
A tam geho nad dcerau ohawný
Skonaný saud!

Ginj. Hrozno! hrozno! hrozno!

Joziáš. Muži Ğileadský! Doma-rodné,
Wšak zdiwočilé a ljté plémě,
Genžs wždy na horách měl zůstati,
A tam za plotem gen swaté země,
Na odháňku škůdců hárati!
Načež wytrhl se's, co wlk drawý,
By's winicî Páně zpustošil?
O! co gsau Ammonské nádawy
Proti twým, genž w útrobách se's ryl
Matky swé, robenče neprawý!

Jefta. Sluho Páně! Horliwost twé gméno.
Ty nade mnau saud gdeš držeti.
Přes meze wšak, gichž ti wystaweno
Zákonem, nedeyž hněwu hořeti!

Nebť i gá se domněl, by mne Páně
Nadchl duch, a w boge pobodal.
W horlenj o geho prawdu a práwo
Wšechněm wám gsem w ničem neoddal.
A wšak bez winy-li býť se saudjm,
Škaredě si lahodjm a blaudjm.
A wšak ani z praotců welebných,
Kdož obstáli w parném zkušenj,
Neweděl, aniž kdo ginšj wj
Před smrtj, zda zabředl do klatebných
Do činů, zda došel spasenj;
Leč se nebes pán mu sám zaskwěge,
A swé člowěkem zde zázraky zděge.

Joziáš. Slyšte rauhánj! Zawěrně, pomsta
Zhůry nemine tě zázračná.

Jefta. Ne z úst lidských potřebj mně wěčby,
Že zawrh' Pán službu ramen mých;
An nežáden gest neřádné setby
Na poli swém z rukau člowěčjch.
Toť mně wěštj s nebes otewřených
Na hlawu mau sesuté teď kletby.
Neb swé neydražšj gsem utratil.

Joziáš. A wšak teď teprw na tě dolehne
Kletba, gižto nám byl wložil w usta
Sám on, genž Jericho podwrátil.

Jefta. Hluché zemi klegete. Můg žiwot
Hořem neyhořčjm se zproklatil.

Joziáš. Zlořečen buď Jefta! gešto wzteklau
Prolil prawicj krew rodných swých!
Geho dům buď wybořen, a solj
Posypán; on o chodcowské holi
Z wlasti wyhnán, letrůg po cizjch!
Ať měsjc mu po cestách neswjtj,
A pokrm se w ged mu proměnj;

Kdo ho zazřj, ať se ho uštjtj,
Wody nepodá mu w práhněnj!

Jefta. Střely zlosti gislíwé gen k bráně
Padagj, kde Bůh mne giž w swé schraně
Skrýwá, kde burácný žiwota sen
Mjgj; swoboda přegjmá zemskau nuzbu;
Kde nestjhá kletba boho-službu,
A gde wěčně-se-mladjcj den!

Efrateiský. Zawilý had uši swé uwjrá.

(Chůza-Salmon zgewj se na wysokém útesu skalnjm.)

Odollam. Čj to kroky na strmé tam hůře?

Efrateiský. Náslepý to kmet gde po hřebenu
Kolmé skály. Stůg nešťastný chodče!
Prwnj krok tě swrhne u propast!

Odollam. Sám widaucj slepče! Maudrý blázne!
Genž w swé gasné slepotě nezjráš,
W gakém swětle kráčj Widaucj.

Zbor. To Widaucj!

Odollam. Ulehněte žiwly
Lidských zdánj! Toť hlas mjr nesaucj!

Chůza-Salmon (řečj wážnau).
Na nohy swé wstaň, kdo prst božj chceš
Spatřit; w zemskau noc se gas wyléwá.
Gák wysoko nebe nad zemj,
Tak gsau wzdálené mé cesty od wašjch,
Dj Hospodin, genž klade slowo swé
Rozrážegjcj skály w usta má.
Co wtjráte w můg se saud, pozemštj
Synowé? Ty horo Efraim!
Gak se smjš wypjnať nad Basanské
Nad lesy, a korunu swé pýchy, ty
Přijcj kwěte! sázeť nad Galad?
Běda tobě! Ten, co sám zdobjcj
Korunau ge lidu swému, genž sám

Saudj, wálčj, pošlapal twé pýchy
Korunu, tuhý ti poslaw wjtr,
By tě rozwál kwěte ostowý!
Tebe, čeleď swatyně mé, nechal
Gsem co zpráwce nad celým swým domem.
Ty wšak biges swé spolu-čeledni,
A si myslege, že gá nepřihlédám,
Nad krwj swau zdůrně se potřásáš.
Ne wždy obstogj ti chlauba twá,
Aniž postačj swatosti schrana.
Giž's oklácena, co Karmel w bauři.
Geště-li wšak budeš se mi zpjrat,
Zametám twé mylné útočiště
Krupobitjm, zatopjm powodnj,
A korauhew pýchy twé, co dřewo
Na wršjch oklestěné, zůstawjm.
Wšak-li si usmyslyš, uzdrawjm tě
Na twé rány, a twůg bol uwjži. —
Synu roby mé, Galadský Jefto!
Ani ty negsi winy prost; wšak mnohem
Lépe stogj twá pře nad druhau.
Protož wedlé mjry gsem tě zkáral,
Gešto twůg i můg protiwnjk wětrem
Přetuhým zachwácen oklesl. Ay ty
Žádal's sobě *znamenj*, zda angel
Můg tě prowodj. Wěz, že střepinná
Zwane bytost člowěka, kde gá se
Zgewugi; neuwidj mne člowěk,
By žiw ostal. Wšak měg znamenj teď
Lidské. Wogsko twé, co hrůzau lehlo
Na poli, wracj se s wjtězstwjm.
(Slyšeti prokřik přjchozjho wogska pod horau.)
Sečti Efraime kleslé swé,
Mnoho-liž celých ti zůstalo?

Sečti Jefto! zdali ti kdo schází
Ze wšech, co's gich wywedl na pole!
Wěz, že má, ne twá ta byla bitwa;
Aby's neměřil gi silau swau,
Protoť ay tě postihl nezhod twůg!
Ale nač mně zápalná twá oběť
Nač slib? Či zda gsem toho kdy žádal
Z ust neb rukau twých, mage lesy plné
Zwěři. Nadtoť oběť krwe lidské,
W nižto bydlj z ducha mého duch.
Pogd sem dcero! wrať se otci swému

(*Betulia* přiběžj z rozstaupilého záskalj čili sluge tu, kde byla welnulá do skal božnice shořela, po pěšince dolů, a padnauc w náručj otcowo, ležj, až on skoná.)

Ten, kterýž wtrhl Enocha kdys k sobě,
Sám ti nawracj twau gedinau.
Wšak nepotřebj mu twých rukau
Služby, tak dj nebes panownjk.
A giž, což se budu s wámi wěčně
Nesnadnit, dj lidský slitownjk.
Gak tam za řekau památnjk smjru
Wyzdwižen, i zde taký potomkům
Postawjte, a geg spatřugjce
Pomni čeleď každá, že's krew gedna,
Duchem dýcheyž gedným, aby wládl
Wždy sám nad wámi geden Hospodin!

(Zdaleka sem slyšet hlas doznjwagjcj bauře.)

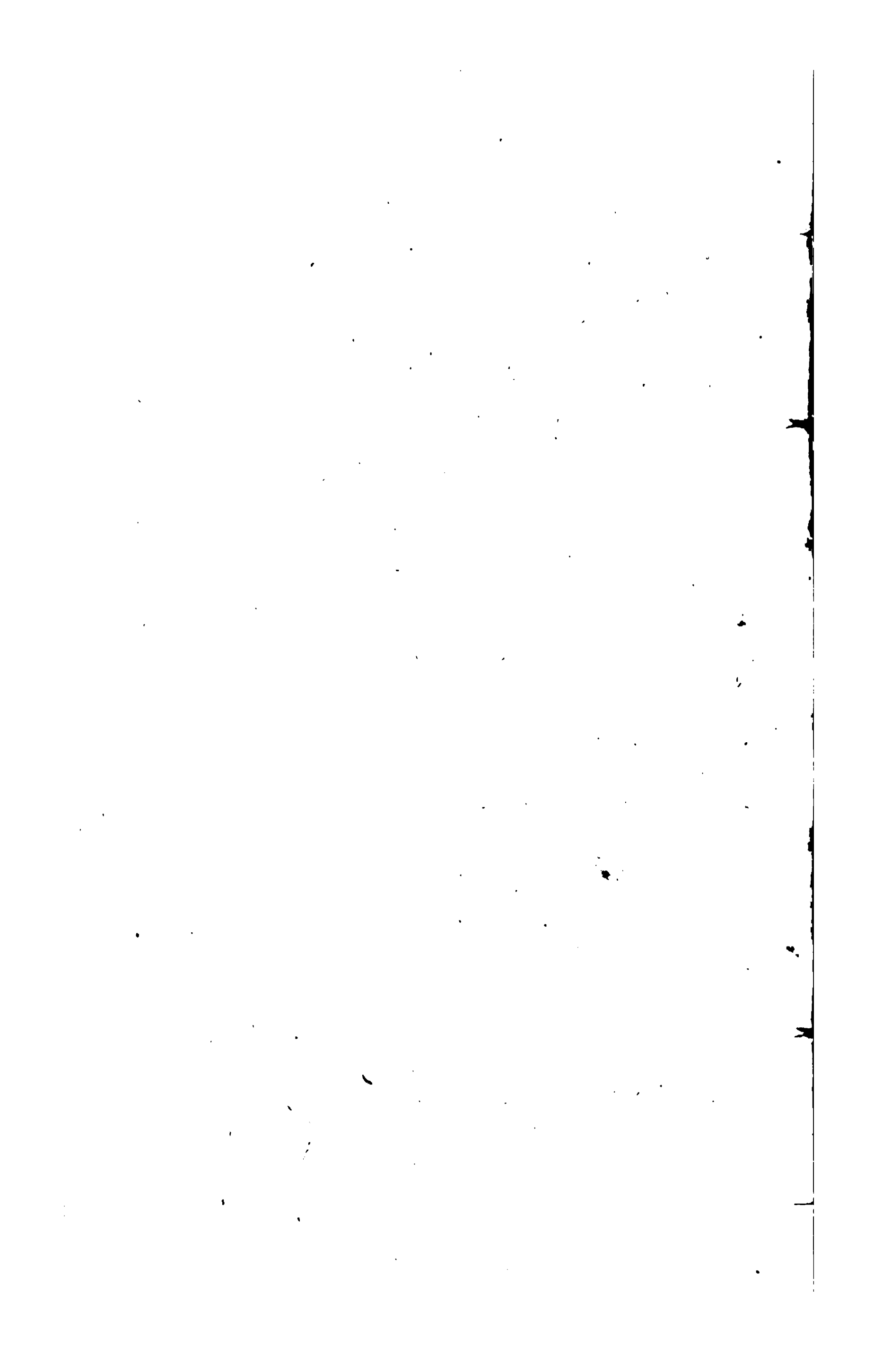
Jefta. **Wjtey božj angeli! ať zplane**
Bjdný trup, kde duch twůg gasný wane!

Efrateiský. **Ba zde on Swrchowaný sám těžkau**
Při rozsaudil. Kdož se geho ostnu
Můž opjrat? Náš saud gest odhágen;
Bohem žehnagjcjm sňata kletba,
Jefta božským wolenjm náš knjže!

Wogsko. Zdráw buď Jefta! Zdráw buď knjže náš!
Odollam. Nebudeť wás řjdit. Nebť se beře
K němu, gešto sám swým nad lidem gest
Knjže wěčný.
Wogsko. Ach! Jefta umjrá!
Chůza-Salmon. Toť nenj smrt. Hleďte k obloze!
Žiwota wzled patřte na duze.
Gakž se na mrakách nechwjle skwj,
Když se gas milosti obgewj.
Ať wěk zasmušj se, w zmatky řjtj,
Wždy na wes mjr oko Páně swjtj!
Sbor pautnjků zpěwný s hory.
Zhůru k geho swátku k Siloah!
Sbor panen. Zdráwa buď nám, dcero Jeftowa!
Sbor wogjnů. Jefto! nezhyne památka twá!

(Opona zpowolna dolů swlage.)

Fabrikant.

Činohra we třech gednánjch, dle francauzského
Emile Souvestre od Eduarda Devrienta,

do češtiny

od

Jana N. Štěpánka.

W Praze, 1840.
Nákladem Wáclawa Špinky, arcibiskupského knihtiskaře.

František. Owssem pro tebe, ty lhostegná osobo! gest to způsob, s mnohowážným člowěkem tak nakládati, s člowěkem, který neypoctiwěgssj ohledy má? Gest gich snad mého druhu přjliš mnoho?

Luizka. Buď Bohu chwála! nenj.

František. Ah, panna pokjná byti pjchlawá. Panna zpansstěla, co pan Lambert w domě gest. Panna myslj si snad, že si gi wezme?

Luizka. Gdi, styď se, Františku, týs žárliwý.

František. Nikoli, gá se nestydjm, gsem žárliwý, hodně, zuřiwě žárliwý. Pročpak gest tu pan Lambert posud? wždyť pak chtěl giž před čtrnácti dny odegeti? Co pohledáwá maljř we fabrice na bawlněnau přjzi? he! Táži se, co dělá w nassj přádelně, nepřede-li zamilowané pletky?

Luizka. Tys utrhačný pomlauwač. Newjš, že gest náš pán geho strežček? A nemůželi strežček u strežčka tak dlauho zůstati, gak dlauho se mu ljbj? A newjš-li, že gest stonawý, a že proto odegeti nemohl?

František. Ah tak! a proto chodjš desetkráte za den pod rozličnými zámjnkami k němu do pokoge? Ty ho chceš bez pochyby wyhogiti?

Luizka. Nestydatý! nemusjmliž pro panj knihy a noty sem i tam nositi?

František. Ty si umjš hned ze wsseho něco uplesti.

Prwnj gednánj.

Salon s prostřednjmi a postrannjmi dweřmi, w lewo ku předu okno, w prawo malý stolek, w lewo o něco wětssj stůl. W zadu k snjdanj přistrogený stůl. Luizka dáwá taljře a sálky na stůl. Frantisek wstaupj.

Prwnj wýstup.

Luizka. Frantisek.

Frantisek. Aha! no, no! wždyť gsem si myslil, že pannu w salonu naleznu.

Luizka. Skutečně?

Frantisek. Wjme, že tu pan Lambert obyčegně reysuge, pak se tu scházjme —

Luizka. Dosti možno!

Frantisek. Dosti možno? Totě wýborné! — Na ten způsob gsem w cestě —

Luizka. Dosti možno!

Frantisek. Také dosti možno? — Ted zůstanu schwalně zde; tak to bude dobře. Widjš, tu sedjm.

Luizka. Pro mne!

František. Owssem pro tebe, ty lhostegná osobo! gest to způsob, s mnohowážným člowěkem tak nakládati, s člowěkem, který neypoctiwěgssj ohledy má? Gest gich snad mého druhu přjliš mnoho?

Luizka. Buď Bohu chwála! nenj.

František. Ah, panna počjná býti pýchlawá. Panna zpansstěla, co pan Lambert w domě gest. Panna myslj si snad, že si gi wezme?

Luizka. Gdi, styď se, Františku, týs žárliwý.

František. Nikoli, gá se nestydjm, gsem žárliwý, hodně, zuřiwě žárliwý. Pročpak gest tu pan Lambert posud? wždyť pak chtěl giž před čtrnácti dny odegeti? Co pohledáwá maljř we fabrice na bawlněnau přjzi? he! Táži se, co dělá w nassj přádelně, nepřede-li zamilowané pletky?

Luizka. Tys utrhačný pomlauwač. Newjš, že gest náš pán geho strýček? A nemůželi strýček u strýčka tak dlauho zůstati, gak dlauho se mu ljbj? A newjš-li, že gest stonawý, a že proto odegeti nemohl?

František. Ah tak! a proto chodjš desetkráte za den pod rozličnými záminkami k němu do pokoge? Ty ho chceš bez pochyby wyhogiti?

Luizka. Nestydatý! nemusjmliž pro panj knihy a noty sem i tam nositi?

František. Ty si umjš hned ze wssehe něco uplesti.

Luizka. A ty umjš wssecko na zlau stranu wykládati.

František. Haha! mám snad oči zamhauřiti?

Luizka (prudce). Tedy ge odewři do kořán, a nahlédni, gaký posssetilec a zlý člowěk gsi, o němž giž ničeho wěděti nechci.

František. Gen zwolna, zwolna!

Luizka. Takowého člowěka bych si měla wzjti, který wssecko wyssp̌ehuge a lidi černj?

František. Ale, —

Luizka. S námi gest konec, zúplna konec. Neopowažug se se mnau o wdawkách mluwiti; gá tě nechci, nechci, nechci, a teď to wjš. (odegde.)

František. Ale Luizko! — Luizko! — Ona má zlé swědomj, proto se tak zlobila. Ona má zagisté zlé swědomj, patrně to widjm; ale gen počkey, na tebe si počjhám.

Druhý wýstup.

Baudoin. František.

Baudoin. Widěl gsi giž pána, Františku?

František. Gesstě gsem ho newiděl, pane Baudoine. Ale Luizku gsem —

Baudoin. Spj snad gesstě?

František. Spj? — on wstáwá každý den před třetj hodinau.

Baudoin. Pán?

František (tagně). Nemám to prozraditi, aby se to panj nedowěděla, ale wy, pane Baudoine, wy to můžete wěděti. Giž několik neděl wykrádá se z ložnice do swého pokoge a pracuge. Mně gest to nepochopitelné, kterak tak bohatý muž, pro něhož se tolik tisjc rukau pohybuge, sám tak bychtiwě do práce se žene. Gá, wjdjte, gsem genj panský komorník, ale gá pracugi tak málo, co gen mohu. A přede dnem abych wstáwal? to by se mně chtělo.

Baudoin. Gest snad panin ugec — pan Kantal —

František. O ten spj gesstě. Ten spj co může. Wčera přigel pozdě a musj unawen býti. To gest gedenkráte hodný muž. Každoročně, když nás nawsstjwj, aby si zbožj we fabrice zamlauwil, řjkáwá když mne zhljdne: „No Františku, hochu, gsi posud starým hlupákem?" — „Posud gesstě, pane Kantale," odpowjdám, a pak se dáme oba do smjchu. — My si dosti často spolu začtweračjme. A co mne neywjce těssj, že pana Lamberta, bledého maljře, také nemůže wystáti.

Baudoin. Odkud pak to wjš?

František. To se dá snadno uhodnauti. Giž předesslého roku, když se tu sessli, hádali se wždy spolu. Wčera wečer, sotwa že se spatřili, za=

kali opět, a pan Kantal blížkal tak po očku po něm, gakoby ho w něčem dostjhnauti chtěl.

Baudoin. I tak zwástey a — doběhni mi do wsi a optey se, přišslo-li psanj.

František. Hned, pane Baudoine. (odegde.)

Baudoin (samoten). Ubohý pán! we dne w noci trwá w starosti a práci, a předce nemá žádnau wyhljdku, aby zkázu odwrátil. Za několik neděl to bude celý swět wěděti, a tato krásná fabrika nebude giž geho. Tu gest.

Třetj wýstup.

Hawelin. Předesslý.

Hawelin (papjr w ruce drže). To gest to! tak to musj giti!

Baudoin. Pane Haweline!

Hawelin. Ach! gste wy to, Baudoine?

Baudoin. Přinássjm popsánj přádelny.

Hawelin (roztržitě). Tak? — Hezky, hezky!

Baudoin. Když se wssecky dluhy zaprawj, zbude wám 20.000 franků u Duranda a společnosti.

Hawelin. Ty gsau tedy mé — ty mohu odwážiti. Djky wám, Baudoine, snad se gimi mohu wchrániti!

Baudoin. Kterak to?

Hawelin. Můg starý přjteli, wám gest můg staw tak powědom, gako mně. Wjte, že giž dwě léta proti cizozemskému usilowánj bogugi. Gá gsem to předzwjdal, že se neudržjme, nepošstěstjli se nám, zlepssenjm nassich strogů laciněgi prodáwati.

Baudoin. A? —

Hawelin. Ta úloha mi ležela tak dlauho na mysli, rozlaussténj gegj nemohl gsem ale nikdy naleznauti. Ani wám nemohu wypowědjti, co gsem při tom trpěl. Zwlásstě poslednj noci! w zimnici gsem ge ztráwil. — Čas proběhl, každau půl hodinau blj̃žila se má zkáza. Konečně — před několika hodinami — an gsem byl samotný we swém pokogi — bylo wssecko ticho; tu spala má manželka — tam mé děti — gegich sladký lehaunký dech gsem slyssel a bděl gsem we swých starostech pro ně; srdce mé bylo welmi těžké. Tu — newjm, bylo-li to wnuknutj mé laskawosti k nim — ale wynález — po kterémž se giž ssest měsjců sháňjm, stál nenadále zřetelně před duchem mým. Tu gest —.

Baudoin. Buď Bohu djka, tedy nenj nic ztraceno!

Hawelin. Gen nemějte žádné přepiaté očekáwánj, přjteli! Byť bych se i nebyl meylil, byť by i mé stroge gastaly — co žádám: pożaduge gegich zřjzenj znamenitau gistinu.

Baudoin. Tak se nalezne. Kdybyste u přjkladu s panem Kantakem promluwil.

Hawelin. Na to gsem giž dáwno myslil — chtěl gsem mu spogenj nabjdnauti, kteréby snad pozděgi welmi wýhodné býti mohlo. On mně ale wčera, když přigel, řekl, že se obchodu zcela odřekl, a že swé gměnj na statek uložj, který giž skoro kaupený gest.

Baudoin. Ah!

Hawelin. Tolik radostj očekáwá z toho utěssenéo žiwobytj na swá stará léta, a gest tak sstastný we swém uprázdněnj, že ho mému prospěchu k wůli přemlauwati nechci, aby se swých plánů odřekl.

Baudoin. Owssem, owssem!

Hawelin. Ale těch 20000 franků na Duranda mohu na to odwážiti; gsau mé, a dostačj k prwnj zkaussce. Posstěstjli se, naleznu gistin —

Baudoin. Zaplatj-li gen Durand?

Hawelin. Tu to wězj. Dnessnj possta rozhodne můg osud. Přigdeli tratta s protestem zpátky, pogedu do Ruenu a swěřjm se swým wěřitelům. Na sstěstj mohu gesstě wssecko zaprawiti. Těžká wssak rána gest to. Mé děti — má manželka, kteřj o nauzi newědj, kterak magj — gá gsem wssak gesstě mladý, začnu ze začátku chutě s gistinau, kteráž pozděgi sice, ale bezpečné aauroky ponese.

Baudoin. Můg neymilegssj pane Haw —

Hawelin (zamlauwage). Nechte, nechte! — Nic nowého od wčjra?

Baudoin. Tuto gsau směnné listy pana Lamberta na peníze, kteréž w Paříži wyzdwihl.

Hawelin (bere listy). Když gsem mu tuto půgčku poskytnul, gest tomu dwa měsíce, myslil gsem, že gsem w stawu, schopnosti podporowati a mladého umělce powzbuditi, kterýž s nauzí a nedostatkem zápasil, a dnes —. Poslední služba to byla, kterauž gsem mu mohl prokázati, a pročež wykonám gi úplnau. (roztrhá listy.)

Baudoin. Giného mi neporaučíte?

Hawelin. Nic. Předce wssak, Baudoine; wy gste starý přítel nasseho domu. We wás důwěřowal můg otec tak gako gá, gá wámi ničeho nesmlčel — buďte wssak mlčeliwý. Ani slowíčko — slyssíte — zwlássť mé paní; sám gediný chci negistotu až ku konci nesti.

Baudoin. Spolehněte se na mne.

Hawelin (chopí ho za ruku). A nebuďte tak truchliwý. Twář wasse zwěstuge wíce než slowa. Buďte pokogné mysli, gako gá.

Baudoin. Pokusím se o to. (odegde.)

Hawelin. Pročbych Eugenii znepokogowal, pokud mně wyhlídka na ochranu zůstáwá? Starosti žiwota gsau gí tak docela nepowědomy, ona sní we swětě plném romantických obrazů, gako sstastné děcko w kauzedlných kragích — kterak snese procitnutí kruté skutečnosti? — Ach! kéžbych gí mohl tu zkaussku uspořiti! — Můg Bože! — kde pak se dnes gen

ohledech na lásku? Nežádagi-li se tu každodenně neyhasněgssj ctnosti a oběti? Neceň ge tak skrowně, proto že se bez hluku a mjrně wykonáwati musegj, nedey se romantickau náchylnosti k nadobyčegnému tak zaslepowati, abysi blizkým tichým sstěstjm pohrdala. Pohledni na Lamberta! I on zahořel wássnj nasseho časy, gestit wždy nepokogný, wždy nespokogený, a proto žiwot přepiatým geho žádostem zadost nečinj. W hořkém nařjkánj se brodj, mjsto aby čas a sjlu na to wynaložil, aby slussného mjsta w společnosti lidské dosáhl; a při prwnj opprawdowé strasti zahodj swůg wlastnj žiwot gako pachole nalezenau perlu, gegjž cenu neznná. O, chraň se před takowau zlau nemocj; nakaženj gestit snadné. Wěř mi, když gen sjlu, wytrwánj a trpěliwost oprawdowě wynaložjme, že můžeme uskutečněnj nassjch ideálů wypůsobiti.

Eugenie. Ach!

Havelin. A co ti chybj? — Ty máš děti, máš muže — ti gsau twůg swět! — Chceš s swými žádostmi do dálky se potulowati, an swět pln lásky tobě tak na blizku gest, a tak srdečně na blizku, že ho oběma rukama obegmauti můžeš. Buď pak sstastna, an milowána gsi, a milug nás, abychom i my sstastni byli! — To, to gest žiwobytj: kde ge ginde nagdeš?

Eugenie. Prawdu djš, Gindřichu; ano, dobře máš. Mluw gen wždy tak ke mnau; gá budu

Hawelin. Co gest ti?

Eugenie. Newjm. Gsauk dnowé, za kterých dusse bolestně raněna gest, a předce newjme pro gakau přjčinu. Wssecko se nám gako pod mrakem zdá — tak žebychom ze srdce plakati mohli.

Hawelin. To gsau rozmary, gimž každý podroben gest, ty wssak mnohem častěgi než gini, an se ti, co okolo tebe gest, nelibj.

Eugenie (chce mluwiti).

Hawelin. O nemluw ničeho k swému zastánj, gá si na tebe nestýskám, toliko ti chci ukázati, že ti rozumjm. Z swých knih, z swých romantických snů utwořila gsi sobě ideálnj swět, gehož kauzlo citliwosti ženského srdce pochlebuge, a srownáš-li s njm skutečnost, zdá se ti na prwnj pohled gako bez barwy, chladná a planá. Nenj to twá nemoc? Řekni mi —

Eugenie. Nemocj nazýwáš to, že srdce mé po něčem wyšssjm taužj, než čjm ho wssednost uspokoguge? Wy mužsstj toho neznáte. Žiwot wáš gest plný změn, wy podnikáte a odwažugete, wy daufáte a boguigete: a pro nás má gednostegnost domácnosti dostačiti. My nemáme po změně, po čilosti a zábawě taužiti, která by nás přeswědčila, že žigeme?

Hawelin. Nenalezáš to wssecko w kráse swé domácnosti, a krásněgi, čistěgi než my w pohybliwém žiwobytj? — Nepřinássj každý den nowých radostj, nowých starostj, nowého bawenj w něžných

ohledech na lásku? Nezádagi=li se tu každodenně neygásněgssj ctnosti a oběti? Neceň ge tak skrowně, proto že se bez hluku a mjrně wykonáwati musegj; nedey se romantickau náchylnosti k nedobytegnému tak zasslepowati, abysi blizkým tichým sstěstjm pohrdala. Pohledni na Lamberta! I on zahořel wássnj nasseho času, gestiť wždy nepokogný, wždy nespokogený, a proto žiwot přepiatým geho žádostem zadost nečinj. W hořkém nařjkánj se brodj, mjsto aby čas a sjlu na to wynaložil, aby slussného mjsta w společnosti lidské dosáhl; a při prwnj oprawdowé strasti zahodj swůg wlastnj žiwot gako pachole nalezenau perlu, gegjž cenu neznà. O, chraň se před takowau zlau nemocj; nakaženj gestiť snadné. Wěř mi, když gen sjlu, wytrwánj a trpěliwost oprawdowě wynaložjme, že můžeme uskutečněnj nassich ideálů wypůsobiti.

Eugenie. Ach!

Havelin. A co ti chybj? — Ty máš děti, máš muže — ti gsau twůg swět! — Chceš s swými žádostmi do dálky se potulowati, an swět pln lásky tobě tak na blizku gest, a tak srdečně na blizku, že ho oběma rukama obegmauti můžeš. Buď pak sstastna, an milowána gsi, a milug nás, abychom i my sstastni byli! — To, to gest žiwobytj: kde ge ginde nagdeš?

Eugenie. Prawdu djš, Gindřichu; ano, dobře máš. Mluw gen wždy tak ke mnau; gá budu

Lambert. Nač hádánj, když wjme, že nezwjtězjme? Dosti gest mi po snech se sháněti, které se nikdy newyplnj.

Hawelin. Tys ale swau Magdalenu ustanowil k wystawenj.

Lambert. Ona tam nepřigde. Co pak si z toho budau zahálčiwj lekkáři dělati, wisj-li o geden obraz wjce nebo méně na stěně?

Hawelin. Tak ale přigdeš o neyhlawněgšj přjležitost, aby se obecenstwo s twými schopnostmi seznámilo.

Lambert. A kdo pak saudj o těch schopnostech? Několik přispjwatelů do časopisů, kteřj od redakcj placeni gsau, aby mezi nowinkami w dennj kronice i něco o obrazjch stálo. Znatelé uměnj a posuzowatelé z wlastnj wůle, kteřj by i Rafaelowi chyby wytýkali. — Nikoli, uměnj takowým úsudkům podrobowati, sluge: ge snižowati.

Hawelin. Nechceš-li se o weřegnost pokusiti, musjš se s tjm spokogiti, že w saukromnosti zůstaneš.

Lambert. Ó, wjm to, wjm. Za našich časů musj umělec swau slávu, gako roznašeč swé zbožj po domech lidem nabjzeti. Časowé giž minuli, kdež gsau i skrytého ducha poznali. Nešťastný ten, kdo dle wyššjho pudu útroby swé pokračuge! — Proč gsem nebyl tak maudrý, gako ty, Gindřichu? — Mjsto co nynj ubohým neznámým maljřem gsem,

byl bych snad magitelem weliké fabriky, a tak sstastným, gako ty.

Hawelin. Snad bysi potom giných starosti měl.

Lambert. Ano, wystupowánj a padánj ceny bawlny, a auzkost, že nemůžeš rychle dosti milionářem býti. Rewjm wssak, co to a nač to wssecko mluwjm. (sedá si ke stolu a beře swau reysownj desku).

Eugenie (sedjc na druhé straně při swé práci, gest hluboko w myssléńky pohřjžena).

Hawelin (pro sebe). Gaká to nemocná mysl! — Psanj wssak! kde zůstáwagj psanj? Ach negistota gest horssj, než gisté nesstěstj. (chce odegjti.)

Eugenie (kwapně wstanauc). Ty nás chceš opustiti?

Hawelin. Ano — wrátjm se wssak opět. — Zatjm snjdeyte, gá budu pozděgi — (odegde do swého pokoge.)

Šestý wýstup.

Předessli bez Hawelina.

Eugenie (pro sebe). To gest mé domácj sstěstj! (sedne si opět).

Lambert. Gindřich zdá se mjti mnoho práce.

Eugenie. Má!

Lambert. Nepochybně nowé podniknutj, snad nowý wynález; změněnj kola, hřjdele na geho strogjch. To sluge, že swých schopnostj užitek bráti, to sluge žiti. Tak se dělá cesta swětem, tak se zjská gměnj, čest a powěst.

Eugenie. Gak trpce smeyssjte dnes opět!

Lambert. Ga? nikoli. To wsse zdá se mi w pořádku. Swět může gen zásluhy odměniti, gimž rozumj. Gá že trpce smeyssljm? a proč? — Neodřekl-li gsem se mámenj sstěstj?

Eugenie. Wy newěřjte na sstěstj?

Lambert (wstana). Býwal čas, kde gsem naně wěřil. A kdyby se i krásný sen slámy nikdy wyplniti neměl, daufal gsem na sladké opogenj srdce! láska, myslil gsem, že může nade wsse potěssiti.

Eugenie (bogácně). A nynj?

Lambert. Nynj? Nynj wjm, že muž bez gměnj a wyznamenánj ženě nadarmo celé srdce plné laskawosti podáwati může. — Nesstastnj nebýwagj milowáni.

Eugenie (pohnuta). Ó wy gste nespraweddliwý.

Lambert (čile). Myslite?

Eugenie. Newjm wssak, gak gsme na tu rozmluwu přissli; ona wás gesstě truchliwěgssjm činj. Čtěte mi něco. Tu přissly knihy, ani gsem se gesstě

na ně nepodjwala. (gde ke stolku a bere knihu.) „Die Leiden des jungen Werther.“ Znáte tu knihu?

Lambert. Ó! znám. Román gest to od Göthe.

Eugenie. Gest wám obsah powědomý?

Lambert. Přjběh mladého muže, kterýž se zastřelil, protože panj, kterauž milowal, ginému náležela.

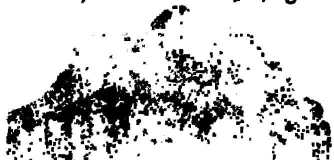
Eugenie. Ach! čtěme něco giného.

Lambert. Přjběh gest přjliš obyčegný, nenjli prawda? To nenj nic nowého, že přjliš pozdě bytnost nacházjme, w niž druhau polowici swé dusse poznáwáme, že giný sstastněgssj, který dřjwe přissel, poklad srdce wyzdwihl, o němž wjme, že pro nás stwořen byl. Odřjci máme se pak, wýhost máme dáti rozkossi a radostem žiwobytj — proč ne raděgi spolu i samému žiwobytj?

Eugenie (pro sebe, uleknutá). Co prawj?

Lambert. Možná, že poznánj milenky nowau žiwota naděgi wzbudilo. Ubohé srdce opjgi se we zwuku hlasu gegjho, gegj bljzkostj otřásagj se wssecky žilowiny geho, w rozkossné hrůze čeká hodiny, kdy se dusse setkagj — a ta hodina nebige nikdy. Wřele milowaná bytost zůstáwá bez autrpnosti, chladná — nechce saužený rozuměti —

Eugenie (padne mu nepokogně do řeči, s sklopeným okem). Wy mne wyznačugete utrpenj mladého Werthra. — Newjm, gak panj smeysslela, kterau

milowal, snad mu ale nechtěla, z přátelstwj, ze showjwánj —. Gsau tagemstwj, gichž nikdy uhodnauti nesmjme. Gsau poměry, gichž gediné slowo na wždy rozlaučiti musj.

Lambert. Rozlaučiti?

Eugenie. Ale druhá kniha? — Wy nečtete.

Lambert. Ach, Eugenie!

Eugenie. Ugec!

Sedmý wýstup.

Předessli. Kantal.

Kantal. No? co pak máte? — Wždyť gste mluwili tak na hlas, gako byste se hádali.

Eugenie. My? nikoli.

Kantal (pozdrawuge Lamberta). Dobré gitro! (stranau.) Opět ten romantický strevček, geden z těch rozerwaných, gichž swět nepochopuge. (nahlas.) Sázjm se, že gsi se snjdanj na mne čekala, gá gsem ale dlauho spal, a pak gde pokog, gegž gsi mi wykázala, do zahrady; nemoha si procházku odepřjti, zaběhl gsem o něco dál. To údolj gest w skutku wýborné, takowý čistý wzduch — excelentský! — Gak blazj gste, djtky, že můžete na wenku žiwi býti. Gako děcko se těssjm na to, že wám to dlauho záwiděti

nebudu. Zde se musj daň s radostj platiti, zde můžete předce za swé penjze dýchati, an my ubozj měšťáci gako melauny pod sklem -žigeme. Což by to průmysl za krátký čas nemohl tak daleko přiwesti, aby se wzdussnj wrstwa přenesti dala, tak abychom w městských krámech nápis nalezli: „Zde gest dobré wenkowské powětřj k dostánj.“ Co tomu řjkáš? — Ale co pak gest ti? — Ty gsi tak smutná.

Eugenie. Gá, milý ugče?

Kantal. Ano ty. Giž gsem to wčera znamenal. Ty gsi smutná. — Řekni mi gen, co ti chybj, abysi docela sstastna byla? Máš muže, který tě miluge — zdrawé djtky, i mohla bys blažena býti, gako slawjk w hági! — Slyš, to ti powjdám, pokud u wás gsem, musjš weselá byti, gá milugi weselost! — gest to sice sprosté, ale zdrawé. Takowá blauzniwá truchliwost gest mi strany mého stawu zakázána. Gá se tě tážj, co by lidé kalokrewnjmu punčocháři řekli?

Eugenie. Ó milý ugče!

Kantal. No, a co chceš? Nezasjlám punčochářské práce do wssech djlů swěta? Také bych mohl gako mnohý giný řjci, že gsem se k tomu zaměstknánj nezrodil. Swé sskoly gsem prossel, někteřj z mých spolužáků gsau krasowědci, a an gá punčochy a nočnj čepičky tkám, tkagj oni básně a komédie. Ale řekni mi gen, nebudeme dnes snjdati?

Luizka (wstaupila a postawila láhwici s wjnem na stůl).

Kantal. Ay hle, milostenko! chop se ho. (nesau stůl do prostředka.) Ta procházka způsobila mi hlad.

Luizka (odegde).

Kantal (k Eugenii). Nuže, má dceruško!

Eugenie. Děkugi, milý ugče!

Kantal (k Lambertowi). Neljbj se sednauti?

Lambert. Děkugi.

Kantal. Gakže? negjdá se tu giž? — Co se mne dotýče, gest to geden z mých neystarssjch obyčegů, a ten giž neodložjm; tjm méně, an dokonce žádnau wyhljdku nemám, abych se romantickým sněnjm žiwil, gako ty, Eugenie. (sedne si.) Ba ano, do twých fantasij nemohl gsem se nikdy hoditi. Gá gsem toliko gedna z těch bjdných měsstanských dussiček, které se oženj, když swůg čas u wogska wyslaužily, potom čtyřidcet let bez reptánj pracugj a konečně bez hluku w powěsti poctiwého muže zemrau.

Lambert (kreslj u swého stolu a gewj netrpělivost).

Eugenie (pracuge w prawo).

Kantal (gj a pige).

Eugenie. Nepochybně zůstanete, milý ugče, tenkráte děle u nás?

Kantal. Byl gsem toho aumyslu, ale podiwné setkánj se w Ruenu zmátlo mé náwrhy, a nutj mne, dnes gesstě do Pařjže se wrátiti.

Eugenie. Gak to?

Kantal. Když gsem u mého práwnjka penjze skládal, které gsem obdržel, shledal gsem se s tetkau, kterauž gsem třidcet let newiděl. Gedna z mých sličných tanečnic z předesslých časů.

Eugenie. A wy gste gi opět poznal?

Kantal. Gak gsem gegj gméno zaslechl, nebot gegj podoba se drobátko proměnila. Obnowiwsse předesslau známost, prozwáštali gsme geden wečer o nassj mladosti, nassj naděgi — konečně gsem se upamatowal, že gsem tuto krásotinku, milá tetinko, tehdáž i dokonce milowal — když gsem se práwě ze sskol nawrátil. Gegj wyprawowánj o přjtomnosti nebylo ale tak potěssitelné.

Eugenie. A co se gi přihodilo?

Kantal. Můg Bože! zcela obyčegné nehody. Neyprwé má smutek po manželi, pak stářj, chudoba, konečně starosti o gediného syna, kterýž gi opustil, proto že mu fantasie milegssj byly než geho powinnosti. Tato bolest skljčila gi neywjce, a gá gsem gi sljbil, že do Pařjže pogedu a se o to pokúsjm, abych gegiho mazljčka k rozumu přiwedl.

Eugenie. A gak se gmenuge gegi syn?

Kantal. Ludwjk Arvon.

Lambert. Arvon?

Eugenie. Znáte ho?

Lambert. Mladý básnjk.

Kantal. Ano, básnjkem se nazýwá. On

opustil swau službičku w Ruenu, která ho a matku žiwila, a nechal tam ubohau yanj nemocnau w chudobě a zaufalstwj.

Eugenie (počjná se hersiti).

Kantal. Nynj se w Pařjži tjm zabýwá, že nasse časy a žiwot prokljná, a wersse o nesmrtelnosti a o luně kuge.

Eugenie. Totě sspatný syn.

Kantal. Docence nenj. Gest geden z mladých lidj, kteřj se za welké muže pokládagj, bledj a žiwota syti gsau, a bez powáženj, že prwnj známka wznesseného ducha ssleehetná trpěliwost gest, čas s steykánjm tráwj, gegž by k tomu použiti mohli, aby z nich něco bylo.

Lambert (se obracj).

Eugenie (pozorugic to). Milý ugče! wy saudjte přjliš přjsně.

Lambert. Nikoli. Pan Kantal wynássj pauze obecnj úsudek. Básnjk a umělec, gaké pak magj práwo si stýskati? Nač gsau ti lidé, leč aby hřičky kuli, gimiž se paničky obweselugj, gimiž ale maudřj mužowé opowrhugj.

Kantal. Odpusťte, takowj ukrutnjci negsme; znám také, co krásného a užitečného gest, a že každý rozličnau úlohu má; kupec na oko nepatrnau — umělec slawnau — počestná ale gest každá, kterau poctiwě wykonáwáme. Ostatně newětjm, že nenj

dostatečné, abychom se krásným gmenem okrássliii, nýbrž musjme též důkazy dáti, že ho zasluhugeme.

Eugenie. Gsau ty důkazy wždy tak snadné? Nenj-li swět často nespraweďliwý? Mámeť dosti schopných mužů, gež swět nepoznáwá.

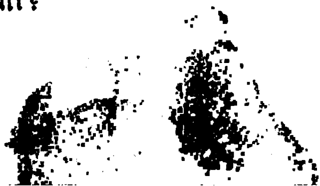
Kantal. Schopných a nepoznaných mužů? Co gest to? Teprwé deset let gest o tom slyšseti. Jindy bylo powědomo, že schopný muž na wzdor wssem možným překážkám sobě uznalost a chwálu zjskal. Owssemť že za nassich dnů máme welkých mužů přjliš mnoho; oni se geden přes druhého tlačj, a nedopatřjmeli se oprawdowě, wytratj se konečně přjgemný druh prostřednjch lidj docela.

Lambert. O, nestrachugte se, že se prostřednost docela wytratj. Nežigeme-li pak w časech kupeckých, kde se wssecko gen wážj a měřj? Ó kterak býwali nassi předkowé za oněch zlatých časů blazj, když Petrarka na kapitolium w Řjmě wěncowán byl.

Kantal. A Tasso na sedm let do blázince zawřeli.

Lambert. Ó pane, co wjce než okowy tjžj, gest lhostegnost, sobectwj, bjdné předsudky, genž každý wzlet ochromugj, gako garmo wssecka horaucj srdce tjžj a umělce usmrcugj. Ne pauze toho, který pjsse, maluge neb dlabe, nýbrž každého, který básnictwj w srdci nosj.

Kantal. Gste wy umělcem, smjmli se tázati?

Lambert (opowrženě). Gsem, pane!

Eugenie (polo na hlas). Negmilegšj ugče —

Kantal. Dowol, djtě. Co gsem řekl, newztahowalo se na pana Lamberta, nýbrž na takowé řitopásky sláwy, kteřj se za welké muže proto pauze pokládagj, že se nemohau odhodlati, obyčegnými lidmi býti; kteřj wššjm opowrhugj, co tak neblázni, gako oni, a kteřj s námi ubohými kupci tak malowážně nakládagj, gako bychom nic nečinili, než ráno si bradu holili a daně zaprawowali. (wstane.

Lambert (wstane též).

Eugenie (wstaupj čile mezi ně). Ale, můg Bože! — (s usmjwánjm.) Mužšstj musegj se wždy hádati, nechť si mluwj o čem koli.

Lambert. Ó nemylte wašseho pana ugce. On gest ohlas času, a gestiť welmi ponaučné, geg poslauchati.

Kantal. Ano, čas gest wždy winen, když někdo k cjli nepřigde. Gá, pane, mám wjce důwěry w sjlu lidské wůle. Prawá důwtipná hlawa pracuge, magic we swé sjle pogištěnj pro sebe. Na wyšsšj powolánj, kteréž se pauze steyskánjm opowjdá, nedržjm nic a mám toho giž dosti, když neustále přesleychám, že nespokogenj zahalečowé náš čas osočugi, gegichž leniwost se konečně pod křjdla oněch wyposmjwaných kupců utjká.

Lambert (béře swůg klobauk). Pane! (mjrněgi.) Má trpěliwost wydržj zkaušsku proti gistým důmy=

slům. Gá wssak negsem z počtu oněch, gimž potřeba gest se pod něčj křjdla utjkati — gá to dokážj. (chce obegjti.)

Eugenie (zadržuge ho). Zůstaňte!

Osmý wýstup.

Předessljˇ. Baudoin, hned na to Hawelin.

Baudoin (rychle wstaupj). Pane Haweline! Nenj zde?

Kantal. Nenj. — Chcete s njm mluwiti?

Baudoin. Psanj přissla. — Ach! odpusťte, gedno gest na wás. (dá mu ge.)

Kantal. Děkugi. — Ah, Hawelin wás slyssel, tu gest.

Hawelin (z pokoge).

Baudoin. Ó pane!

Hawelin (kwapně). Přissla psanj?

Baudoin (tagně). Toto gest od Duranda.

Hawelin (rozpečetj ge po malém wáhánj a čte).

Baudoin. Nuže! Nuže?

Hawelin (wzdechne newolně). Ach!

Eugenie. Co gest?

Hawelin. Nic. Obchodnické záležitosti (bližj se k Baudoinowi, polo na hlas) Tratta nenj přigata.

Baudoin. Ó můg Bože!

2*

Hawelin. Tiße. Wſſemu geſt konec. Připrawte wſſecko, dnes geſſtě dokončjm aukty. Složjm nege a tjm aſpoň ſwým wěřitelům dokáži, že mé neſſtěſtj ani nepořádkem ani nepoctiwoſtj nepowſtalo.

Baudoin (s ſlzami). Dozagiſta!

Hawelin (tiſkne mu ruku). Pokogně, gen pokogně!

Baudoin (odegde).

Kantal (čte zatjm wzadu ſwé pſanj).

Lambert (podepiſá ge w lewo na ſtůl).

Eugenie (hledj na ně s báznj).

Hawelin (pamatuge ſe s namáhánjm). Eugenie! máš něco w Ruenu k obſtaránj? Gá bych to na ſe wzal.

Eugenie. Gak?

Hawelin. Geſſtě dnes tam muſjm; možná, že ſe tam několik dnj zdržjm.

Eugenie. A ty mne zde ſamotnu necháš?

Hawelin. Samotnu? — Lambert zůſtane w twé ſpolečnoſti.

Eugenie. O nechoď! — proſjm tě!

Hawelin. Mé ſrdénko, nemohu gináče. Wy, milý ugče, nezůſtanete dlauho w Pařjži?

Kantal (přigde ku předu). Přjteli! gá tam giž nepogedu.

Hawelin. Gak to?

Kantal. Luis Arnon, gemuž k wůli gſem tam chtěl ceſtowati, nepotřebu[illegible] wjce.

Eugenie. Co to znamená?

Kantal. On se zastřelil.

Eugenie. } Bože!
Hawelin. } Zastřelil?

Kantal. Z tohoto psanj se to dozwjdám. Pro nemaudrau a zločinskau lásku — nebyw milowán, se zastřelil.

Hawelin. Ten nesstastný!

Lambert. A kdož pak wj, mohl-li při žiwobytj zůstati, negsa opět milowán? Kdo do poslednj swé náklonnosti wssecko wmässtná, co mu sily a zmužilosti zbylo, komuž ženská bytnost tak drahau se stala, ba dražssj než sláwa a geho rozničenost pro swobodu, kdo w nj bolestně žádanau a hledanau nalezl, a milowán nenj — což tomu na tomto chladném pustém swětě? — On musj umřjti, toliko aby zapomenul.

Kantal (pro sebe). Nynj rozumjm wssemu.

Hawelin. Náležj ale náš žiwot pauze nám? Co se stane s těmi, když nás giž nebude, genž se na nás bezpečili a kteřj nám drazj byli?

Lambert. Šťastný tudiž, — od nikoho nemilowaný.

Hawelin (wrtě hlawau). Wždy a wždy tato zkormaucenost bez naděge! — Gelikož tu zůstanete, milý ugče! wy, genž žiwobytj na tak lehkau wáhu beřete, měl byste se o to pokusiti, abyste tohoto nemocného [illegible]

Kantal. Čtení gsem giž započal.

Lambert. Gá uspořjm panu Kantalowi dlauhau chwjli w pokračowánj — neboť se wydám na cestu.

Eugenie } (pro sebe). Co řekl?
Hawelin. } Ty?
Kantal. } On se wydá na cestu?

Lambert. Ano. Nesmj se déle zdáti, že se má leniwost sem utekla —

Hawelin (žiwě). Co chceš tjm řjci?

Lambert. Nic, nic! — Dáwno gsem giž měl giti, gsauť ale mjsta, z nichž se gen pracně wytrhnauti můžeme. Nynj wšak gsem odhodlán; dnes předpolednem wrátjm se gesstě do Pařjže.

Hawelin. Odkud ale to rychlé odhodlánj?

Lambert. Netaž se mne! Wjš, že pauze dle rozmaru a přjhody gednám. Ponechey swobodu mé possetilosti. Bez přjčiny přissel gsem, pročbych neměl také tak odegjti?

Hawelin. Dnes ale snad gesstě nepůgdeš?

Eugenie (tiše). Gistě že nepůgde.

Kantal. Pročby nessel? Pan Lambert má docela dobře, on zde nenj na swém mjstě; geho schopnosti zjskagj mu slávu pauze w Pařjžj, a kdo gest geho oprawdowým přjtelem, nebude ho zdržowati. Ostatně nemůže přjhodněgssj přjležitosti býti. Kočár, na němž gsem měl do Pařjže gjti, odgede za dwě hodiny; což přegi panu Lambertowi, aby ho použil?

Lambert. Pane —

Kantal. Přewezměte mé mjsto, prosjm, učiňte-mi to k wůli. Wy mně to nemůžete odepřjti, nenjli prawda?

Lambert (trpce). Wy gste tak pečliw o mau powěst, a tak horliwě mne do Pařjže odbýwáte, že na rozpacjch gsem, gakbych se wám poděkowal.

Hawelin. Gakkoli mně ljto gest, že odtud musjš, ugec má dobře, a gá tě nezdržugi. Snad tě hluk a skwělost pařjžská lépe powyrazj, než nasse samota. W nassem domě gest smutno — a může gesstě smutněgi býti. Cestug, Alfrede, když to býti musj, pracug zmužile, hledey slávu na twé cestě, a přede wssjm sstěstj.

Lambert. Aspoň si pokog opatřjm.

Eugenie (pro sebe). Pokog?

Hawelin. Musjm psanj do Pařjže psáti. Ty mně ge snad obstaráš, nenj=li prawda?

Lambert. Welmi rád.

Hawelin (gde do swého pokoge).

Kantal (doprowázj ho až ke dweřjm).

Lambert (k Eugenii). Za wasse pohostinstwj, gež gste mně prokázala, děkugi wám; upamatowánj na ně bude trwati — pokud žiw budu. Buďte sſťastná a zapomeňte, že wám mé zde přebýwánj dlauhých a smutných hodin připrawilo. Laučjcjmu se musjme wssecko odpustiti — gako umjragj

Eugenie (s auzkostj). Lamberte!

Kantal (přigde ku předu). Odpusťte, s uděřenjm odegede kočár; máteli gesstě swé wěci —

Lambert. Děkugi za wasse připomenutj, ačkoli mně k žádnému užitku neprospěge. Na neydalssj cestu nepotřebugeme leč té neykratssj přjprawy. (pozdrawj a odegde.)

Kantal (pohljdna na Eugenii). Nuže! — Ty gsi mně sljbila, že budeš weselá.

Eugenie (chwěgic se). Gá gsem weselá, milý ugče.

Kantal. To widjm. (pro sebe.) Strepček musj w okamženj z domu. (odegde.)

Dewátý wýstup.

Eugenie samotna.

O můg Bože! můg Bože! — Oni newědj, proč pryč chwátá! — Oni mu nerozuměli, wssecka geho slowa — ukrutné! — Nikoli, nikdy, on nesmj umřjti! Kdybych s njm gen mluwiti mohla — kdybych ho poprositi mohla, aby na žiwě zůstal — on — ale o samotě musila bych s njm mluwiti, a w tom nám přjtomnost ugce překážj. Bože! co mám činiti? — co mám činiti? (sedne si plačjc ke stolu.)

Desátý wýstup.

Frantissek. Předesslá.

Frantissek (w běhu). Wjm, wjm, kde ležj. Ach, račte odpustiti, milost panj.

Eugenie (uleknuta). Co chceš?

Frantissek. Pan Lambert mne posjlá.

Eugenie. No? a —

Frantissek. Mám prý mu tam ten pauzderec přinesti.

Eugenie (položj ruku na pauzderec s bambitkama). To — toť gsau pistole.

Frantissek. Wssak proto. Ty, řekl, mám mu přinesti.

Eugenie. Ach!

Frantissek. Smjm ge wzjti, milost panj?

Eugenie. Nebeř, nebeř, až potom. Sama mu ge possli.

Frantissek. No, to gest hezké.

Eugenie. Gdi gen — gdi pak gen!

Frantissek (odegde).

Gedenáctý wýstup.

Eugenie, hned na to Luizka.

Eugenie. Musjm ho widěti! Zde wssak nenj to [illegible] — [illegible]bych mu psala — w zahrad-

njm domě — ano — to půgde! pauze dwě slowa. (pjsse, složj ljstek a položj do pauzdercе.) Tak musj list naleznauti. — Luizko!

Luizka (přicházj). Milost panj!

Eugenie. Slyš! — Gest pan Lambert we swém pokogi?

Luizka. Práwě gsem ho tam widěla gjti.

Eugenie. Samoten?

Luizka. Samoten.

Eugenie. Dones mu ty pistole, on o ně zkázal. Sama mu ge odewzdáš — gemu samému — slyssjš?

Luizka. Ano milostpanj.

Eugenie. Tedy gdi!

Luizka (odegde).

Eugenie. Dey Bůh, aby se posstěstilo. Ach, nebyloli na tom dosti, že Gindřichowa chladnost toto srdce tjsnila, gesstě musj tohoto nesstastného horaucj láska ge zničiti. (klesne plačje na stolici.)

Druhé gednánj.

U wnitř zahradnjho domu, prostřednj a postrannj dweře, u předu stoly.

Prwnj wýstup.

Kantal a Františſek.

Kantal. Ty tedy mysljš, že gest pan Lambert do Luizky zamilowán?

Františſek. To gest tak gasné, gako slunce.

Kantal. Omeylil gsem se snad? Uhljdáme.—

Františſek. Hleďte, pane! předně si dopisugj —

Kantal. Gest to také prawda?

Františſek. Geli to prawda? Práwě nynj gsem widěl Luizku k panu Lambertowi do pokoge giti; a tu gsem se tak při zdi přikradl, abych slyšſel, co mluwj.

Kantal. Aha! ty tedy poslaucháwáš u dweřj?

Františſek. I uchoweyž — to bylo u okna.

Kantal. No! a co pak gsi slyšſel?

Františſek. Nic.

Kantal. Gakže?

Františſek. Nic, pra nic, a to, myslјm, gest dosti platným důkazem; neboť kdyby neměli spolu [illegible] wili by na hlas, gako ginj lidé.

Strachem aby ſe neprozradila, wyſſla Luizka hned zas wen.

Kantal. Tedy gſi ſe ničeho nedowěděl?

Frantiſſek. Ó, račte dowoliti. Šilhal gſem tak po očku do okna a widěl gſem, že pan Lambert pſanjčko otewřel a četl.

Kantal. U čerta! — No a potom?

Frantiſſek. Potom? — I ſikrmente, pane Kantale, wy neylépe wjte, co potom přicházj.

Kantal. Gá ſe tážj, newiděl li gſi giž ničeho wjce?

Frantiſſek. Gá — newiděl.

Kantal (po malém přemeyſſlenj). Mně geſt tě ljto, gá ti přiſpěgi.

Frantiſſek. Ó, pane Kantale, to gſte za to hodný.

Kantal. Wydey ſe na zwědy.

Frantiſſek. Můg Bože! wždyť gſem na nich bez toho celý den.

Kantal. Hleď ſe gedenkráte takowého pſanjčka, nebo něčeho giného, dopjditi, čoby nám —

Frantiſſek. O to bych ſe pokuſil; ale co mně to zpomůže, wždyť neumjm čjſti?

Kantal. Gá budu za tebe čjſti, a když budeme důkazy w rukau mjti, uwedeme wěc hned do pořádku.

Frantiſſek. Do pořádku! [illegible] dobře!

Druhé gednánj.

U wnitř zahradnjho domu, prostřednj a postrannj dweře, u předu stoly.

Prwnj wýstup.

Kantal a Frantissek.

Kantal. Ty tedy myslјš, že gest pan Lambert do Luizky zamilowán?

Frantissek. To gest tak gasné, gako slunce.

Kantal. Omeylil gsem se snad? Uhljdáme.—

Frantissek. Hleďte, pane! předně si dopisugi —

Kantal. Gest to také prawda?

Frantissek. Geli to prawda? Práwě nynj gsem widěl Luizku k panu Lambertowi do pokoge giti; a tu gsem se tak při zdi přikradl, abych slyssel, co mluwj.

Kantal. Aha! ty tedy poslauchávás u dweřj?

Frantissek. I uchoweyž — to bylo u okna.

Kantal. No! a co pak gsi slyssel?

Frantissek. Nic.

Kantal. Gakže?

Frantissek. Nic, pra nic, a to, myslјm, gest dost platným důkazem; neboť kdyby neměli spolu [illegible] by na hlas, gako ginj lidé.

Snad byla zaměstknána. — Což gsem snad nadarmo daufal? Někdo přicházj.

Eugenie (z prostřednjch dwéřj). Nikdo mne nepozorowal. — Ah! wy gste giž zde?

Lambert. Gsem!

Eugenie. Gsme samotni?

Lambert. Samotni. Wy gste si žádala gesstě gedenkráte se mnau mluwiti; co wámi pohnulo? —

Eugenie. To wy newjte? — Ona temná slowa gsem rozuměla, s kterýmiž gste nás opustil. — Wjm, že gest můg krok odwážliwý — wám samému musj se podiwným zdáti — ale mohla-li gsem wás tak propustiti? — Gesstě gedenkráte musila gsem se s wámi segiti; wy máte, wy musjte mně slibiti, že žiw zůstanete.

Lambert. Žiw? a proč? — Nenj-li we mně wssecko mrtwé? Utěcha, zmužilost a naděge? — Co tu mám k pohledáwánj —? toliko abych tu byl? — Takowé žiwobytj mne domrzelo, gá taužjm po odpočinutj.

Eugenie (rychle). Tedy chcete?

Lambert. Chci přestat trpěti; záwidjte mi to? — Neobáweyte se wssak ničeho, těch několik lidj, kteřj mne znali, neporanjm nápadnau smrtj; swět opustjm, gak gsem w něm žiw byl, neznaný a negmenowaný; mé uprchnutj ze žiwota nebude nic, leč gakoby mne tu nikdy nebylo b[illegible] — když

čas mau památku na polo uhasj, někde někdo lhostegnů řekne, že mně giž dáwno nikdo newiděl, že gsem snad zemřel! Mogi přátelé budau o tom pochybowati, aby nepotřebowali truchliti, a tak na mne zapomenau, že mne nikdo ani neoželj.

Eugenie (autrpně). Ó wy gste ukrutný!

Lambert. Gá? — A kdo mne k tomu nutj, abych tak smeyšlel? — Nuže mne mlčeti, když srdce mé toho strašliwého saužení slowy se zprostiti chce?

Eugenie. Wjte tak bezpečně, že toliko wy sám při tom trpjte?

Lambert (žiwě). Geli možné! Tedy gste mně konečně porozuměla?

Eugenie (uleknuta).. Co gste řekl?

Lambert. Ó wyřkněte to gedinké slowo, které by mne opět naděgi učilo.

Eugenie. Nechte mne!

Lambert. Nikoli! wy mně musjte odpowědjti — to stogj můg žiwot. Když gsem před třemi měsjci sem přišel, byl gsem giž na to připrawen, žiwota se odřjci; wáš pohled tomu zabránil. Gsa toho aumyslu, že srdce mé dáwno ničeho nedaufá, byl gsem diwně obžiwen. We wás wzešlo mně žiwobytj, štěstj a blaho.

Eugenie. Ó ustaňte, ustaňte, oba gsme nesm[illegible]k mluwjte, a gá — že wáš

poslauchám. Ta nárużiwost gest mam, a gá wám newěřjm.

Lambert. Ó, wy mně zagisté wěřjte, Eugenie. Gá wás milugi —

Eugenie. Umlkněte, pro wssecko na swětě! Newidjte, że se hlasu wasseho hrozjm? Neopětugte to slowo, nesmjm ho slyssetí, nesmjm na ně nic odpowědjti.

Lambert. Chcete mi naděgi odegmauti, kterauż gste mně práwě poskytla? — J wy cjtjte trpkost żiwota, wy sama potřebugete srdce, které by wám rozumělo; ó neodstrkugte mne od sebe. Podržte mne za swého přjtele, za swého bratra — gá budu spokogený, a pauze we snu budu se blaženonostj wassj lásky mámiti.

Eugenie (pro sebe). Ó můg Bože!

Lambert. Rozhodněte, mámli nynj odegeti, abych wás nikdy giż nespatřil, aneb smjmli se brzy zase nawrátiti? Ó, nechte mne po boku wassem blјti; známť tauhu wassi a wasse bolesti, rozumjm newyslowným wzdechům wasse dusse, kteráż tak gako moge cizincem w tomto drzém, lásky prázdném żiwotě gest. Wasse slze budu upřjmně s mými mjsiti, wasse usmánj bude mau gedinau rozkossj, wassjm pohlednutjm, wassjm dechem budu żiw. Ó neodpjreyte mi toho blahého sstěstj, a kdyby toliko hodinu trwati mělo! — Proč wáháte? proč se chwěgete? — Giných daufánj nežádám ani [illegible]diné

čas mau památku na polo uhasj, někde někdo lhostej- ný řekne, že mně giž dáwno nikdo newiděl, že gsem snad zemřel! Mogi přátelé budau o tom pochybo- wati, aby nepotřebowali truchliti, a tak na mne za- pomenau, že mne nikdo ani neoželj.

Eugenie (zatrpně). Ó wy gste ukrutný!

Lambert. Gá? — A kdo mne k tomu nutj, abych tak smeyšlel? — Nutíte mne mlčeti, když srdce mé toho strašliwého saužení slowy se zpro- stiti chce?

Eugenie. Wjte tak bezpečně, že toliko wy sám při tom trpjte?

Lambert (žiwě). Jeli možné! Tedy gste mně konečně porozuměla?

Eugenie (uleknuta). Co gste řekl?

Lambert. Ó wyřkněte to gedinké slowo, které by mne opět naděgi učilo.

Eugenie. Nechte mne!

Lambert. Nikoli! wy mně musjte odpowědjti — to stogj můg žiwot. Když gsem před třemi mě- sjci sem přišel, byl gsem giž na to připrawen, ži- wota se odřjci; wáš pohled tomu zabránil. Gsa toho aumyslu, že srdce mé dáwno ničeho nedaufá, byl gsem diwně obžiwen. We wás wzešlo mně žiwobytj, štěstj a blaho.

Eugenie. Ó ustaňte, ustaňte, oba gsme nesm[illegible]k mluwjte, a gá — že wáš

Eugenie (čite). Ne, ne! zůstaňte, gá wás o to prosjm. (sedne si.)

Kantal. Gak se ti ljbj Eugenie? (Přestáwka.) No, a co pak gest ti? — Ty nemluwjš.

Eugenie. Ach, milý ugče — mně nenj dobře — mě nenj dokonce do rozmlauwánj.

Kantal. Podjwegme se! — nemluw — nechceš=li. Pracug a gá budu čjsti. (wytáhne nowiny z kapsy.) Za nassich časů máme nowin plné kapsy. (k Lambertowi.) Ljbj se wám také něgaký časopis?

Lambert. Poslussně děkugi.

Kantal (čte).

Lambert (gewj netrpělivost).

Eugenie (pozorugic to, pro sebe, na Kantalu hledj). Má snad podezřenj!

Lambert (pro sebe). Kterak pak ho gen odtud dostaneme? (k němu.) Obáwám se, že budeme pana ugce mýliti.

Kantal. Nikoli. — Wždyť nic nemluwjte.

Lambert. Byť i. Každý býwá při čtenj rád samoten. (k Eugenii.) Dowolite=li, doprowodjm wás domů, anebo se progdeme skrze park.

Eugenie (wstane).

Kantal. Ty půgdeš?

Eugenie. Půgdu. Ráda bych se na okamženj domů podjwala.

Kantal. Wždyť tam [illegible]?

Eugenie. Gest to gen — mám tam něco k obstaránj.

Kantal. Ah! tedy tě doprowodjm. (wstane.)

Eugenie (rychle). Nedeyte se meyliti.

Kantal. J tak gen pogď!

Eugenie. Nikoli, — pak zůstanu.

Kantal. Gakže? — Řekla gsi wssak, že máš něco k obstaránj?

Eugenie. Ach ano! — to gest prawda — měgte mne omluwena — gdu, milý ugče, giž gdu. (odkwapj.)

Kantal (složj časopis). Má dobrá neť newj sama dobře, co chce.

Páty wýstup.

Kantal. Lambert.

Lambert (pro sebe). W každé přjpadnosti musjm za nj. (chce odegjt.)

Kantal. Půgdete také?

Lambert. Půgdu. Poraučjm se! —

Kantal (dáwá klobauk na hlawu). Počkeyte na mne, gá půgdu s wámi.

Lambert. Neděleyte si nepřjležitosti — mámi rozličných wěcj gesstě na cestu k spořádánj. … ám pomohu.

Lambert. Děkugi, toho nepotřebugi.

Kantal. Mně to působj potěssenj.

Lambert (netrpěliwěj). Gesstě gedenkráte, pane! gá wám děkugi.

Kantal. Nu — tak wám tedy nepomohu.

Lambert (odcházi).

Kantal (gde za njm).

Lambert (zastawj se). Kam gdete, smjmeli se tázati?

Kantal. A wy?

Lambert (zlostně). Pane! myslim, že gsem wám dosti zřetelně na srozuměnau dal, že chci samoten býti.

Kantal. A gá gsem wám dokonale rozuměl.

Lambert. Buďte tedy tak dobrý a gednegte dle toho. Zde gsau dwoge dweře, ukažte mi ty, kterými giti chcete, gá pak půgdu druhými.

Kantal. Gá půgdu těmi, kterými wy půgdete.

Lambert. Tento žert —

Kantal. Gá nežertugi.

Lambert. Máte chuť mých kroků ostřjhati?

Kantal. Snad.

Lambert. Pane, gá netrpjm —

Kantal. Gen žádný powyk, prosjm. Negsem z oněch, kteřj se lehko postrassiti dagi. Toliko to wám mám řjci: Eugenie gest má neť, gá gsem gi wychowal, a milugi gi co swé wlastnj djtě. Gegi

čest a spokogenost gsau mi drahé, protož se o nj proti wám zastanu.

Lambert. Kdo wám řekl, že —

Kantal. Proti wám, genž gegi romantické blauzněnj k zlému užjwati obmeyšljte, a kterýž se wywažugete, manželce swého přjtele o lásce mluwiti.

Lambert (činj, gakoby se diwil).

Kantal. Wy widjte, že o wšem wjm, a žeby zapjránj zbytečné bylo.

Lambert. A kdo wám řekl, že to obmeyšljm?

Kantal. Wy to tedy připauštjte? — W skutku, wždy lépe, totě půwodnj!

Lambert. Ó nepošmjweyte se citům, gimž nerozumjte.

Kantal. Ó, dowolte, tomu gá dokonale rozumjm. Sem gste přišel s prázdným srdcem, potřebowal gste wýstřednj náružiwost, která by wás nadchnula; — takowá náružiwost gest pro umělce co pro nás wýsada. Wy gste shledal Eugenii, kteráž citů plná gest, an ničeho na praci nemá — tu gste se hned měl k tomu, abyste se gj kořil. Wlastně gest to ale gen básnické mámenj; wy gste měl swé nadšenj za lásku, předce ale Eugenii tak málo milugete, gako ona wás. Nikoli, ona wás nemiluge. Ona pauze na wás přenášj wnady swých romantických reků; co wšak miluge, gest pauhé sněnj. Když se gj gedenkráte rozednj, uprchne mámenj, a hořká ljtost zůstane. Tomu chci zabrániti; ne toliko pro

ni, gako spjsse pro Hawelina; nebož powážjlli gste, pane, žeby wyplněnj wassjch žádostj poctiwého muže pohanilo, a že bychom wás za tu zrádu k zodpowjdánj potahowati mohli?

Lambert. Nebudu se zdráhati, každému zadost učiniti.

Kantal. Zadost učiniti! ah, rozumjm. Wy náležjte k oněm, kterj myslj, že se wssecko lordem wyrownati dá. Přes to přesewssecko wjte, že ruka, která dosti co činiti má, aby swé rodině chleba wydělala, málo kdy k wražděnj schopna gest.

Lambert. Pane!

Kantal. Aneb spjsse, an welikomyslný gste, dáte si od Hawelina několik krůpěgj swé krwe wzjti, gakožto almužnu za geho posskwrněnau čest, a pak půgdete, dwognásobně wýtečný swau ranau, a dáte si od ženských swé laciné hrdinstwj obdiwowati.

Lambert. To gest přjliš mnoho, pane, wy mne za to slowo dostogjte! —

Kantal. Mladjku! (smekage klobauk). Mám ssediwé wlasy, a sám předsudek nežádá gjž ode mne, abych se zawraždíti dal na důkaz mé srdnatosti. Gá gsem tu, abych wás k powinnosti nazpět wedl. Duste swau zlost; ničehož wám neprospěge. Gjž gsem wám řekl, že, pokud zde gste, nepustjm wás a Eugenii s očj. Na sstěstj nebude wá dohljdka dlauho trwati, an w okamženj odegdete.

Lambert. A ktyl[illegible] zů[illegible]

Kantal. Zůstanu také.

Lambert. Wy?

Kantal. Čtrnácte dnj giž pustil gsem swůg obchod, gsem pánem swé chwjle, a budu za wámi gako wáš stjn. Za patau wám půgdu, při každém rozmlauwánj budu třetjm a pauze wasse odegetj může wás mne sprostiti.

Lambert. Nuže! na to se podjwáme!

Kantal. Ticho! někdo přicházj.

Šestý wýstup.

Baudoin. Předesslj.

Baudoin. Pane Lamberte, wás hledagj.

Lambert. Mne?

Baudoin. Kočár čeká, we kterém máte do Pařjže geti.

Lambert. Ach!

Kantal (pro sebe). Co asi učinj?

Baudoin. Dowolte, pane Kantale, mám tu aučet od zaslaného naposled zbožj. Nechtěl byste geg dobrotiwě potwrditi?

Kantal. Ukažte pak!

Lambert (pro sebe). Pokud tu budu, bude mne ten Argus střežiti — když ale bude mysliti, že gsem odegel, bude se klíditi.

Baudoin (k Lambertowi). Pan Hawelin a milost panj wás také očekáwagj, aby se s wámi rozlaučili.

Lambert. Dobře! giž gdu. Adieu! (odkwapj).

Kantal. On gde. Nynj máme wyhráno. Musjm ho ale widěti odgjžděti. (chce odegiti.)

Baudoin. Račte dowolitř. My ten aučet hned zase potřebugeme.

Kantal. Hned?

Baudoin. Pan Hawelin pogede za hodinu do Ruenu, a wezme wssecky ty spisy s sebau.

Kantal. Co pak to tak kwapj? Hm — no třebas, půgdu do komptoaru.

Baudoin. Pan Hawelin přigde sem hned, aby aučty scjtal.

Kantal. Sem do zahradnjho domu?

Baudoin. W komptoaru ho neustále meylj. Kdybyste byl tak dobrý, a prohljdl zde ten aučet.

Kantal. Dobře! dobře! (pro sebe). To gest podiwné. (sedne si w prawo k stolu.)

Baudoin (připrawj knihy [illegible] w lewo). Kdyby gen přissel. (pro sebe.) Bilancj musj býti w pořádku — když se swými wěřiteli gednati obmeyssli. Ach! tu ho máme.

Sedmý wýstup.

Předesslj. Hawelin.

Hawelin (pro sebe). Toto podiwné roznjcenj Eugenie při laučenj se s Lambertem — Co to znamená?

Kantal (obrátj se). Gest giž pryč?

Hawelin. Kdo?

Kantal. Pan Lambert.

Hawelin. Gest.

Kantal (odbechne si, pro sebe). Šťastnau cestu!

Hawelin (gde ke stolu w lewo). Gest to wsseco, milý Baudoine?

Baudoin. Ano, tuto — ach, na něco gsem předce gesstě zapomněl. Hned půgdu pro to.

Hawelin. A neposjlegte mně gen žádného sem. Nechci býti mýlen.

Baudoin (odegde).

Kantal. Gá hned také půgdu.

Hawelin. Wy mne nemeylite.

Oba (hledj do počtů atd. Přestáwka).

Hawelin. Lambertůw nepokog si nemohu wyswětliti, když se laučil. — Zdálo se mi, gako by byl chtěl s Eugenij mluwiti, a gakoby gi byl chtěl swau dessku s obrazy dáti, — pak odgel. Ach! gak wzdálené býwaly podezřiwé myssléńky ode mne. Starosti působj tesskliwost a nedůwěru. Pryč s tjm nesmyslným domýsslenjm. — Budu pracowati.

Kantal. Nebudte netrpěliw, Haweline, hned budu hotow.

Hawelin. Nepřekwapugte se dokonce. Mohu počjtati gak chci, chybu předce nenalezám. Tuto mám 540000 franků, a zde gen 412000. Gesstě gedenkráte to musjm přepočjsti.

Osmý wýstup.

Předesslj. Františsek.

Františsek (přináſſege desku s obrazy, gesstě wenku). Tedy dary se přigjmagj, panenko? — To gest předce patrný důkaz.

Hawelin. Co gest?

Kantal (pro sebe). To gest Františsek (k Hawelinowi.) Nedeyte se meyliti. (k Františskowi, který wstupuge.) Co tu chceš?

Františsek. Nekekl gste, abych wám důkaz gegj newěrnosti opatřil?

Kantal. Wenku mně to powěz.

Františsek. Nu, tak se podjweyte, tu knihu s obrázky gi darowal.

Kantal. Tak pak gen mlč!

Hawelin (přistaupil). To gest Lambertowa deska.

Františsek. Inu owssem, wždyť gsem to na swé oči widěl, když gi Luizce dáwal, a gi při tom

něco ssseptal. A tu-se gen podjweyte, gaké to zamilowané obrázky. (otewře desku, psanjčko wypadne.) Ach! psanjčko! psanjčko! (zdwihne ge.)

Hawelin. Psanjčko prawjš?

Kantal. Zdibec papjru, na kterémž se tužka zkaussjwá; dey sem!

Hawelin (wytrhne mu ljstek prudce). Nikoli — chci to widěti.

Kantal (tagně k Frantisskowi). Mezku!

Hawelin. To gest Lambertowa ruka.

Frantissek. To se rozumj!

Hawelin. Několik řádků, tužkau psaných.

Kantal. Wždyť gsem to řekl. A co to bude? (gde k němu.) Ukažte pak. (chce mu ljstek bráti.)

Hawelin (zbráhá se). Gá ho přečtu. „Nemohl gsem wás dostjhnauti, neboť gste si wssimnula, že nás pozorowali."

Frantissek (wzdálen od nich poslauchá.) Ani slowjčka nerozumjm.

Hawelin (čte). „Na oko odgedu, aby wás wjce nestřežili, ale we wsi se zastawjme, a tam odtud se wrátjm, aby mne nikdo newiděl."

Kantal (pro sebe). Hanebně!

Hawelin (čte). „Tam wás budu hledati, kam gste mne dnes poukázala; a tam rozhodněte můg osud."

Frantissek (mrzutě). Předce se toho nedopjdjm.

Kantal (negisté). Nuže! — wssecko?

Hawelin. Wssecko.

Kantal (žiwě). Tu to máme. Zač stogj taková cedulka na nikoho nadepsaná, od nikoho podepsaná, bez dne a roku — snad před desjti léty na někoho psaná a do té knihy náhodau mjsto znamenj položená. (odchászj od Hawelina.)

Hawelin. A kdo wám řekl, že nenj i ta kniha někomu poslána?

František (rychle k Hawelinowi). Toť se rozumj! Luizce.

Hawelin (gako nowě oživený). Luizce? — Ano, ano Luizce. Ty se ale mussjš o tom přeswědčiti, Františku, slyssjš? — Ljstek zase položjme do knihy, a ty doneseš knihu Luizce a řekneš gi, že gsi gi dělal křiwdu.

František. Gá?

Hawelin. Pak dey pozor, budeli ljstek čjsti, neb co bude dělati. —

František. Aha!

Hawelin. Přigď ale hned zase, a řekni mi to.

František. Ach, to gest chytře wymysleno! — O! když mi dwa takowj páni na ruku gsau, wyzpytugi to dogista.

Hawelin. Tedy gen gdi.

František (odegde).

Kantal (pro sebe). Při tom mám gá také ně=

co na práci. (nahlas.) Hawelíne! tuto gsau mé aučty — nynj wám dám pokog. (odegde.)

Dewátý wýstup.

Hawelin samoten.

Ó Bože! — Kdyby to psanj nebylo na Luizku — kdyby snad na — ó, ne ne, to by bylo přjliš hanebné — to nenj možné! — Nalezne-li gen František Luizku — a neřekne-li gi gen nic. — Sám gsem měl gjti. Ale před čeládkau takowé podezřenj — takowé nespravedliwé podezřenj, neboť gistě se wssecko wyswětlj. — Nikoli — wyčekám to s trpělivostj, s pokognau myslj. Počty negsau posud w pořádku — čas ubjhá, musjm ukončiti. (sedne si ke stolu.) To se srownáwá. Toliko tuto ty — wždy ten samý rozdjl — — 540,000 franků (smjchá roztržitě a prudce papjry.) Ano, Eugenie mne miluge, musj mne milowati; — wždyť gá gi tak welice miluji. A předce, odkud tato nepochopitelná truchliwost giž dwa měsjce? od toho času, co Alfred k nám přišel? — Odkud ten nepokog — když se laučil — odkud ugcowo nápadné snaženj — aby ho pozbyl? — Wssecko to mně nynj wstupuge před dussi mau. Ó! toto domněnj gest strassliwé — na takowé bolesti gsem nebyl připrawen. Můg Bože! můg Bože! to gest nagednau přjliš mnoho.

Desátý wýstup.

Baudoin. Předesslý.

Baudoin. Tu gsem!

Hawelin (prudce). Kdo to? — co chcete?

Baudoin. Gá gsem to; přinássjm aučty.

Hawelin (wezme ge a gde ke dweřjm). Dobře! (pro sebe.) Frantissek se newracj. Rok žiwota swého za každé okamženj tohoto saužený. (mačká zlostně aučty w rukau.)

Baudoin. Neymilegssj pane, tyto aučty gsau pro wás na neyweyš důležité.

Hawelin. Dobře máte! (hodj ge na stůl, gde ke dweřjm a hledj do zahrady.)

Baudoin (pořádá aučty, pro sebe). Můg Bože! bilancj aučetnj newjme posud — ten ubohý pán. (blj̃žj se k Hawelinowi.) Nynj máte wssecko, co potřebugete, abyste práci dokončiti mohl.

Hawelin (roztržitě). Dobře!

Baudoin. Ale čas kwapj.

Hawelin. Dobře, prawjm.

Baudoin (pewně). Pane Haweline, tyto aučty stogj za wjc než za wasse gměnj a wasse žiwobytj, gsau gediné swědectwj wassj poctiwosti.

Hawelin. To gest prawda.

Baudoin. Bez nich nemůžete před swé wěřitele.

Hawelin. Prawda, prawda!

Baudoin (mlčky). Powažte, pane, že wám zkáza hrozj.

Hawelin. Ano, ano! dobře máš, strast nás neprostj nassjch powinnostj — musjm práci dokončiti. (spráštne ruce.) Ó kdyby mé podezřenj bylo nesprawedliwé! ano, ano! — psanj nebylo na ni — to nenj možné! nenj-li prawda, Baudoine?

Baudoin. Co pak, neymilegssj pane?

Hawelin. Nic. — Dey mi aučty — gest tu wssecko? — (u stolu.) Wždy gen ty čjslice. (hledj po dweřjch.) Gesstě nikdo? — Ó! — k tomu stolu přikowánu býti, an se zatjm nad mým sstěstjm na giném mjstě rozhoduge. Každodenně u okamžitě museti srdce swé podrobowati prospěchu pod trestem bankrotu — hanby — a to nazýwagj žiwobytjm? W tomto okamženj mám počjtati — a předce to musj býti, musj to býti. Praecug tedy, praecug, otroku čjslic — swau čest máš wypočjtati. — Nemohu! — Ó má hlawa, má hlawa!

Baudoin (přistaupil). Nabuďte pak gen mysli, powažte, že to nenj pauze pro wás — gest to i pro wassi manželku a wasse djtky.

Hawelin. Mé djtky? Ach Baudoine! (wyskočj.) Swé djtky musjm widěti.

Frantissek (z wenku). Pane Haweline! pane Haweline!

Hawelin (zůstane). Slyš!

Sedmnácty wýstup.

Předessli. František.

František. Pane Haweline!

Hawelin. Františku!

František. Gá wás hledám.

Hawelin. Nuže!

František. Kočár čeká wenku.

Hawelin. Ale psanj, nesstastnjku! psanj!

František. Gaké pak psanj? — ach to, co leželo u obrázku? — Gest prawda, to gsem wám gesstě neřekl.

Hawelin. Mluw tedy!

František. Inu, ano! — S tjm psanjm nenj nic.

Hawelin. Gak to?

František. To psanj nebylo na Luizku.

Hawelin. Nebylo?

František. Když gsem gi knihu přinesl, řekla hned, že gi gi pan Lambert pro panj dal.

Hawelin. To řekla?

František. Ano! a ona také hned knihu panj donesla. Sám gsem to widěl.

Hawelin (w zaufalstwj). K nj?

František. Na mau kussi.

Hawelin. Gdi pro Luizku, promluwjm s nj; ne tak, děwče mne klame — Eugenii, Eugenii musjm widěti. (chce odegjti.)

Dwanácty wýstup.

Hawelin, Kantal uwádj Eugenii do pokoge, Baudoin a František ustaupnau nazpět.

Hawelin (zarazj se). Ha!

Kantal. Co pak gest wám? wy woláte panj, a my gsme práwě byli spolu na procházce.

Hawelin. Spolu?

Kantal. Owssem. Potkal gsem swau neť w zahradě, a gakožto zdwořilý rytjř podal gsem gj ruku.

Hawelin. Djky wám. Nepotkali gste ale nikoho na swé procházce? (hledj na Eugenii.) Lamberta u přjkladu?

Eugenie (pro sebe). Co řekl?

Kantal. J co, Lambert giž odgel.

Hawelin (hledj wždy na Eugenii). Ano! komu ale lze fantasii uměťce uhodnauti? — On by se mohl nawrátiti, žeby si ho nikdo ani newssimnul.

Eugenie (zachwěge se). Nebesa!

Hawelin (pro sebe). Prawda to gest.

Kantal. Přjteli, giž se wydáwáte na cestu? — dole widjm giž kočár.

Hawelin. Musjm. Itžžj se dlauho pozdržjm, mámť doma důležitěgssj práce než w [illegible]. Smjm se na to bezpečiti, že dům můg až k mému nawrácenj ostřjhati [illegible]?

Kant[illegible]l.

[illegible]

Hawelin (podáwá mu ruku). Měgte se tedy dobře, příteli!

Eugenie (gde k němu, aby ho na rozlaučenau políbila). Měg se dobře Gindřichu! (sklopj před geho pohledem oči, ruce gj klesnau a ona gde okolo něho k stolici.)

Hawelin (káragjcjm okem, pln neyhlubssj bolesti gi prowázege.) Měg se dobře! (odkwapj.)

Třetj gednánj.

Pokog z prwnjho gednánj. Swjčky na stolech.

Prwnj wýstup.

Eugenie, pak Luizka.

Eugenie (wstane, když Luizka wstaupj). Ach, Luizko! gak dlauho, ó gak dlauho se newracjš.

Luizka. Odpusťte, milost panj. Frantissek mne nepustil s očj, až do Flery ssel za mnau.

Eugenie Byla gsi tam tedy?

Luizka. Pana Lamberta gsem nalezla we wsi, kde zastawiti dal.

Eugenie. A dala gsi mu mé psanj?

Luizka. Dala. Když ge četl, diwil se, potom se zdálo, gakoby newě[illegible]ti má; konečně — neřekna mi ani slowa — [illegible]wnjho.

Eugenie. To gest dobře. (pro sebe.) Tak to musilo býti. (na hlas.) Dobře Luizko! (podá gi ruku.) Na twau mlčeliwost se snad mohu bezpečiti?

Luizka (polibi gi ruku). Ó milost panj!

Eugenie. Djky, djky! — Gdi nynj!

Luizka (odegde).

Druhý wýstup.

Eugenie samotna.

Co si musj to děwče o mně myslite? — Můg Bože! tak daleko to se mnau přissło, že se před swými čeledjny styděti musjm! — Ach, kam nás může nesmyslnost zawesti! — Gesstě drjwe, než na pokles-nutj pomyslime, gsme giž ztraceni. Tuto poslednj rozmluwu neměla gsem mu dowoliti, on měl na cestu. S gakau auzkostj zagjmala mne myssłénka na geho laučenj, a nynj, co odegel, gest mně mnohem lehčegi! Wssecko zase naprawjm; swé powinnosti si zamilugi, Gindřich musj sstastným býti — neustanu, pokud geho předesslau lásku nezjskám! — Newj-li gen nic! — Geho laučenj — pohlednutj na mne, když odcházel — byly strassliwé. Ó kéž bych gen z té newědomosti wynikla!

Třetj wýstup.

Předessli. Kantal přicházj s Baudoinem z pokoge od Hawelina.

Kantal (k Baudoinowi). Rozuměl gste mně, Baudoine?

Baudoin. Dokonale, wěc nenj giž tak obtjžna.

Kantal. A wy použigte mého plnomocenstwj zcela dle swých náhledů.

Baudoin. Budete spokogen. Jako byste tam sám byl. (obegde prostředkem.)

Kantal. Daufám, že gesstě přigde w čas. (wssimne si Eugenie.) Ach, tys to? — Baudoin mně práwě pěkné wěci wyprawowal.

Eugenie. Jaké?

Kantal. Wjš, proč twůg manžel w Ruenu gest?

Eugenie. Newjm.

Kantal. Aby swým wěřitelům fabriku postaupil.

Eugenie. Jakže?

Kantal. On gest na mizině.

Eugenie. Na mizině?

Kantal. Jak prawjm. Giž přes rok zpauzj se wssj silau proti tomu.

Eugenie (nemohauc toho pochopiti). Ale — wždyť to nenj možné.

Kantal. Nenj možné? — [illegible]ženské mnoho wjte, co w kupeckém žiwob[illegible] ssanc

dáwáno býwá. Wy newjte, co to znamená: s každau posstau smrtelnau ztrátu očekáwati, neustále bjdu swé rodiny gako Damoklůw meč widěti nad sebau wiseti, a k tomu ke wssemu museti neyrozkossněgssj twář dělati. Neboť twář kupcowa gest částka geho gistiny, ona gest teploměr geho auwěrku. Záwidj nám lidé wždy náš zisk, nepowážj ale, že po celé nasse žiwobytj na bogissti trwáme, kde se arciž strachowati nepotřebugeme, že nás zastřelj, kdež ale předce na mizinu přigjti můžeme, kdež se čest wraždj; a pro gisté lidi býwá to předce welmi důležité.

Eugenie. Proč to ale Gindřich přede mnau tagil?

Kantal. Proč? proč? Proto že gest tak diwný člowěk, kterýž pauze radosti sděluge, nauzi ale pro sebe podržuge.

Eugenie. Ó můg Bože! a přes rok giž zápasj s těmi starostmi? Odtud geho roztržitost, odtud. — A gá gsem to newěděla, gá gsem o tom ani zdánj neměla.

Kantal. Tys nic newěděla? Gaká gest to manželka, kteráž o strastech swého manžela nic newj? která na geho twáři každé hnutj geho mysli čjsti neumj? Gdi, gdi! ty se nemůžeš omluwiti.

Eugenie. W prawdě! w prawdě!

Kantal. Ty tedy také newjš, že celé noci starostliw [illegible]?

[illegible] ěli možné?

Kantal. A co myslíš; čjm se zabýwal? (ukazuge na přádlo) přádlem, ano, ano přádlem. To- tě owssem sprostě řečeno; ale (wytáhne z kapsy wy- kresslenj Hawelinowo) on wynalezl strog na přádlo, kte- rýž ho oslawj a nassj celé fabrikacj nowé wyniknutj poskytne. A gak gednoduché gest toto geho zřjzenj. Baudoin mi dal ten obrázek. Pomysli si gen, na wřetenu obj há tak ssikmo — (ukazuge prsty, dupne.) Ach, ty mně pohřjchu nerozumjš, to gest nesstěstj! — Ten wynález bude dělati powyk, powjdám ti, gestliž to průmyslné wjtězstwj, pro národ wětssj ceny, než sto dobytých bitew. Ne, Hawelina gsem až po dnessnj den neznal, milowal gsem ho pro geho srdce, od dne- sska ale obdiwugi se geho hlawě.

Eugenie. A gá gsem o ničem newěděla, nic o geho starostech, nic o geho pracech. A co on we dne w noci pro nás se přičiňowal, winila gsem ho z chladnosti, a blaudila gsem w marných snech.

Kantal. Ba owssem, ach ano. — S twým panem Lambertem.

Eugenie (kryge si oči rukama). Ach!

Kantal. Gemuž se tu ljbilo, žalozpěwů před- násseti a chudobiček trhati, an zatjm Hawelin geho dluhy platil.

Eugenie. Co prawjte?

Kantal. Co gsem práw[illegible] Dnes rá- no zničil Hawelin dwa směn[illegible]y,

které kdyby byly do cizjch rukau přisſly, do zlé tjſně by geg byly uwedly.

Eugenie. Ach, tolik welikomyſlnoſti! —

Kantal. Geſtliž to něco nowého? — dělnj-kům we fabrice nenj to nic nowého. — Práwě při-cházjm ze ſhromážděnj těch lidj, tam gſem ſlyſſel o Hawelinu mluwiti. Na mau milau duſſi, ti lidé znagj ho ſkrz naſkrz, a negſau s njm oddáni.

Eugenie. Ó!

Kantal. Hned gak twůg manžel odgel, roz-náſſela ſe powěſt o bankrotu. W kupeckém ſwětě mj-wáme wždy tak giſtých upřjmných přátel, kteřj s ſlzj-cjm okem rychle wſſe roznáſſegj, co náš auwěrek na zmar uwádj. Když ſe tam we fabrice dowěděli, ſe-ſſli ſe na mjſtě úřednjci a dělnjci, wſſickni, a uza-wřeli gednoſworně, že geden den w témdni zdarma pracowati budau, až Hawelin zaſe w pořádek přigde.

Eugenie. Ach ti hodnj lidé!

Kantal. A wjšli pak, djtě mé, co to ſluge, když lidé se ſwými rodinami od ſwých rukau žigjcj ſſeſtinu ſwého wýdělku na to obětugj, aby ſwého pána podrželi? Wjš-li gaký pán to býti muſj, který ſi takowau náklonnoſt zjſkal? — U kata! myſljmž, tu že geſt také báſnictwj; mnau aſpoň welice po-hnulo. A takowého muže nemělibychom milowati, nemělibychom ſſťaſtného učiniti? Gá, co ſe mne do-týče, gá gak gſem ſe to wſſecko dowěděl, gak wjm, co učinil a co trpěl — gſem téměř zúplna bez ſebe

(brání slzám.) gá bych mu, ach, kéžby ho tu gen bylo, neyméně okolo krku padl.

Eugenie (nevšímavě). Zagisté, on zasluhuge wssecko sstěstí, wssecky radosti pozemské. Rausska s očí mých padá, a Gindřichowa sslechetná dusse stogj w celé swé kráse přede mnau. Ctnosti swé tagil, gako ginj swé nesslechetnosti zakrýwagi! ó proč gsem mu dřjwe neporozuměla!?

Kantal (béře gi za ruku). Gesstě gest čas, Eugenie, gesstě gest čas wssecko naprawiti. Tys byla zasslepená, nesmyslná — buď opět maudrá. Nesklopug očj, gá tě na nic nechci pamatowati, gá newjm o ničem, pra o ničem, než o twé ljtosti: že gsi Gindřicha neznala, a o twé žádosti, že ho chceš sstastným učiniti. Neboť to předce chceš učiniti, nenj=li prawda?

Eugenie (padne mu do náruče). Ó můg ugče!

Kantal. Dobře, dobře. — Na každý způsob přissel gsem sem w prawý čas. Nynj ale žádných slzj wjce, žádného wzdychánj. Gindřich se brzy nawrátj, uwjtey ho, gakž tyho zasluhuge.

Eugenie. To učinjm, milý ugče, se wssj něžnostj w nowě obžiwlého srdce. Každého pohnutj geho dusse chci býti aučastna; on má, on musj w mé lásce opět sstastným a spokogeným býti.

Kantal. Zůstaň při tom dobrém předsewzetj. Gá se mnj postarám o Gindřichůw zewnitřnj staw, geli k tomu gesstě čas; ty pečug o pokog srdce geho. Hlawu wzhůru, djtě, dobré předsewzetj po-

stytuge čerstwau mysl, a oprawdiwá láska naprawj wsseckо. Na uwjdanau. (odegde.)

Čtwrtý wýstup.

Eugenie pak Hawelin.

Eugenie. Můg dobrý ugče, kdyby si byl wždy u nás býwal, nebyla bych se žádné nesmyslnosti dopustila, nikdy bych nebyla Gindřicha nenepoznala. Ach, my požadugeme přjliš dlauho od swých mužů pozorliwau lásku gako od ženichů, a nazýwáme ge chladnými, pakli bez wýmjnky gegich wssecky myssléňky nezaměstknáwáme. — A péči o mne, o mé děti mohla gsem tak zle wykládati?! Saudiwssi, že mne docela rozuměti nemůže: poznáwám, že gá w stawu negsem, se k němu pozwednauti. On mne wssak miluge, on mne — ale co znamenal pohled geho, když odgjžděl? Co a mnoholi wj o mé nesmyslnosti? — Kdyby se dowěděl, že gsem Lambertowi psala! — ó ukrutně! — Tisse wssak — kočár (u okna) — to on, to on! on přicházj.

Hawelin (wstaupj.)

Eugenie (spěchá mu s rozpiatýma rukama wstřjc). Ach! tys to!

Hawelin (chladně.) Gsem. — Očekáwala gsi mne?

[illegible]na). Gindřichu! co myslíš?

— (čilegi.) Ó netag ničeho přede mnau; wjm, proč gsi byl w Ruenu.

Hawelin. Wjš giž? — Tedy také wjš, že gsem swým wěřitelům wssecko postaupil, co gsem měl. (ostře.) Gá gsem ale také we Flery byl.

Eugenie. Kterak?

Hawelin. Daufal gsem tam Lamberta dostjhnauti.

Eugenie (pro sebe). Co tjm myslj?

Hawelin. Přissel gsem ale giž pozdě. Luizka mu giž twé psanj odewzdala.

Eugenie (pro sebe). Ó Bože!

Hawelin. Bez pochyby byla to odpowěd na geho psanjčko, které tobě we swých deskách poslal a gež gsem w rukau měl.

Eugenie (zničená). On wj wssecko.

Hawelin. Neděley si žádných starostj. Nepřissel gsem, tobě wýčitky dělati. W prwnjm okamženj gsem mnoho trpěl — ó, wěru mnoho! — Pak gsem to nechtěl wěřiti — mé srdce, mé possetilé srdce chtělo tě zastáwati, ač wssecky okolnosti, wssecko upamatowánj mocně tomu odporowaly a gá we Flery úplnau gistotu obdržel.

Eugenie. Gindřichu! —

Hawelin. Neomlauwey se, toho ti nenj třeba, ty gsi měla práwo, mne zraditi, gá wjm. Mohuli pak blauznivým citům s[illegible] rozuměti a gim showjwati? — Negsem [illegible] ikant,

čjsličkář? — Mohla-li gsi na mne pomysliti, když tu Lambert byl? (we zlosti.) Lambert! (mjrněgi, ale trpce.) A to gsau ti lidé, gimž ženská srdce wstřjc létagj. Ó můg Bože! zbělte wlasy swé w starostech a w nočnjm bděnj, buďte poctiwj, wěrnj a bezpečliwj, zasaďte celé swé žiwobytj na ženské srdce: a tu přigde zahálčiwý snjlek, s bledými twářemi, práhnaucjm okem, wynássege se s bolestmi, se spaustau srdce — a žena dusse wassj, w gegjž ochranu gste wssecko dali, sstěstj a čest, radost a pokog — wssecko, wssecko — ona wás zradj.

Eugenie (strne). Gindřichu! ne, to nenj prawda! Slyš mne, Gindřichu — ty mne musjš slysseti, gá negsem tak winna, gak myslјš. Byla gsem zaslepená, ssjlená, zapomenula gsem, gak dobrý a sslechetný gsi byl — mé myssléenky byly tobě newěrné; má fantasie, nikdy ale mé srdce. — Toliko autrpnost měla gsem s tjm nesstastnjkem.

Hawelin. A z autrpnosti gsi se s njm scházela za zády swého muže? — Bylo ti třeba, za swau autrpnost se přede mnau styděti?

Eugenie (sama na sebe newrlá). Gá byla nesmyslná, Gindřichu, bez rozumu a přewráceně gsem gednala. (měkce.) Ty wjš, že wždy possetile gednám, když mně neradjš. Můžeš mně wssak můg blud odpustiti? — Gindřichu, neodwracug se ode mne — (zaufale.) Gindřichu, ty mně newěřjš?

Hawelin. Weď si stjžnost sama na sebe. —

Ty gsi udusila důwěru w mém srdci, gá tobě giž nemohu wěřiti.

Eugenie (bez sebe). Ale cožpak gsem zawinila?

Hawelin. Co gsi zawinila? (mjrněgi.) Řeknu ti to. — Tys dwa měsjce mužského okolo sebe trpěla, kterýž tobě o lásce mluwil; ty gsi mnoho hodin s njm býwala samotna, on tobě tagně dopisowal, ty gsi mu odpowjdala a dopřála gsi mu schůzky; když ten muž od nás odgeti chtěl, hleděla gsi ho zde pozdržeti, neboť gá se nynj na každau okolišnost pamatugi; a když konečně odgel, plakala gsi pro něho. To gest to, co gsi učinila, aneb spjsse, to gest to, o čem wjm.

Eugenie (klesne na stolici). Ach!

Hawelin. Nemysli, že si tagim, že i gá při tom winen gsem. Neměl gsem tebe až do dnessska ssetřiti, měl gsem ti swé starosti swěřiti: to by tě bylo od twého swůdného blauzněnj odtáhlo, w bogi proti skutečnosti bylo by se bylo twé srdce sesjlilo, a snad by se bylo tjm spjsse ke mně přilnulo, an sstastný negsem.

Eugenie. Zagisté! (rozhnjcena.) Zagisté!

Hawelin. Chybil gsem a pykám toho. Že ale má láska tobě každé truchliwé okamženj uspořiti chtěla, za to gsem zasslaužil oklamánu a pohaněnu býti.

Eugenie. Gindřichu! —

Hawelin. Ó ty newjš, co gſi mně tjm učinila. Tyš negen přjtomnoſt a budaucnoſt mého žiwota zničila, tyš mne i w pochybnoſt o mém minulém ſſtěſtj uwrhla, a mé neydražſſj upamatowánj gſi otráwila.

Eugenie (wždy prudčegi plačjc). Můg Bože! můg Bože! Když wſſecky mé ſlze, má zaříkánj před tebau nic neplatj, když mne před tebau nic oſprawedlniti nemůže: ó pak geſt mi lépe umřjti! neboť tak nemůžeme žiwi býti, to nenj možné!

Hawelin. Dobře máš, toť geſt i mé přeſwědčenj. — Když gſem ſwým wěřitelům ſwůg ſtaw oznámil, nabjdli mi bratřj Arnauſowé wedenj ſwé fabriky we Filadelfii. Gá gſem tu ſlužbu přigal.

Eugenie. Ty?

Hawelin. Můg nyněgſſj ſtaw oſprawedlňuge mau ceſtu před ſwětem; nedey i ty znamenati, žeby toho giná přjčina byla. Twé wěno geſt pogiſſtěné, doſtačjť, abyſi mohla bez ſtaroſti žiwa býti. Co ſe dětj dotýče —

Eugenie (wykřikne boleſtně).

Hawelin. Ponechám ge tobě — hleď, aby byly nábožné a dobré, aby, kdyby gedenkráte ſſťaſtné nebyly, aſpoň ſſťaſtnými býti zaſlaužily.

Eugenie. Ó měg pak ſmilowánj! —

Hawelin (přemáhá ſe). Nemýli mne, my muſſme ky ko[illegible]ec žiw, přiſpěge ti radau a pomo[illegible]oſlaucháš! ty plačeš.

obgede. Po mně gest weta. A nikoho nenj, kdoby mně u něho zastal, nikdo se za mne nepřimlauwá. (dossla k otewřenému oknu, podpjragjc se mdle na ně.) Kéžby mohly měsjc a hwězdy za mne swědčiti, kéžby mu mohli řjci, že srdce mé od něho nezblaudilo, že gsem ho nezradila. (s tichým wykřiknutjm ustaupj od okna.) Ha! klame mne gasnost měsjce? Mužský se plijžj k oknu — kdyby on snad! — chrastj to — on leze wzhůru.

Lambert. (ukáže se w okně.)

Eugenie. Lambert! ó ukrutně!

Lambert (skočj do pokoje). Eugenie!

Eugenie (dussenýmhlasem w smrtelné auzkosti.) Co žádáte, pane? — co chcete?

Lambert (polo nahlas). Wás hledám, koho giného?

Eugenie. Můg muž gest tu.

Lambert. Wjm.

Eugenie. A wy se opowažugete?

Lambert. Slyssite mne. Chtěl gsem se dáti na cestu, gak gste mi přikázala, když gsem Františka we wsi nalezl a od něho se dowěděl, že Hawelin mé psanj četl. Při té zpráwě gsem neměl giného pomysslenj, než že wás zlosti manželské w ssanc danau opausstjm.

Eugenie. Newidjte ale, že mau zkázu dokonáwáte?

Lambert. Přicház

Eugenie. Wy?

Lambert. O Hawelinowu důwěru gste přissla na wždycky, on mysli, že gest oklamán, a to neodpustj muž nikdy. On wámi bude opowrhowati, a wy nenaleznete w tomto domě žádného pokoge. Eugenie! wyproste se z toho pekla autěkem.

Eugenie. Autěkem? (mluwj bez ohledu nahlas.)

Hawelin (otewřel dwéře u swého pokoge, a zponenáhla gest ho we dweřjch widěti).

Lambert. Ó neobwiňugte mne, že gsem wás k tomu přiměl; wasse wyčjtky ohromily by mau zmužilost, kteréž pro wás potřebugi. Celau mau bytnost wěnugi wám w náhradu za to, co wám má náružiwost odegmula. Wssecko naprawjm, Eugenie, wssecko, ó pogdte se mnau. (bljžj se k nj.)

Eugenie. Nedotýkeyte se mne! — Wy gste ukrutný! — Co se opowažugete mně podáwati? Trestu swé lehkowážnosti mám se wyhnauti nesslechetnostj? — Wjm, že gest po sstěstj mého žiwota weta, wjm, že mne Gindřichowa zlost, geho opowrhowánj zničj, wjm, že mne newinně zasahugi — nikdy ale gméno geho neposkwrnjm. Gaké práwo gsem wám dala, pane, že se do mne takowé hanebnosti domýssljte, mluwte, gaké práwo?

Lambert. Wěčné práwo, gjmž stegný cit srdce wjže. Eugenie! wy wjte, kterak wás milugi. [illegible] Ale gá wás nemilugi, nikd[illegible]a.

Eugenie (zlykagjc). Gak pak mohu — (nelze gj mluwiti.)

Hawelin. A předce musjme w tomto okamženj wsseckо umluwiti — neboť se poslednjkráte widjme.

Eugenie (wrhne se na něho). Nikoli, ty nesmjš odtud, aneb půgdešli, půgdu za tebau. Ty mně to brániti nemůžeš, gá mám práwo. —

Hawelin (ohljžj se).

Eugenie (ponjženě). Ne, ne — giž nemám žádného práwa na tebe, ale gá tě prosjm, na kolenau tě prosjm. (klekne před njm na obě kolena.)

Hawelin. Co činjš?

Eugenie. Tak, tak musjm k tobě mluwiti. Tresci mau possetilost gako přečiněnj, wssemu se podrobugi, cokoli nade mnau určjš, gen mne od sebe neodstrkug! — Hindřichu! nežádám twého odpusstěnj, ponechey mně toliko stjn naděge!

Hawelin. Opět toto přepjnánj! — Wstaň!

Eugenie (chopjc ruku, kterauž gi pozdwihnauti chce). Slib mně dřjwe, že mne neopustjš. (ljbá geho ruku.) Tys nesstastný, a gá bych neměla u tebe býti? — Gediné slowo — toliko pohlednutj! Pane na nebesjch! gak mne můžeš nenáwiděti, kdežto gsi mne tak welmi milowáwal!?

Hawelin. Dosti, dosti!

Eugenie (s radost[illegible]). Ach, ty slzjš?

Hawelin. Neſſťaſtnice! gá prolewám ſlzy pro naſſe ztracené ſſtěſtj. O nemyſli, že tyto ſlzy mne ginák uſtanowj; po mé důwěře w tebe geſt weta. Gá ti odpauſſtjm, Eugenie, ale my ſe muſime rozlaučiti. (chce odegjti.)

Eugenie (pozdwihne ſe rychle). Gen ſlowo geſſtě. —

Hawelin. Neprodlužug déle ſauženj tohoto okamženj. — Uweď ſi na paměť, že nám naſſe boleſti čeſt nedělagj, protož ukryg ſwých ſlzj, gako gá ſwých ukrygi — a můžeš-li, buď ſſťaſtná. (obracj ſe k ſwému pokogi.)

Eugenie (kwapj před njm a poſtawj ſe s rozpiatýma rukama přede dwéře). Gá tě nepuſtjm, Gindřichu!

Hawelin (dwa kroky přede dweřmi, chladně a zdwořile). Gá proſjm!

Eugenie. Ach! (odſtaupj, ſpráſſtne ruce před očí a zůſtane tak w kautku u dweřj.)

Hawelin (temně.) Měg ſe dobře! (gde okolo nj do ſwého pokoge.)

Pátý wyſtup.

Eugenie, na to Lambert.

Eugenie (ruce gi kleſly). Weta geſt, po wſſem weta! (předſt[illegible]žádný proſtředek, abych geg přeſwěd[illegible]j; odpauſſtj mně ale —

odgede. Po mně gest weta. A nikoho nenj, kdoby mne u něho zastal, nikdo se za mne nepřimlauwá. (došla k otewřenému oknu, podpjragic se mdle na ně.) Kéžby mohly měsjc a hwězdy za mne swědčiti, kéžby mu mohli řjci, že srdce mé od něho nezblaudilo, že gsem ho nezradila. (s tichým wykřiknutjm ustaupj od okna.) Ha! klame mne gasnost měsjce? Mužský se plji̇žj k oknu — kdyby on snad! — chrastj to — on leze wzhůru.

Lambert. (ukáže se w okně.)

Eugenie. Lambert! ó ukrutně!

Lambert (skočj do pokoje). Eugenie!

Eugenie (dussenym hlasem w smrtelné auzkosti.) Co žádáte, pane? — co chcete?

Lambert (polo nahlas). Wás hledám, koho giného?

Eugenie. Můg muž gest tu.

Lambert. Wjm.

Eugenie. A wy se opowažugete?

Lambert. Slyšste mne. Chtěl gsem se dáti na cestu, gak gste mi přikázala, když gsem Františka we wsi nalezl a od něho se dowěděl, že Hawelin mé psanj četl. Při té zpráwě gsem neměl giného pomyšlenj, než že wás zlosti manželské w ssanc danau opausstjm.

Eugenie. Newidjte ale, že mau zkázu dokonáwáte?

Lambert. Přicházj

Eugenie. Wy?

Lambert. O Hawelinowu důwěru gste přissla na wždycky, on myslj, že gest oklamán, a to neodpustj muž nikdy. On wámi bude opowrhowati, a wy nenaleznete w tomto domě žádného pokoge. Eugenie! wyproste se z toho pekla autěkem.

Eugenie. Autěkem? (mluwj bez ohledu nahlas.)

Hawelin (otewřel dwéře u swého pokoge, a zponenáhla gest ho we dweřjch widěti).

Lambert. Ó neobwiňugte mne, že gsem wás k tomu přiměl; wasse wyčjtky ohromily by mau zmužilost, kteréž pro wás potřebugi. Celau mau bytnost wěnugi wám w náhradu za to, co wám má náružiwost odegmula. Wssecko naprawjm, Eugenie, wssecko, ó pogďte se mnau. (blјžj se k nj.)

Eugenie. Nedotýkeyte se mne! — Wy gste ukrutný! — Co se opowažugete mně podáwati? Trestu swé lehkowážnosti mám se wyhnauti nesslechetnosti? — Wjm, že gest po sstěstj mého žiwota weta, wjm, že mne Gindřichowa zlost, geho opowrhowánj zničj, wjm, že mne newinně zasahugi — nikdy ale gméno geho neposkwrnjm. Gaké práwo gsem wám dala, pane, že se do mne takowé hanebnosti domyssljte, mluwte, gaké práwo?

Lambert. Wěčné práwo, gjmž stegný cit srdce wjže. Eugenie! wy wjte, kterak wás milugi. [illegible] Ale gá wás nemilugi, nikd[illegible]a.

Lambert (zarażen). Ach!

Eugenie. Kdy gsem wám dala gakau naděgi, gakým slowem? gakým pohlédnutjm? Mluwte! Blauzniwé přepnutj táhlo mne k wám, wasse náklonnost pochlebowala mně, wasse těžkomyslnost pohnula mým srdcem; od samowraždy chtěla gsem wás zachowati, nikdy gsem ale wassi nesslechetnau lásku nesdjlela.

Lambert (w zaufalosti). I tu gsem mámen!

Eugenie. Nesmjm wás ssetřiti, nessťastnjku, ani stjn swého bludu nesmjte s sebau wzjti; gá musjm sama před sebau, musjm před wámi osprawedlněna býti. Gá milugi swého manžela, toliko geg, a pakli že gsem ho we swé possetilosti nepoznala, poznala gsem nynj dokonale geho sslechetnau welkau dussi, geho krásné silné srdce, a milugi ho nynj wjce, wjce než w negsladssjch okamženjch nasseho sstěstj.

Lambert. Ukrutnice!

Eugenie. Nynj wjte wssecko; kwapte pryč odtud! (prosebně.) Nečiňte mé nesstěstj wětssjm. Ginřich wás může snadno spatřiti, a opět by se nowého přestupku domýsslel. (aupěnliwě.) We gménu Wsseslitowatele! pryč, pryč odtud!

Lambert (gde k prostřednjm dweřjm).

Hawelkin (wyrazj ze swého pokoge a zastaupj mu dwéře.)

Eugenie (wykřikne

Šestý wýstup.

Eugenie, Lambert, Hawelin.

Hawelin (po malé přestáwce, wida ulekmutého Lamberta před sebau, k Eugenii.) Proč se lekáš? Sám gsem wssecko slyssel. (podáwá gi ruku.) Tys má milá manželka.

Eugenie (obgimá ho). Ach!

Hawelin (mjrně). Nawrácenj se toho pána děkugi za poznánj prawdy a pokognost přjsstjho žiwota. (méně mjrně.) Obáwal gsem se, že ho s těžj naleznu, a předce — mám s njm tolik mluwiti.

Lambert (s sklopenýma očima). Twé wýčitky musjm snesti.

Hawelin (wywinut se přjwětiwě z obgetj Eugenie).

Eugenie (odstaupj od nich, wjce ku předu.)

Hawelin. Wýčitky? z gaké přjčiny? — Že gste se o to pokaussel, ženu zkaziti, kterábyby byla měla pod ochranau wassj cti státi? — Proto, že gste se chtěl za mé hostinstwj hanbau a potupau odměniti?

Lambert. Haweline!

Hawelin. Wy a wám rowni hledáte ale slávu w takowých dussewnjch ničemnostech.

Lambert (hurdj se). Haweline! (mjrněgi.) Kdo tolik prospěchu nad swým protiwnjkem má, neměl by ho k zlému n[illegible]ti.

[illegible]a. (gda okolo něho k Euge-

nii, polo nahlas.) Očekáwejte mne w zahradě, gá přinesu zbraň. (nahlas, zdwořile.) Sděte pane.

Eugenie (pro sebe kwapně). Co mu řekl?

Lambert (zdwořile). Wy tomu tak chcete? (pokloni se a odcházi.)

Eugenie (kwapně). Lamberte! wy nepůgdete. (wstaupi mezi ně.) Co spolu máte? wy se chcete potýkati, wjm to —

Hawelin. Nikoli —

Eugenie. O nezapjrey! Ty mně opět wěřiš, Gindřichu, opět mne milugeš, nač tedy nyni saubog?

Hawelin (kyne Lambertowi hlawau, aby šel).

Eugenie (chopi Lamberta za ruku). Wy zůstanete a odpřisáhnete se každého nepřátelstwj proti Hawelinowi. —

Lambert } (kwapně a spolu.) Gá nežádám —
Hawelin } Eugenie! poraučjm ti —

Eugenie (bez sebe). Nikoli, pro mne nesmj žádná krew téci. Mně patřj twůg žiwot, Gindřichu, mně ho musjš ponechati. (wrhnauc se mu k nohám.) Mám tolik naprawowati.

Sedmý wýstup.

Předessli. Kantal.

Kantal. No, co pak to tu máte?

Eugenie. Pomozte mi, ugče, oni se chtěgi potýkati.

Lambert. Přisáhám, že mne žiwot wasseho manžela swatý gest.

Kantal. To wám také wěřjm, pane! o wassem srdci gsem nikdy nepochybowal, toliko hlawa gest drobátko přepiata. (k Hawelinowi.) Apustil byste se do člowěka, který se nebránj? Chtěl byste mladému člowěku s geho žiwotem přjležitost k polepssenj se odnjti? A má se wassjm saubogem celý swět dowěděti, co se zde přihodilo?

Hawelin (pro sebe). Prawdu má.

Kantal (k Hawelinu a Eugenii.) Gak widjm, smjřili gste se. Buďte sstastni, což byste wjce pohledáwali? Wzhůru přjteli! pryč se wssemi mstiwými myssléntami! sslechetné srdce mile rádo odpaussti.

Lambert (hluboce gat). Djky wám, pane, za wasse přičiněnj; gá wssak nezasluhugi Gindřichowo odpusstěnj. Propustte mne s geho opowrženjm; přigde čas, to přisáhám, kde si mne wssickni opět wážiti budete.

Kantal. Tak, mladý muži! tak se mně ljbjte.

[illegible] elinu a Eugenii). Měgte se

dobře, a žádné okamženj wasseho sstěstj nebuď kaleno památkau na mne! (gde.)

Hawelin (wolá za njm). Alfrede!

Lambert (zůstane we dwěřjch státi). . . . .

Hawelin (podá mu ruku). My tedau neopowrhugeme!

Lambert (přikwapj k Hawelinowi, gakoby chtěl geho ruku chopiti, zastawj se, kryge oči rukau a kyne k laučenj.) Bůh buď s wámi! (rychle odkwapj.)

Osmý wýstup.

Předessli bez Lamberta.

Kantal (pohnutý). Sázjm se, z toho bude notný chlap, ten dostal naučenj pro swůg celý žiwot.

Eugenie (obgjmá Hawelina). Můg dobrý, angelský manželi!

Kantal. Nynj ale máme my dwa spolu co wygednáwati. Co gest to, Haweline? wy gste na mizině, a mně nic o tom neprawjte?

Hawelin. Nechtěl gsem wás —

Kantal. Wy gste wynalezl strog, kterýž z wás milionáře učinj, a snad hledáte giného společnjka, než mne?

Hawelin. Toho wsseho gsem se odřekl. —

Kantal. I ne snad [illegible] wé

tagemstwj musj w rodině zůstati. Wáš wynález gest wýborný, toto gednoduché zřjzenj — toto — (chopiw ho za hlawu, poljbj ho.) — Člowěče! odkud máš ten nápad? — Gá gsem se, ani se wás netázage, za wassého společnjka prohlásil a Baudoina s potřebnými penězi poslal, aby wssecko, co gste wy tam wygednal, odwolal.

Hawelin. To nesmjm přigmauti, wy, ugče, chtěl gste se dáti na pokog.

Kantal. Hlaupostí, gá gsem neměl rozumu. Punčochář gako gá musj umřjti mezi swými stáwky. Swé sstěstj chci s wámi udělati. U wssech kozlů, chcete mně w tom brániti?

Hawelin. Giž widjm, že se do wassj welikomyslnosti odewzdati musjm.

Eugenie. Ano ugče, zůstaňte u nás a buďte nassjm angelem strážcem.

Kantal. Wassjm angelem strážcem? nu ano, mjsto křjdel budu hlawnj knihu nad wámi rozprostjrati, a tuto (na swé srdce) naleznete, každé okamženj nesmjrnau gistinu wěrné lásky.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

